

BLOEDKONINGINNEN

DELALANDE - MOGAVINO - GOMEZ

ELEONORA

DE ZWARTE LEGENDE

DEEL 3/3

BLOEDKONINGINNEN

ELEONORA

DE ZWARTE LEGENDE

DEEL 3

SCENARIO

ARNAUD DELALANDE & SIMONA MOGAVINO

NAAR EEN OORSPRONKELIJK IDEE VAN SIMONA MOGAVINO

TEKENINGEN

CARLOS GOMEZ

INKLEURING

JOSÉ LUIS RIO

KORTE INHOUD VAN DE VORIGE DELEN

1137. Eleonora, de Hertogin van Aquitanië wordt op vijftienjarige leeftijd Koningin van Frankrijk. Haar schoonmoeder Adelaide vernedert haar publiekelijk en Suger, de koninklijke adviseur, behandelt haar als een kind. Ze wordt ver weggehouden van staatszaken, maar zweert dat ze zich haar rechtmatige plaats zal toe-eigenen. Eleonora is een politieke intrigante en een verraderlijk sublieme liefdespartner, die erin slaagt haar tegenstanders op een zijspoor te zetten en haar invloed op Lodewijk VII gebruikt om haar doel te bereiken. Zo beslist ze om de wapens op te nemen om Toulouse wederrechtelijk te veroveren en een huwelijk voor haar zus Petronella te regelen. Ze schrikt er zelfs niet voor terug om de Paus uit te dagen! Wanneer Lodewijk VII geëxcommuniceerd wordt, zet Eleonora hem aan tot een wapenfeit dat hem zal blijven achtervolgen: in Vitry-en-Perthois laat de Koning honderden onschuldige burgers uitmoorden en wordt de kerk omgeschieden in een gigantische brandstapel ... Lodewijk VII beseft zijn vergissing pas als het te laat is en zweert dat hij zal boeten. Intussen is de nog steeds kinderloze Eleonora de wanhoop nabij. Ze gaat over lijken om haar machtspositie te versterken ...

Dank aan de internationale bende van vijf voor dit mooie avontuur: de Argentijnse maestro Carlos, de Italiaanse passionaria Simona, de Spaanse kleurentoreador José Luis en onze twee Franse dokters Marya Smirnoff en Guy Delcourt.

Arnaud Delalande

Vriendschap, engagement, enthousiasme, nieuwsgierigheid en passie zijn de arbeidsingrediënten van dit team, waarvan ik een trots lid ben. Arnaud, Carlos, José Luis, Marya en chef-kok Guy Delcourt, ik ben jullie eeuwig erkentelijk. Zonder mijn echtgenoot Alessio te vergeten, die me met eindeloos geduld steunt.

Simona Mogavino

Voor het hele Eleonora-team: Marya, Simona, Arnaud en José Luis. Voor Guy Delcourt en iedereen van Delcourt Editions. Voor mijn familie. Voor de voorstanders die me aanmoedigden en voor de tegenstanders die me de kans gaven mijn geloof in dit fantastische project tot uitdrukking te brengen.

Carlos Gomez

1ste druk, april 2015

© 2014 Éditions Delcourt - Delalande, Mogavino, Gomez

© 2015 Nederlandstalige editie: Uitgeverij Daedalus, Genk

Alle rechten voorbehouden.

Onspronkelijke titel: Aliénor - la légende noire vol. 3

Scenario: Arnaud Delalande & Simona Mogavino

Tekeningen: Carlos Gomez

Inkleuring: José Luis Rio

Vertaling: Frank Vanzeer

Lettering: Daedalus

ISBN: 978-90-88106-03-3

D/2015/11960/26

Uitgeverij Daedalus

www.uitgeverijdaedalus.be

ANTIOCHIË, DE
KRUISVAARDERSSTATEN, 1144.

IK WOON AL MAANDEN TERUG-
GETROKKEN TUSSEN DEZE MUZEN ...
MIJN PALEIS IS EEN GEVANGENIS ...
MIJN HEERSCHAPPIJ EEN KWELLING ...
MIJN KONINKRIJK VERSCHEURD
DOOR EEUWIGE TWISTEN ... ACH, MIJN
OOM ... IK ZOU NOG LIEVER IN HET
LAAGSTE GEZELSCHAP VERTOEVEN
DAN IN DIT EINDELOZE TÊTE-À-TÊTE
MET MEZELF ... EN TOCH ... ZODRA IK
BIJ HEM BEN ... WIL IK NIETS LIEVER
DAN OP NIEUW ALLEEN ZIJN!

LODEWIJK KWIJNT WEG
IN DAGENLANG VASTEN
EN EEUWIGE BOETE-
DOENING. HIJ DOET
NIETS ANDERS DAN
GEBEDEN PREVELEN!

ER REST ME GEEN HOOP
MEER EN TOCH PROBEER
IK VOL TE HOUDEN ... IK
DENK AAN JOU IN HET
VERRE ANTIOCHIË ...

IK DENK AAN DE MUZEN VAN OKER
EN DE HEEMELSE TUIJEN OM JE
HEEN ... JE BENT ZO VER WEG!

HERINNER JE JE
HET PALAIS DE
L'OMBRIËRE NOG?
DENK JE NOG OOI
AAN ONZE GEDEELDE
HERINNERINGEN? HOE
DWAAS VAN ME ...
LANGZAAM MAAR ZEKER
BEGINT HET ME TE
DAGEN DAT JE MIJN
SMEEKBEDES NOOI
ZULT BEANTWOORDEN.

MISSCHIEJ ZUL JE OOI
MIJN BRIEVEN BEANT-
WOORDEN EN ME NET
ALS VROEGER TROOST
BIEDEN, RAYMOND ...

TOCH MOET JE WETEN
DAT JIJ ME TOT DEZE
EEUWIGE EENZAAM-
HEID VEROOORDEELD
HEBT! IK WIL ME NIET
VOORSTELLEN DAT JE
GELUKKIG BENT IN JE
MOOIE OPSCHIK VAN
PRINS VAN ANTIOCHIË ...
EN IN JE ROL VAN
ECHTGENOOT ... VIN
JE ME EGOTISTISCH?
WAARSCHIJNLIJK WEL,
MAAR IK BEN HET
NOG ALTIJD MINDER
DAN JIJ! ... EN WAT JE
VROUW BETREFT ...

... IK HOOR DAT JE
GEEN BIJZONDERE
KUALITEITEN HEEFT ...

ZEG EENS ...
BEN JIJ NIET
DE RIDDER DIE
NAAR ITALIË ZOU
VERTEKKEN?

JA, DAT KLOPT ... MAAR
ELEONORA ... IK BEDOEL
HARE MAJESTEIT DE
KONINGIN ... LATEN WE HET
EROP HOUDEN DAT IK HAAR
EEN EN ANDER VERPLICHT
BEN. IK HEB BELOOFT
HAAR TE BESCHERMEN.

HA, HA ... JE
BESCHERMT HAAR!
IK HEB HET WEL
BEGREPEN, RIDDER ...
JE BENT OOK IN DE VAL
GETRAPT ... IK NEEM
AAN DAT ZE JE BIJ DE
LUVEN HEEFT - EN
WEL OP MEER DAN
EEN MANIER?

U BENT TE SNEL
MET UW OORDEEL,
PRINS! DAT IS EEN
VAAK VOORLOMENDE
VERSISSING ... MAAR
IK HEB VERTROUWEN
IN UW INTELLIGEN-
TIE ... U WEEET DAT
ALLEEN DODEN EN
IDIOTEN NOOIT VAN
MENING VERANDE-
REN. WELNU ...

... IK GELOOF
NIET DAT IK MET
EEN DODE AAN
HET PRATEN BEN
EN IK WEIGER TE
DENKEN DAT U EEN
IDIOOT BENT ...

WAT? HOU
JE MOND,
RIDDER!
WEEET JE
WEL MET
WIE JE TE
DOEN HEBT?

MAAR KOM, IK MERK DAT JE JE NIET ZO
MAKKELIJK LAAT MEESLEPEN. IK KON ER
NIET BIJ DAT ELEONORA JE VERTROUWDE,
MAAR NU BEGRIP IK HET. JE BEN EEN
STRIJDER. MISSCHEN HEB IK INDERDAAD
TE SNEL GEORDEELD, RIDDER.

ACH, WAT MIS IK MIJN
GEBORTELAND ... OOI
ZAL IK MIJN LAATSTE
ADEM UITBLAZEN TERWIJL
IK NAAR MIJN LAND
VERLANG ... MOMENTEEL
HEB IK ECHTER EEN
HELEBOEL ANDERE DINGEN
AAN MIJN HOOFD ...

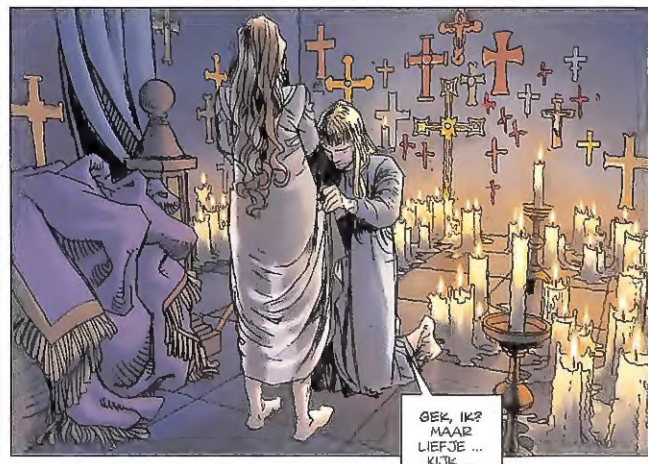
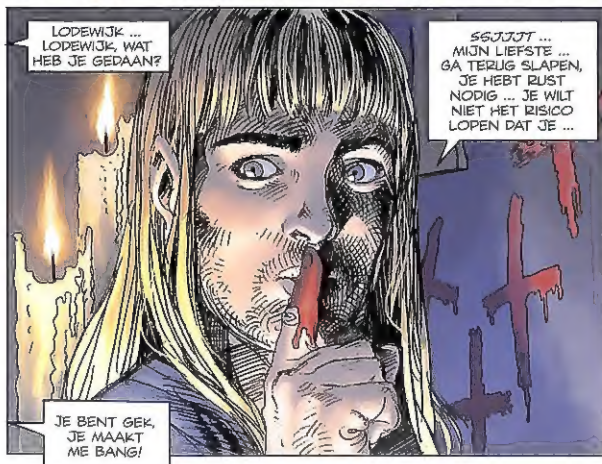
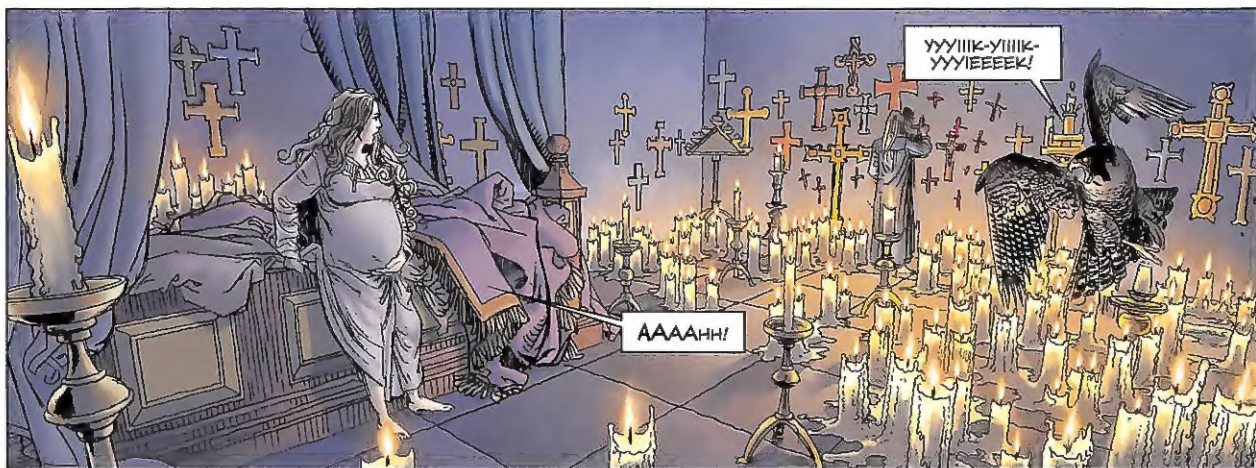
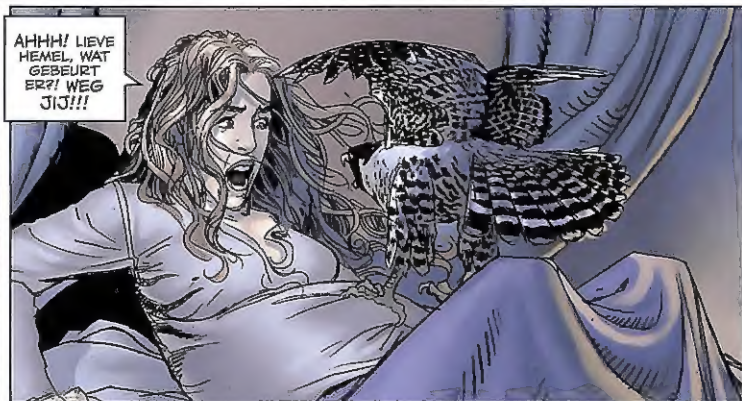
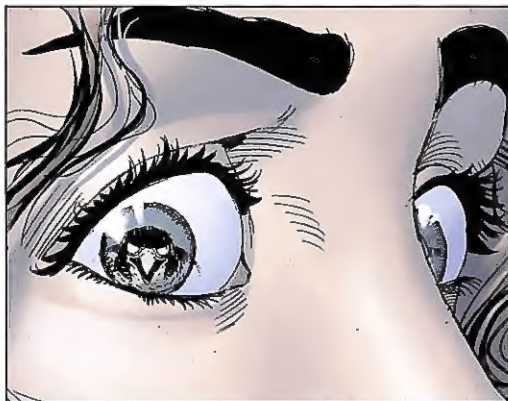

DAN HOEF IK U
NIETS VOOR TE
LIEGEN. ZE ... ZE
MAAKT ME GEK!

O, GELOOF
ME, RIDDER ...
IK WEEET WAT
HET IS.

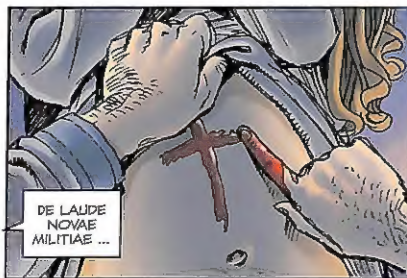

WELKOM IN DE
WERELD VAN
ELEONORA,
MIJN VRIEND!

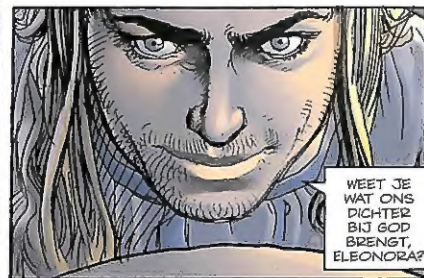

EEN ECHTE RIDDER
ZONDER VREES IS HIJ
DIE ZIJN ZIEL MET DE
WAPENEN VAN HET
GELOOF VERDEDIGT! ...

DE LAUDE
NOVAE
MILITIAE ...

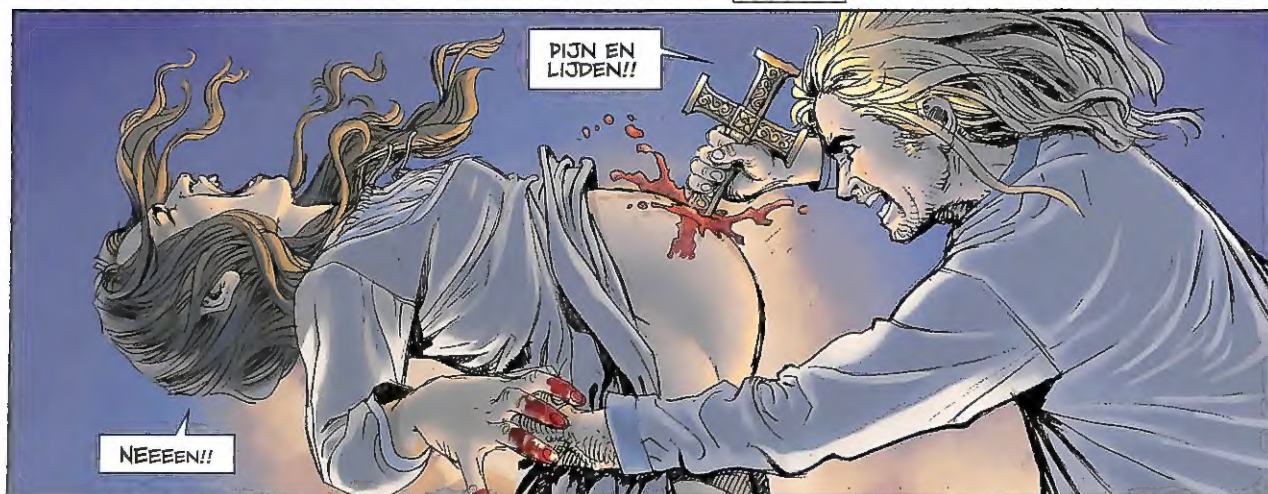
WEET JE
WAT ONZ
DICHTER
BIJ GOD
BRENGT,
ELEONORA?

JE GEEST IS
INGEDOMMELD,
ELEONORA ... JE
MOET NU WAKKER
WORDEN ...

WEET JE WAT
ONS DICHTER
BIJ GOD
BRENGT?

HOU OP,
LODEWIJK ... IK
SMEEK JE, LAAT
ME LOS!!!

PIJN EN
LIJDEN!!

NEEEEEN!!

NEEN... IK
SMEEK JE,
NEEEEEEN ...

AAAAAHHHH!!

ELEONORA!
O, MIJN
ZUS!

WAT GEBEURT ER ALLEMAAL ...
HIER! DRINK WAT WATER!

HET ... HET BLOED IS
VERDOWENEN, MAAR ...
NEEN ... OH, NEEN ...
HET LIJKT WEL OF
IK HEM TELKENS
OPNIEUW VERLIES!

EN WAAR IS
MIJN ECHT-
GENOOT?
WAAR IS
LODEWIJK?!

WAT DENK JE? IN DE KAMER WAAR HIJ AL ZIJN TIJD DOORBRENGT, TENZIJ HIJ IN DE KAPEL ZIT!

GENOEG!

HIJ IS TE VER GEGAAN ... NU ZAL IK HEM UIT ZIJN EEUWIG ONRUSTIGE SLAAP HALEN! MIJN GOD ... MIJN KIND ... ONS KIND! IK HAD WEER DEZELFDE NACHTMERRIE ... IK KAN HET NIET MEER AAN!

LAAT EEN BAD KLAARMAKEN EN GEEF HET BEVEL OM DE PAARDEN TE ZADELEN!

PAARDEN? MAAR ELEONORA! IN JOUW TOESTAND ...

WAAR WIL JE HEEN?

NAAR SAINT-DENIS. IK MOET SUGER SPREKEN!

WAT? MAAR ELEONORA ... JE HEBT HEM VAN HET HOF VERJAAGD ... JULLIE HATEN ELKAAR ... IK BEGRIJP HET NIET.

ALS JE ECHTE VIJAND TE STEEK BLIJFT, MOET JE BEGINNEN MET EEN ZWAKKERE.

MAAR ... OVER WELKE ECHTE VIJAND HEB JE HET?

JA, EERWAARDE SUGER ... U HEBT HET GOED BEGREPEN. IK WIL MIJN LOT EN DAT VAN HET KONINKRIJK IN GODS HANDEN LEGGEN ...

JA, GOED ... LUISTER, WE HEBBEN HET OVER DE TOEKOMST VAN HET KONINKRIJK FRANKRIJK ...

EN OOK OVER UW BASILIEK! NA ZO VEEL INSPANNINGEN EN UITGAVEN NEEM IK AAN DAT U SPOED WIL MAKEN MET DE INWIJDING, NIET?

HMM ... KOM BINNEN IN HET KLOOSTER. DE VOORJAARSON BEGINT AL FLINK TE BRANDEN.

IK STEL EEN GEBAAAR DOOR U OP TE ZOEKEN, LUISTER DAN TENMINSTE NAAR MIJ! LATEN WE ONZE OUDE GESCHILLEN EVEN AAN DE KANT ZETTEN ...

IK ... IK BEN EEN EN AL OOR, KONINGIN ...

MAAR ... IK WEET NIET HOE IK U KAN HELPEN! ELEONORA ... STA ME TOE VERSTOOND TE STAAN. U SCHIJNT TE VERGETEN DAT U ME ALS ADVISEUR VAN DE KONING AAN DE KANT GEZET HEBT DOOR ME PUBLIEKELIJK TE VERNEDEREN! EN IN WAT VOOR OMSTANDIGHEDEN DAN NOG!

IK WACHT AL ZEVEN JAAR VOL ONGEDULD OP EEN ZOON. U WEET HOE BELANGRIJK ZIJN GEBORTE VOOR ONS ALLEMAAL IS ...

IK VREES DAT IK ONVRUCHTBAAR BEN SINDS MIJN MISKRAAM!

ALS DAT WAAR IS ...
ZOU DAT EEN GROOT
ONGELUK ZIJN! MAAR
WEET U ZEKER DAT ...

IK WOU U SPREKEN OMDAT DE
TOESTAND ERNSTIG IS. ELKE
NACHT KRIJG IK DEZELFDE
NACHTMERRIE ... IK ZIE
LODEWIJK GEK WORDEN ... EN
ONS KIND VERMOORDEN!

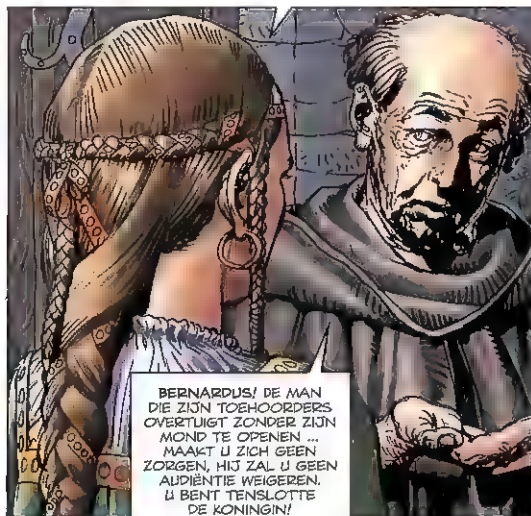
ACH KOM, ELEONORA, WEES NIET BANG. HET IS NIET
ZO UITZONDERLIJK OM LANG TE MOETEN WACHTEN
OP DE GEBOORTE VAN EEN ZOON. ALLES KOMT GOED,
DAT WEET IK ZEKER. WAT KUNNEN WE INTUSSEN DOEN?

DE INWIJDINGSCEREMONIE VAN
SAINT-DENIS ... IK WEET DAT U
DE VERTEGENWOORDIGERS VAN
ALLE GROTE ABBADIJEN VAN HET
KONINKRIJK UITGENODIGD HEBT.

JA, REKEN ER
MAAR OP DAT HET
EEN PLECHTIG-
HEID ZONDER
WEERGA WORDT!

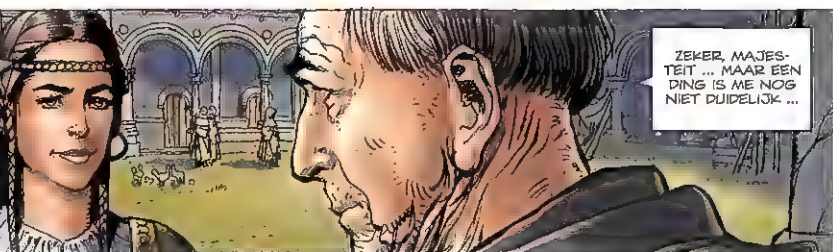
EEN VAN DE GASTEN IS DE HEILIGE MAN MET HET ONWRIKBARE
GELOOF ... DIE ER ZELFS IN SLAGDE MIJN EIGEN VADER
VOOR HEM TE LATEN KNIJLEN - HOE ONGELOOFLIJK DAT OOK
MOGE LIJKEN ... IK MOET HEM SPREKEN, SUGER! IK WIL EEN
PERSOONLIJK GESPREK MET BERNARDUS VAN CLAIRVAUX.

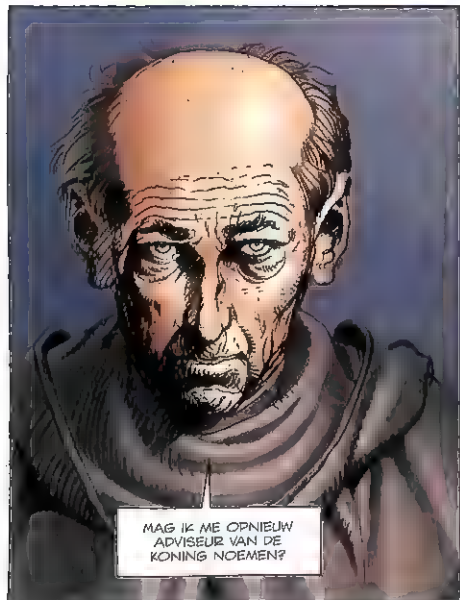
BERNARDUS! DE MAN
DIE ZIJN TOEHOORDERS
OVERTUIGT ZONDER ZIJN
MOND TE OPENEN ...
MAAKT U ZICH GEEN
ZORGEN, HIJ ZAL U GEEN
AUDIENTIE WEIGEREN.
U BENT TENSLOTTE
DE KONINGIN!

IK WIL EEN ZOON, SUGER! DE
VOORSPEK DIE BERNARDUS
BIJ GOD GENIET EN DE INVLOED
DIE HIJ OP DE MENSEN
HEEFT, ZAL ONS ALLEMAAL
VOORUIT HELPEN. MISSCHIEN
ZIJN ZIJN GEBEDEN VOOR
ONS EN HET KONINKRIJK
AFDOENDER DAN DE MIJNE.

ZEKER, MAJES-
TEIT ... MAAR EEN
DING IS ME NOG
NIET DUIDELIJK ...

MAG IK ME OPNIEUW
ADVISEUR VAN DE
KONING NOEMEN?

DAT NIEUWS MAAK IK ZELF
BEKEND ZODRA IK TERUG IN HET
PALEIS BEN ... MAAR ZULT U ERIN
SLAGEN HET VERTROUWEN VAN
LODEWIJK TERUG TE WINNEN?
TEGENWOORDIG STAAT HIJ VER
VAN MIJ. NIET DAT IK HEM DAT
VERWIJT ... MAAR U BEGRIJPT ...
DAT IK HEM NODIG HEB.

O, IK ZAL DE VALK TERUG NAAR
ZIJN MEESTERS BRENGEN...
DIE HEM JAMMER GENOEG
LIET ONTSNAPPEN, MAAKT
U ZICH GEEN ZORGEN.

ZOU ZE HET ECHT MENEN?
LIEVE GOD! ... ZOU ZE TERUG
OP HET RECHTE PAD KOMEN?

EDESSA, 1144.

DEZE GEBIEDEN HOREN
ONS TOE! ZIJN WE
BEREID OM ZE OPNIEUW
TE VEROVEREN?

SCHIET!!!

TE WAPEN! TE
WAPEN! DE TURKEN
VALLEN AAN!!!

SPAAR NIEMAND,
OOK GEEN VROUWEN
OF KINDEREN! GEEN
ENKELE ONGELOVIGE
MAG HET OVERLEVEN!

VERBRAND DAT
KRUIS, HOREN
JULLIE ME? VERBRAND HET!

DE PAUS ... ZAL AL
ZIJN DUIVELS TEGEN
JULLIE ONTBINDEN ...
PATER NOSTER ...

HA, HA!
NATUURLIJK...
HIER,
CHRISTEN-
MOND!

IK BEN IMAD ED-DIN ZENGI,
DE GOULVERNEUR VAN ALEPPO
EN VAN MOSOEL! NEEM VAN
MIJ AAN ... DAT IK JULLIE
LEGERS ONVERVAARD ZAL
OPWACHTEN! IK ZAL BEHOUD-
DEN WAT ME TOEKOMT!

ZONDAG 11 JUNI 1144, DE DAG WAAROP HET KOOR VAN DE
NIEUWE ABDIJKERK VAN SAINT-DENIS INGEWIJD WORDT.

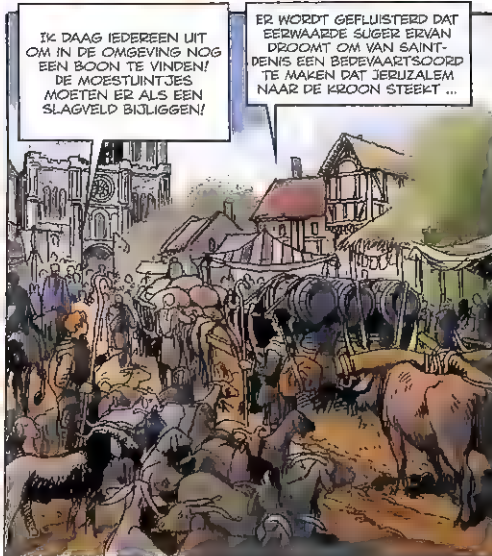

WE KUNNEN
NIET LANGER
WACHTEN ...
LAAT ONS
DOOR!

LIEVE HEER!
IK HEB NOG
NOOIT ZO VEEL
PRIESTERS EN
EDELLIEDEN BIJ
ELKAAR GEZIEN!

IK GELOOF MIJN OGEN
NIET ... IN GODSNAAM,
HIER IS GENOEG OM HET
HELE LAND TOT HONGERSNOOD TE DRIJVEN!

IK DAAG IEDEREEN UIT
OM IN DE OMGEVING NOG
EEN BOON TE VINDEN!
DE MOESTUINJES
MOETEN ER ALS EEN
SLAGVELD BIJLIGGEN!

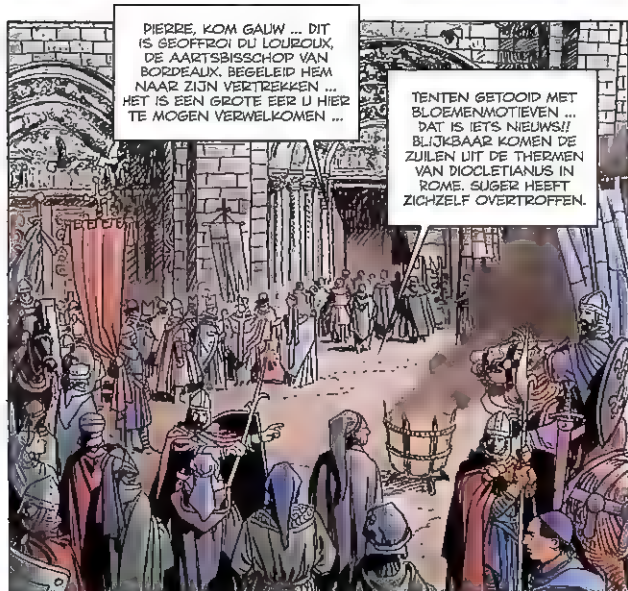
ER WORDT GEFLUISTERD DAT
EERWAARDE SUGER ERVAN
DROOFT OM VAN SAINT-
DENIS EEN BEDEVAARTSOORD
TE MAKEN DAT JERUZALEM
NAAR DE KROON STEEKT ...

DAT ZOU NIET SLECHT
ZIJN, MAAR ... WEET
JE OOK WANNEER DE
ZAKKEN VAN HET VOLK
EN DAN BEDOEL IK IN DE
EERSTE PLAATS DE ONZE,
EINDELIJK OPNIEUW
GEVULD ZULLEN RAKEN?

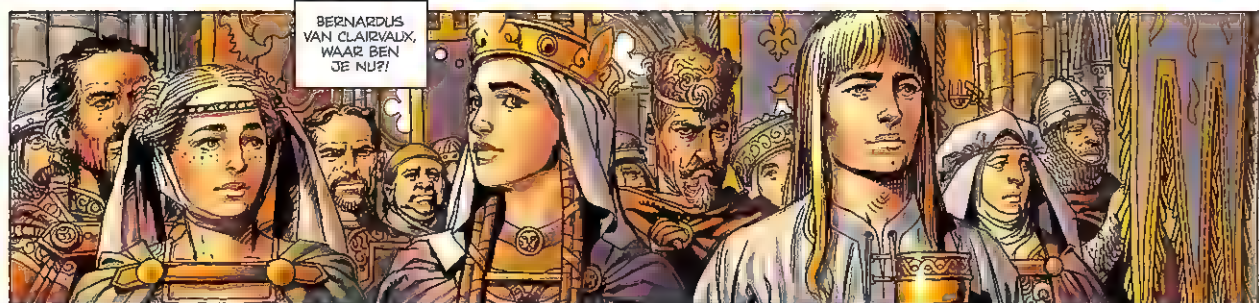
HMM, NEEN, NEEN ... EN
IK ZOU OOK LIEVER NIET
ALLE DAGEN AAN DE
VOORAVOND VAN EEN
HEILIGE OORLOG STAAN!

HÉ, JULLIE TWEE
MET DE SCHAPEN,
MAAK VOORT!!

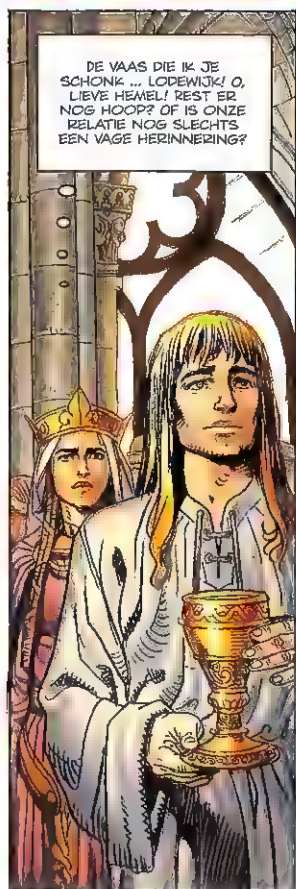

PIERRE, KOM GAUW ... DIT IS GEOFFROI DU LOUREUX, DE AARTSBISSCHOP VAN BORDEAUX. BEGELEID HEM NAAR ZIJN VERTREKKEN ... HET IS EEN GROTE EER U HIER TE MOGEN VERWELKOMEN ...

TENTEN GETOOID MET BLOEMENMOTIEVEN ... DAT IS IETS NIEUWS!! BLIJKBAAR KOMEN DE ZUILEN UIT DE THERMEN VAN DIOCLETIANUS IN ROME. SUGER HEEFT ZICHZELF OVERTROFFEN.

BERNARDUS VAN CLAIRVAUX, WAAR BEN JE NU?!

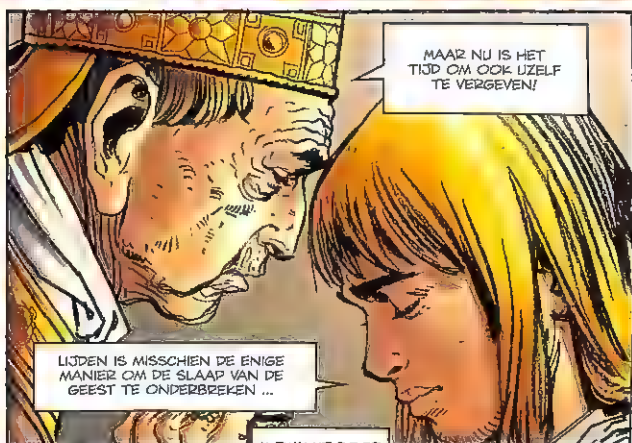

DE VAAS DIE IK JE SCHONK ... LODEWIJK! O, LIEVE HEVEL! REST ER NOS HOOP? OF IS ONZE RELATIE NOG SLECHTS EEN VAGE HERINNERING?

IK BEN BLIJ U TERUG TE ZIEN, SUGER. HIER, DIT IS VOOR SAINT-DENIS. IK WEEET WAT DE ABDIJ VOOR U BETEKENT.

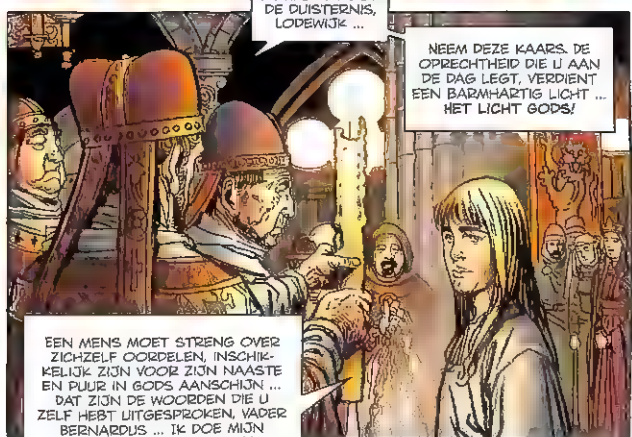
MAJESTEIT, WIE NIET KAN VERGEVEN, VERNIELT DE BRUG WAAR HIJZELF OOI OVERHEEN MOET ... IK BEN BLIJ DAT U EN DE HERTOG VAN CHAMPAGNE ZICH WEER VERZOEND HEBBEN.

MAAR NU IS HET TIJD OM OOK UZELF TE VERGEVEN!

LIDJEN IS MISSCHIEEN DE ENIGE MANIER OM DE SLAAP VAN DE GEEST TE ONDERBREKEN ...

U ZWALKT DOOR DE DUISTERNIS, LODEWIJK ...

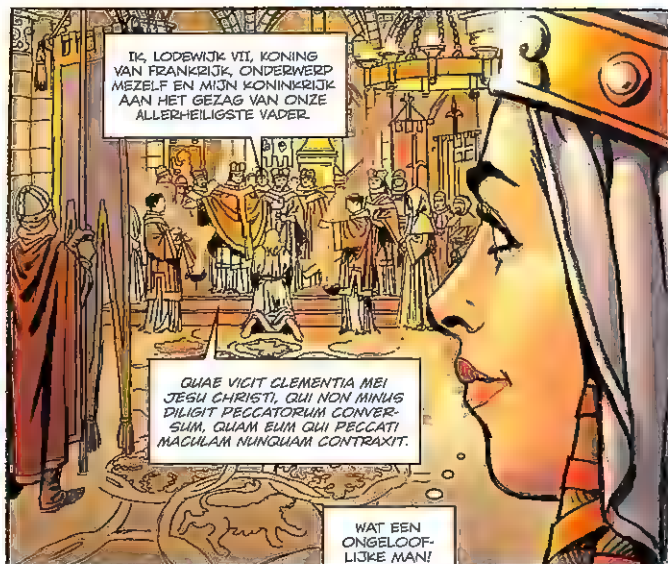
NEEM DEZE KAARS. DE OPRECHTHEID DIE U AAN DE DAG LEGT, VERDIEN EEN BARMHARTIG LICHT ... HET LICHT GODS!

EEN MENS MOET STRENG OVER ZICHZELF OORDELEN, INSCHIKKELIJK ZIJN VOOR ZIJN NAASTE EN PUUR IN GODS AANSCHIJN ... DAT ZIJN DE WOORDEN DIE U ZELF HEBT UITGESPROKEN, VADER BERNARDUS ... IK DOE MIJN BEST OM ERNAAR TE LEVEN.

DAT KLOPT, MAAR IK HEB U OOK GEZEED
DAT WE DE UITERLIJKE MENS HERKENNEN
AAN ZIJN GEZICHT ZOALS DE INNERLIJKE
MENS ZICH KENBAAR MAAKT VIA ZIJN WIL.

BENT U BEREID OM UW
ONDERWERPING AAN
ONZE NIEUWE PAUS
TE HERNIEUWEN?

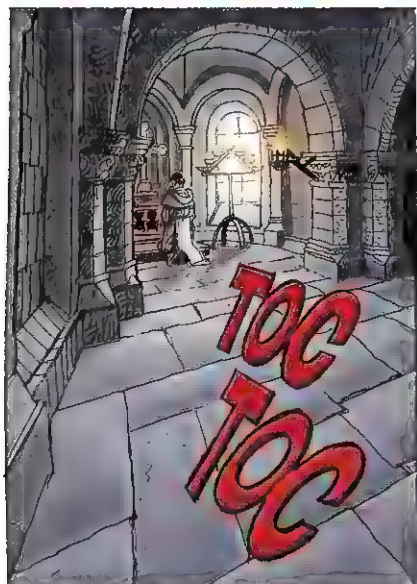
IK, LODEWIJK VII, KONING
VAN FRANKRIJK, ONDERWERP
MEZELF EN MIJN KONINKRIJK
AAN HET GEZAG VAN ONZE
ALLERHEILIGSTE VADER.

QUAE VICIT CLEMENTIA MEI
JESU CHRISTI, QUI NON MINUS
DILIGIT PECCATORUM CONVER-
SUM, QUAM EUM QUI PECCATI
MACULAM NUMQUAM CONTRAXIT.

WAT EEN
ONGELOOF-
LIJKE MAN!

HALLELUIAAA... AAAAH... AAAAH...

VADER BERNARDUS, DE
KONINGIN VAN FRANKRIJK
WENST U TE SPREKEN, ZE
HEEFT UW HULP NODIG.

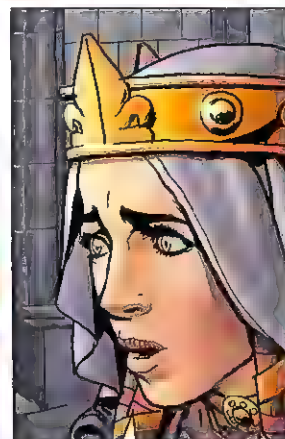
IK WEET MAAR AL
TE GOED WIE U BENT
EN HOE U TE WERK
GAAT. VERTELT U MI:
BENT U TEVREDEN
OVER UW DADEN?

IK HEB MIJN HELE LEVEN SPOT-
TERS TERECHTGEWEZEN EN
GODDELOZEN STRENG VERMAAND.
HET IS ME OP MISPRIJZEN EN
SCHELDPARTIJEN KOMEN TE STAAN,
MAAR IK ZAL ER VANDAAG NIET VAN
AFZIEN OM HETZELFDE TE DOEN.

ZELFS AL BENT U DE
KONINGIN... DUS VRAAG
IK U: BENT U TEVREDEN
OVER UW DADEN?

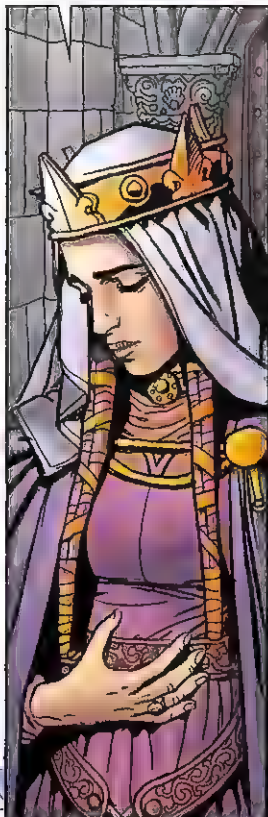

IK ... IK WEET DAT IK VERGIS-
SINGEN BEGAAN HEB, MAAR IS
HET BELANGRIJKSTE NIET OM
DAT NEDERIG TE ERKENNEN
EN ELKE DAG NAAR BETEER-
SCHAP TE STREVEN? ... NEEN,
BEEWAARDE VADER, IK BEN NIET
TEVREDEN. IK BEN WANHOPIG!

DAT IS AL EEN GOED BEGIN,
MIJN KIND. VERGEET NIET,
ELEONORA, DAT GEWELD NIET
ZOALS DEUGDZAAMHEID EEN
BELONING OP ZICH INHOUDT ...
VERTEL MI NU WAARMEE IK
U VAN DIENST KAN ZIJN.

IK VERLANG MET HEEL MIJN
HART NAAR EEN ZOON,
EERWAARDE VADER, MAAR
LODEWIJK HAAT ME. IK DENK
DAT MIJN ONVRUCHTBAARHEID
EN ECHTELIJKE EENZAAMHEID
DE STRAF VAN GOD ZIJN.

EERWAARDE
VADER, DOE
EEN GOED
WOORD
VOOR MIJ
BIJ HEM!

IK WEET ZEKER DAT DE HEMEL UW
HEILIGE WOORDEN ZAL AANHOREN
EN ME UIT MIJN LIJDEN ZAL
VERLOSSEN! HERINNER HEM AAN
HET JONGE MEISJE DAT IK OOI
WAS ... IK WAS NIET ALTIJD DEGENE
DIE IK NU BEN! EN IK VERLANG
ZO ERG NAAR EEN KIND!

JA! IK WEET DAT IK ME
SOMS HEEL ERG HEB
VERGIST, MAAR LUISTERT
U NAAR ME; IK ZAL NIET
BLIJVEN VOLHARDEN
IN DE BOOSHEID!

HMM ... MOGE DAT WAAR ZIJN, BRENG
VREDE NAAR DIT KONINKRIJK ... EN
GOD ZAL U IN ZIJN GRENZELOZE
BARMHARTIGHEID GEVEN WAT U
VRAAGT. DAT BELOOF IK U.

WAAR LIEFDE EN VREDE
HEERSEN KAN GODS
AANWEZIGHEID NIET
ONTBREKEN ... VERGEET
DAT NIET, ELEONORA!

IK MAG DUS HOPE
DAT DE KONING EN DE
KONINGIN VAN FRANKRIJK
VOORTAAN SAMEN DE
WEG VAN HET LICHT
BEWADELEN DIE ZE
EERDER VERLIETEN ...?

DAN ANNULEER IK DE EXCOM-
MUNICATIE VAN ROELAND VAN
VERMANDOIS EN PETRONELLA
VAN AGUTANIE. IK HOOP DAT IK
ER GEEN SPIJT VAN KRIJG!

HEILIGE VADER, IEDEREEN KAN
ZICH VERGISSEN ... MAAR
BRENGEN VERGISSINGEN ONS
GEEN ERVARING DIE ONS
VOOR NIEUWE MISSTAPPEN
BEHOEDT? LATEN WE HOOP
KOESTEREN. WE HEBBEN
GEEN ANDERE KEUZE.

UWE HEILIGHEID, IK HEB DIEP IN DE BLIK
VAN DE KONINGIN GEKEKEN EN WAT IK
GEZIEN HEB, IS DE ZIEL VAN EEN BANG
EN ONBEGREPEN KIND. IK VREESE
TEKENEN VAN DE DUIVEL TE ONTVAREN,
MAAR IN PLAATS DAARVAN ZAG IK ...
EEN ECHT LICHT. NEEN, UWE HEILIGHEID,
ALLES IS NOG NIET VERLOREN.

MOGE GOD U VERHO-
REN, BERNARDUS! U
BENT NOG STEEDS
DE MEEST WIJZE
VAN ALLE MENSEN.

MAAR ... WAT BEDROEFT U, HEILIGE VADER? U WEEET TOCH DAT UW GEZICHT VOOR MIJ EEN OPEN BOEK IS.

IK KAN U WERKELIJK NIETS VERBERGEN, MIJN VRIEND ... JA, ER IS NOG WAT. IK MOET U ... EEN HACHELIJKE OPDRACHT TOEVERTROUWEN.

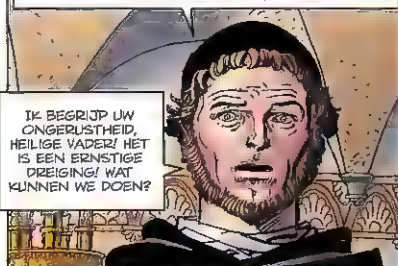
EDESSA IS NET IN DE HANDEN VAN ZENGI, DE GOULVERNEUR VAN ALEPPO EN MOSOEL, GEVALLEN.

LIEVE HEEMEL ... DIE TURK IS BERUCHT OM ZIJN STRIJDVAARDIGHED EN NIETS ONTZIENDE BLOEDDORST!

NA ZIJN OVERWINNING IN EDESSA HEEFT ZENGI DUIZENDEN CHRISTENEN AFGESLACHT! NOORD-SYRIË, HET GRENSGEBIED VAN ONZE KRUISVAARDERSSTATEN, IS GEPLUNDERD. ZENGI HEEFT DE DRIE VESTINGSTEDEN BIJ DE GRENZ VAN ANTIOCHIË INGENOMEN ... NOG EVEN EN HIJ VALT ANTIOCHIË ZELF BINNEN, DAT STAAT ALS EEN PAAL BOVEN WATER!

ANTIOCHIË! ER IS ZO VEEL BLOED VAN DE EERSTE KRUISVAARDERS VERGOTEN OM HET TE VEROVEREN ... MAAR HEEST RAYMOND VAN POITIERS, DE OOM VAN ELEONORA, NIET OVER VORSTENDOM ANTIOCHIË?

RAYMOND VAN POITIERS ... IK DENK DAT HIJ BIJNA OPGESROEID IS MET ELEONORA. ZE ZAL DE WANHOOP NABIJ ZIJN WANNEER ZE VERNEEMT WELK NOODLOT HAAR GELIEFDE OOM BOVEN HET HOOFD HANGT.

IK BEGRIJP UW ONGERUSTHEID, HEILIGE VADER! HET IS EEN ERNSTIGE DREIGING! WAT KUNNEN WE DOEN?

ZEKER, EN ZE ZAL ER ALLES AAN DOEN OM DAT DRAMA TE VOORKOMEN. EN WAT MOETEN WIJ BEGINNEN?

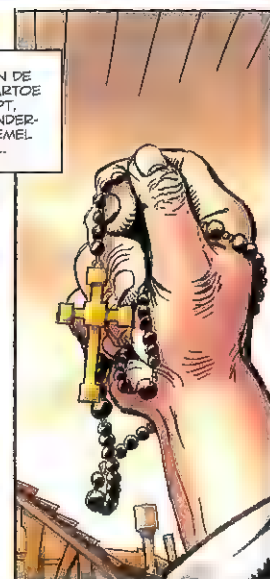

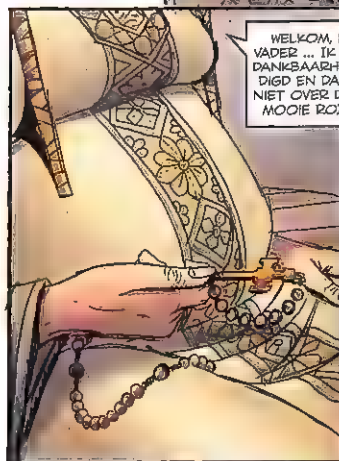
WE HEBBEN GEEN KEUZE. WE MOETEN MET GEMEENSCHAPPELIJKE CHRISTENGEBIED HEROVEREN OP DE ONGELOVIGEN!

IK VERTROUW U, BERNARDUS VAN CLAIRVAUX, DE AANKONDIGING VAN EEN NIEUWE KRUISTOCHT TOE ... HET HEILIGE LAND WEENT BLOEDERIGE TRANEN ...

HET CHRISTENLEGER EN DE HEILIGE BEDEVAART WAARTOE U DE MASSA OPROEPT, ZULLEN ONS VAN DE ONDERGANG REDDEN ... DE HEEMEL ZAL HET U LONEN ...

WELKOM, EERWAARDE VADER ... IK BEN U GROTE DANKBAARHEID VERSCHULDIGD EN DAN HEB IK HET NIET OVER DEZE WONDERMOOIE ROZENKRANS ...

IN RIJL ZOU IK LIEVER EEN ZONDE DAN EEN WELDAAD BEGAAAN.

H... HOE BEDOELT U!? IK BEGRIJP NIET WAT U BEDOELT, ELEONORA?

DANKBAARHEID IS EEN ZWARE LAST ... TERWIJL WRAAK ALLEEN MAAR PLEZIER BRENGT!

HA, HA! IK SNAP HET, MAJESTEIT. IK BEN BLIJ DAT U ZO GOED GELUIMD BENT.

U ZEI TOCH DAT ALLES GOED ZOU KOMEN? U HAD GELIJK. IK HEB ALLES AAN GOD EN AAN U TE DANKEN. ZEGT U ME ALSTUBLIET, EERWAARDE VADER.

MET DIT KRUIS ZEGT DE HEER DE VLUCHT VAN DEZE SCHOOT IN DE NAAM VAN DE VADER, DE ZOON EN DE HEILIGE GEEST. AMEN.

KOM, EERWAARDE VADER, U HEBT VAST GROTE HONGER. WE ZULLEN U EEN MAAL BEREIDEN.

IK MOET ZEGGEN DAT IK DAT WEL KAN GEBRUIKEN. HET WAS EEN LANGE TOCHT ... EN ER WACHT ME NOG EEN GROTE REIS!

HOE BEDOELT U? VEETBEET U ECHT ZO GAUW?

WE HEBBEN HET ER NOG WEL OVER 'S DE KONING IN HET PALEIS? IK MOET HEM SPREKEN.

U KUNT ME ALLES ZEGGEN, EERWAARDE VADER. IK BEN NOG ALTIJD DE KONINGIN ... EN IK BEN ZWANGER, NIET ZIEK ...

WAS MARIA GEEN BESCHIEDEN VROUW GEWEEST, DAN ZOU DE HEILIGE GEEST NIET OVER HAAR NEERGEDAALD ZIJN. UT INHABITET GLORIA IN TERRA NOSTRA, MISERICORDIA ET VERITAS OBVIAPERUNT SIBI, JUSTITIA ET PAX OSCULATAE SUNT. OPDAT DE GLORIE GODS OP AARDE HEERSTE, ZIJN BARMHARTIGHEID EN WAARHEID SAMEN-GEKOMEN EN HEBBEN RECHTVAARDIGHEID EN VREDE ELKAAR OMARM.

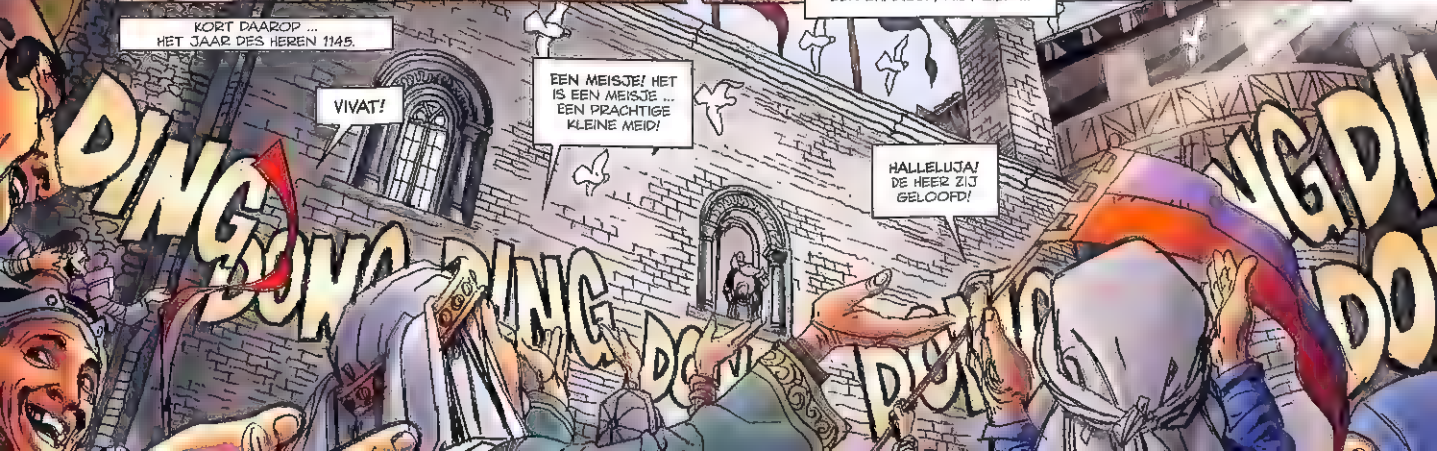

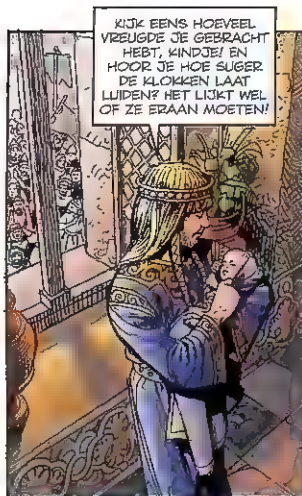
KORT DAAROP ... HET JAAR DES HEREN 1145.

VIVAT!

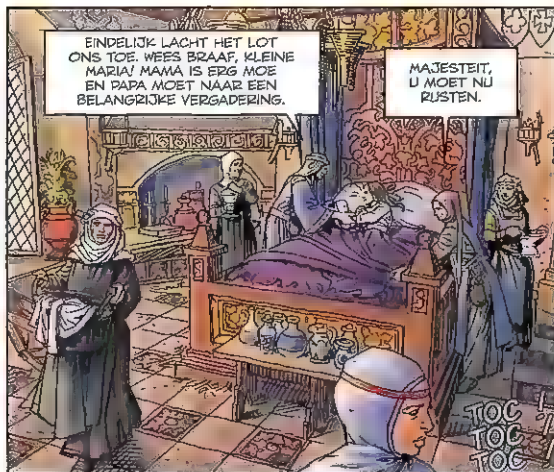
EEN MEISJE! HET IS EEN MEISJE ... EEN PRACHTIGE KLEINE MEID!

HALLELUJA! DE HEER ZIJ GELOOF!

KIJK EENS HOEVEEL
VREUGDE JE GEBRACHT
HEBT, KINDJE! EN
HOOR JE HOE SUGER
DE KLOKKEN LAAT
LUIDEN? HET LIJKT WEL
OF ZE BRAAN MOETEN!

EINDELIJK LACHT HET LOT
ONS TOE. WEES BRAAF, KLEINE
MARIA! MAMA IS ERG MOE
EN PAPA MOET NAAR EEN
BELANGRIJKE VERGADERING.

MAJESTEIT,
U MOET NU
RUSTEN.

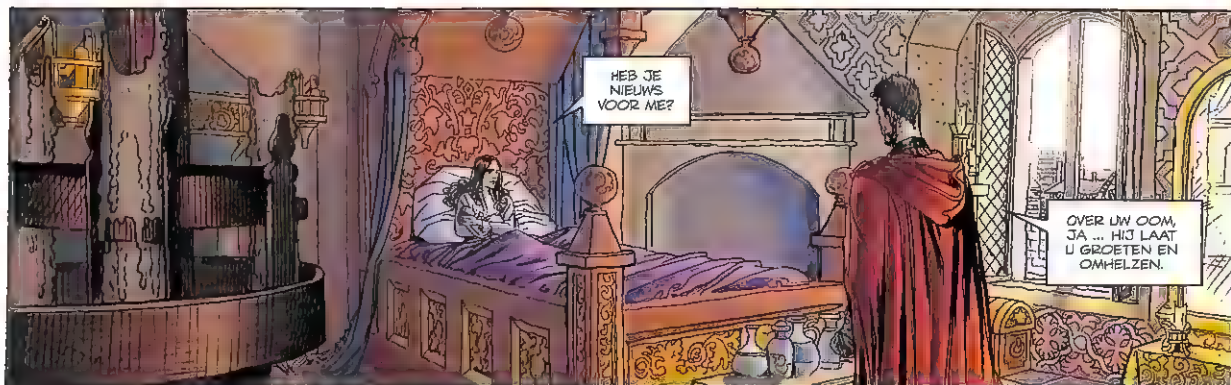

HA ... DAT MOET
VINCENT ZIJN. HIJ
IS VANDAAG TERUG-
GEKOMEN ... VAN VER!

V... VINCENT?

IK GA NU. JULLIE
HEBBEN ELKAAR HEEL
WAT TE VERTELLEN.
MAAR VERWAARLOOS
JE RUST NIET,
ELEONORA!

HEB JE
NIEUWS
VOOR ME?

OVER UN OOM,
JA ... HIJ LAAT
U GROETEN EN
OMHELZEN.

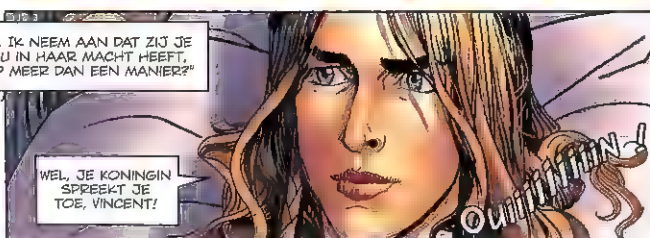

ACH ZO, IS DAT ALLES?
WEL DAN ... EN JIJ ...
WAT GA JIJ NU DOEN?

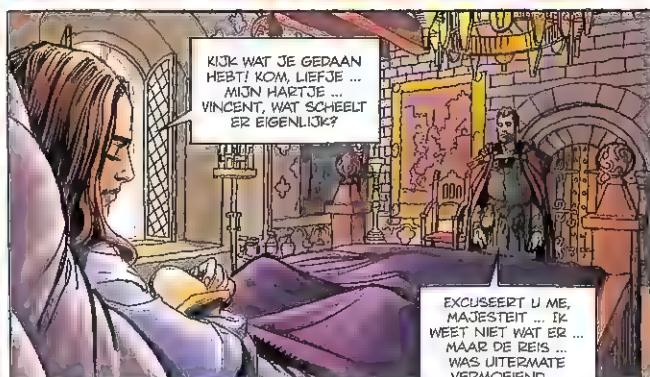
LIEVE HEDEL ... ZE
IS MOOIER DAN
OOIT TEVOREN!

ANTWOORD JE
NIET, RIDDER?

"... IK NEEM AAN DAT ZIJ JE
NU IN HAAR MACHT HEEFT,
OP MEER DAN EEN MANIER."

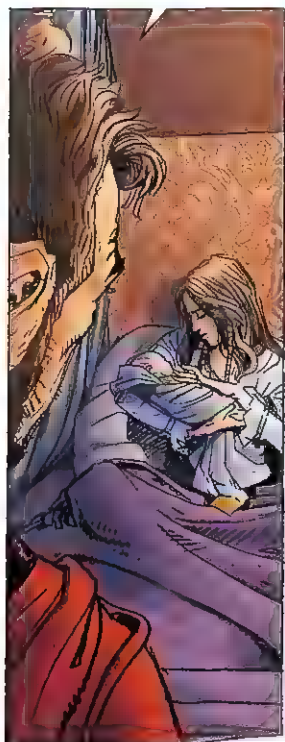
WEL, JE KONINGIN
SPREEKT JE
TOE, VINCENT!

KIJK WAT JE GEDAAN
HEBT! KOM, LIEFJE ...
MIJN HARTJE ...
VINCENT, WAT SCHELT
ER EIGENLIJK?

EXCUSEERT U ME,
MAJESTEIT ... IK
WEET NIET WAT ER ...
MAAR DE REIS ...
WAS UITERMATE
VERMOEID ...

MIJN LICHAAM SCHREEUWT OM EEN BAD, EEN GOED MAAL EN HEILZAME NACHTRUST ... MAAR TOONT U ME DE SCHAT DIE U AAN UW BORST HOUDT. U HEBT HAAR MARIA, GENOEMD, NIET?

EEN ... EEN ERG ... DIERBARE VRIEND? ACH ZO?

JA, EEN MOOIE NAAM, VIND JE NIET? EEN ERG DIERBARE VRIEND HEEFT HEM ME INGEFLUISTERD. IK VRAAG ME AF WAAR HIJ NU IS ... EN WELKE WONDEREN HIJ DAAR VERRICHT ...

MAAR KOM, ELEONORA ... IK KWAM LANGS OM U TE GROETEN. IK DENK DAT HET NU TIJD IS OM TERUG TE KEREN NAAR ITALIE.

IS DAT HET? MIJN OOM GROET ME VANUIT DE VERTE EN JIJ GAAT ERVANDOOR? WAT KAN IK DAAROP ZEGGEN? GOEDE REIS, RIDDER.

VINCENT, ARME DWAAS! WAAR KAN DIE VRIEND WEL ZIJN? DAT ZOU IK WEL EENS WILLEN WETEN!

VLAANDEREN, FEBRUARI 1146.

HET LAND VAN ONZE-LIEVE-HEER DAVERT OP ZIJN GRONDVESTEN, OMDAT HIJ OP HET PUNT STAAT HET TE VERLIEZEN.

SPEYER, HET HEILIGE ROOMSE RIJK, 27 DECEMBER 1146.

ZIJN LAND, ZEG IK, WAAR HIJ DESTIJD VERSCHIEEN OM ALS MENS ZIJN BOODSCHAP AAN DE MENSHEID TE VERKONDIGEN! HET LAND DAT HIJ VERLICHTTE MET ZIJN WONDEREN EN DAT GEHEILIG WERD MET ZIJN BLOED! HET LAND WAAR HIJ DE EERSTE BLOEMEN VAN DE WEDEROPSTANDING TOT LEVEN BRACHT!

EN DANKZIJ DE KRACHT DIE ZE AAN ONZE ZONDEN ONTLEEN, HEBBEN DE TEGENSTANDERS VAN HET KRUIS HUN HEILIGSCHENNENDE KOP WEEER OPGESTOKEN. MET DE WOEDJE VAN HUN ZWAARDEN VERNIETIGEN ZE HET HEILIGE LAND, HET LAND VAN BELOFTE!

ALS NIEMAND HUN HET HOOFD
BIEDT, DRINGEN ZE WELDR
DOOR TOT IN DE STAD VAN
DE LEVENDE GOD ...

DENKT BERNARDUS VAN CLAIRVAUX
NU ECHT DAT HIJ ME KAN OVERTUIGEN
OM ME AAN ZO'N WAANZINNIG
AVONTUUR TE WAGEN?!

IK VERNEEM DAT
ER AL ZESTIG
JONGE VERZUWIL-
LIGERS ZIJN.
MAJESTEIT ...

EN WAT DOEN DE
MACHTHEBBERS? IK
RICHT ME TOT JULLIE,
KINDEREN VAN HET
GERMAANSE VOLK EN
TOT JULLIE ILLUUSTERE
KEIZER KOENRAAD III
VON HOHENSTAUFEN!

NEEN! WE MOGEN
NIET MET ONS
LATEN SOLLEN!
NIHIL HABEAT CRIMI-
NIS ... NIEMAND
HOEFT SCHULD
TE DRAGEN!

HIJ HEEFT GELIJK! U
KUNT OP ONS REKENEN.
EERZWAARDE! LATEN
WE DE ONGELOVIGEN,
DE GODDELOZEN, DE
KETTERS VERJAGEN!

LATEN JULLIE HET
HEILIGE LAND AAN
DE HONDEN EN
DE PARELS VOOR
DE ZWIJNEN?

MAJESTEIT, MISSCHIE
MOET U HET NOG EENS
ERNSTIG OVERDENKEN ...

DE HEUVEL VAN VÉZELAY, 31 MAART 1146, PAASDAG.

OMDAT DE HEER HET
OPNIEUW ZWAAR TE
VERDUREN KRIJGT IN HET
LAND WAAR HIJ EERDER
VOOR ONS GESTORVEN
IS, MOETEN WE NU DE
TWEË ZWAARDEN TREKKEN
DIE DE APOSTEL PETRUS
TIJDENS HET LIJDEN VAN
DE VERLOSSER DROEG!

WE MOETEN EEN VOOR-
BEELD NEMEN AAN DE
GEOLOFSJEVER VAN HEM
WIENS TROON WE IN ERE
ZULLEN HERSTELLEN.
OVER DEZELFDE WAPENS
BESCHIKKEN ZONDER ZE
TE GEBRUIKEN ZOU EEN
EGTE SCHANDE ZIJN!

NIHIL
HABEAT
CRIMINIS!

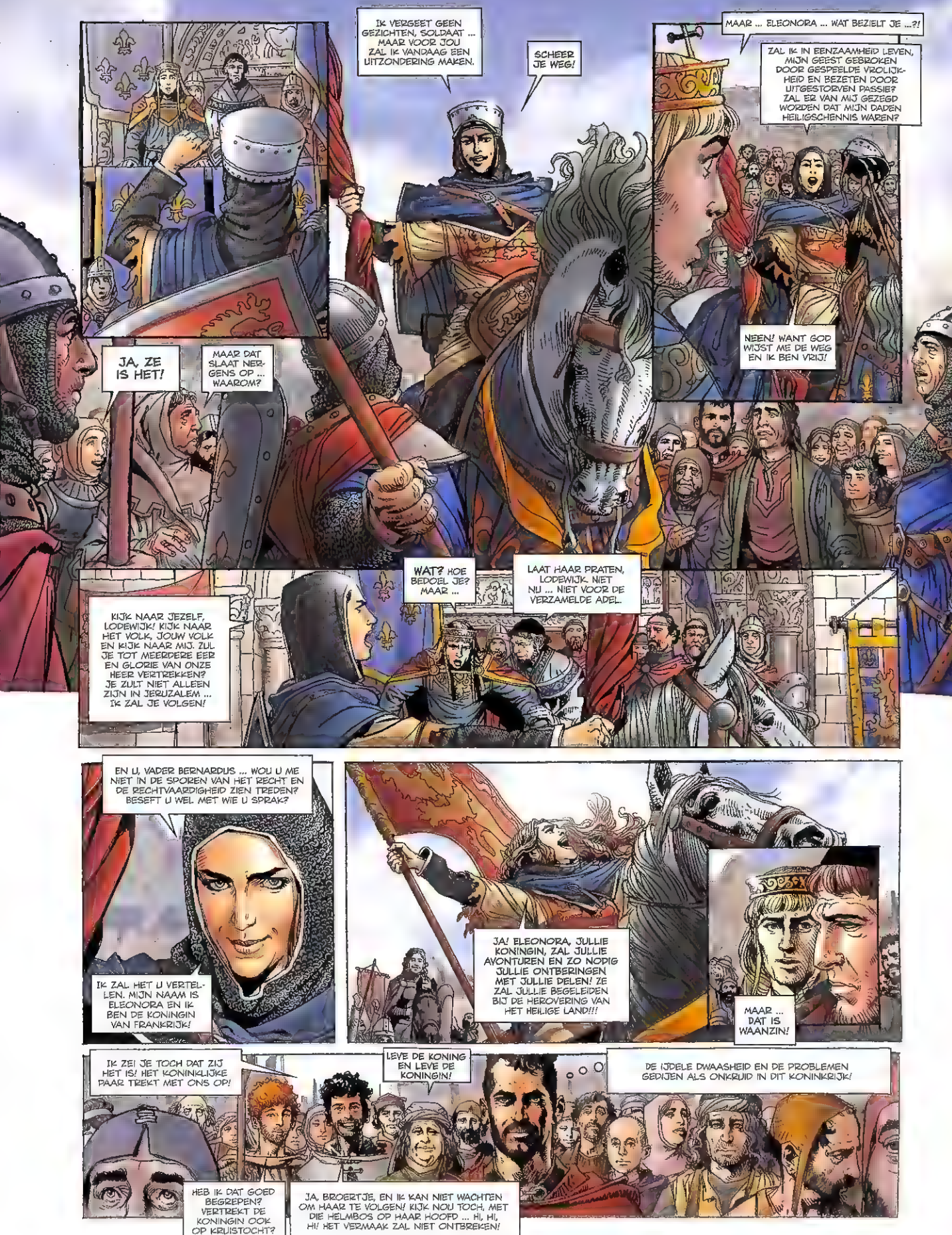
NIHIL HABEAT
CRIMINIS!

DAAR HEB JE DE ONGELUKS-
STOET WEER! LIEVE HEEMEL ...
HET BEGINT WEER VAN
VOREN AF AAN! MAAR EEN
HEILIGE OORLOG IS NOG
ALTIJD EEN OORLOG!

HÉ DAAR!
MAAR VERDUI-
VELD WIE ...
WAAR GAAT U
HEEN? WAAR
DENKT U WEL
TE ZIJN??!

WAT NOU
WEER?

HALT! GEEN STAP
MEER ZONDER
UW GEZICHT TE
ONTHULLEN!

IK VERGEET GEEN
GEZICHTEN, SOLDAT ...
MAAR VOOR JOU
ZAL IK VANDAAG EEN
UITZONDERING MAKEN.

SCHEER
JE WEG!

MAAR ... ELEONORA ... WAT BEZIET JE ...?!

ZAL IK IN EENZAAMHEID LEVEN,
MIJN GEEST GEBROKEN
DOOR GESPELDE VROLIJK-
HEID EN BEZETEN DOOR
UITGESTORVEN PASSIE?
ZAL ER VAN MIJ GEZEGD
WORDEN DAT MIJN DADEN
HEILIGSCHENNIS WAREN?

NEEN! WANT GOD
WIJST ME DE WEG
EN IK BEN VRIJ!

JA, ZE
IS HET!

MAAR DAT
SLAAT NER-
GENS OP ...
WAAROM?

WAT? HOE
BEDOEL JE?
MAAR ...

LAAT HAAR PRATEN,
LODEWIJK. NIET
NU ... NIET VOOR DE
VERZAMELDE ADEL.

KIJK NAAR JEZELF,
LODEWIJK! KIK NAAR
HET VOLK, JOUW VOLK
EN KIK NAAR MIJ. ZUL
JE TOT MEERDERE EER
EN GLORIE VAN ONZE
HEER VERTREKKEN?
JE ZULT NIET ALLEEN
ZIJN IN JERUZALEM ...
IK ZAL JE VOLGEN!

EN U, VADER BERNARDUS ... WOU U ME
NIET IN DE SPOREN VAN HET RECHT EN
DE RECHTVAARDIGHEID ZIEN TREDEN?
BESEFT U WEL MET WIE U SPRAK?

IK ZAL HET U VERTEL-
LEN. MIJN NAAM IS
ELEONORA EN IK
BEN DE KONINGIN
VAN FRANKRIJK!

JA! ELEONORA, JULLIE
KONINGIN, ZAL JULLIE
AVONTUREN EN ZO NODIG
JULLIE ONTBERINGEN
MET JULLIE DELEN! ZE
ZAL JULLIE BEGELEIDEN
BIJ DE HEROVERING VAN
HET HEILIGE LAND!!!

MAAR ...
DAT IS
WAANZIN!

IK ZEI JE TOCH DAT ZIJ
HET IS! HET KONINKLIJKE
PAAR TREKT MET ONS OP!

LEVE DE KONING
EN LEVE DE
KONINGIN!

DE IJDELE DWAASHEID EN DE PROBLEEMEN
GEDIJEN ALS ONKRUID IN DIT KONINKRIJK!

HEB IK DAT GOED
BEGREPEN?
VERTREKT DE
KONINGIN OOK
OP KRUISSTOCHT?

JA, BROERTJE, EN IK KAN NIET WACHTEN
OM HAAR TE VOLGEN! KIK NU TOCH, MET
DIE HELMBOS OP HAAR HOOFD ... HI, HI,
HI! HET VERMAAK ZAL NIET ONTBREKEN!

DIE AVOND ...

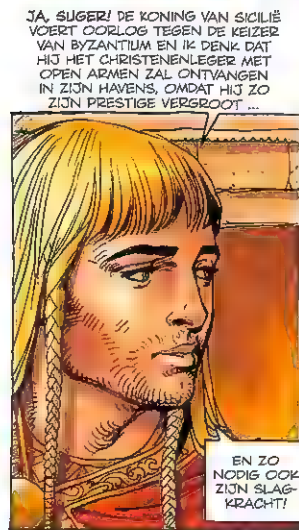
EERHAARDE VADER BERNARDUS
IS ERIN GESLAGD KOENRAAD
TE OVERTUIGEN, DE HOOGSTE
GEZAGSDRAGER VAN HET ROOMSE
RIJK ZAL OOK OP KRUISTOCHT
GAAN! ZIJN TROEPEN VERTREK-
KEN SAMEN MET DE ONZE.

GOED, WE KUNNEN BEST
LANGS BEKENDE WEGEN
TREKKEN. HEBT U AL
BESLIST OF U OVER LAND
OF OVER ZEE REIST?

DAT WAS NIET ZO VANZELFSPRE-
KEND ... OFWEL VERTROUWEN
WE OP DE BEMIDDELING VAN DE
KEIZER VAN BYZANTIUM EN DAN
REIZEN WE OVER LAND ... OFWEL
AANVAARDEN WE HET AANBOD
VAN DE KONING VAN SICILIË,
ROGIER II, DIE ZICH VAN ZIJN
VRIJGEVISTE KANT LAAT ZIEN ...

ROGIER II? HMM ...
HET WOORD
'NORMANDISCH' KUN
JE NIET IN DE MOND
NEMEN ZONDER
AAN 'UITGEKOOKT'
TE DENKEN ...

JA, SUGER! DE KONING VAN SICILIË
VOERT OORLOG TEGEN DE KEIZER
VAN BYZANTIUM EN IK DENK DAT
HIJ HET CHRISTENENLEGER MET
OPEN ARMEN ZAL ONTVANGEN
IN ZIJN HAVENS, OMDAT HIJ ZO
ZIJN PRESTIGE VERGROOT ...

EN ZO
NODIG OOK
ZIJN SLAG-
KRACHT!

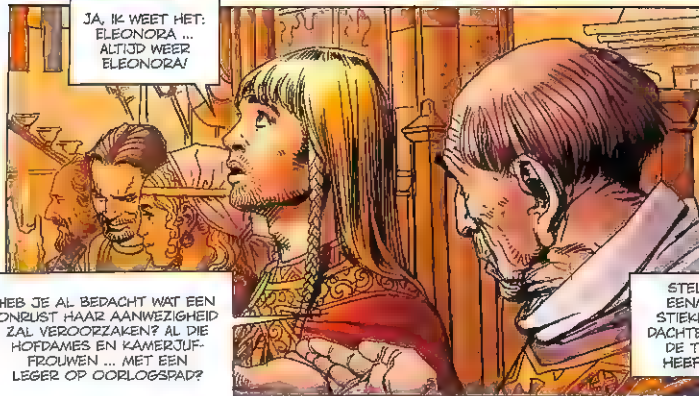
MAAR DE ALLIANTIE DIE RAYMOND
VAN POITIERS, ELEONORA'S OOM, MET
BYZANTIUM SLOOT, WOOG ZWAAR-
DER DOOR ... DAN HET SICILIAANSE
AANBOD. WE HEBBEN ER DIJS VOOR
GEKOZEN OM OVER LAND TE REIZEN!

IK VRAAG
ME AT WAT
ROGIER II
DAARVAN
DENKT.

ZIJN GEZANTEN HEBBEN ZICH ONTGOO-
CHELD TERUGGETROKKEN EN ONS DE
GROOTSTE DESILLUSIES VOORSPELD ...
EN ERAAN TOEGEVOEGD DAT WE GAIJW
ZULLEN WETEN WAT HET WOORD
VAN DE BYZANTINIEN WAARD IS.

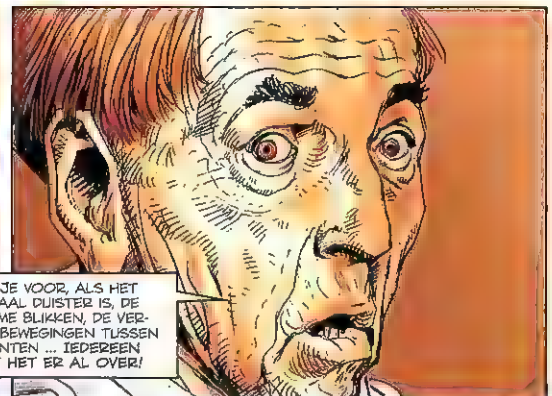

DIE NORMANDIËRS! ZELFS DE
PAUS WIL NIETS LIEVER DAN DAT
BYZANTIUM TERUGKEERT NAAR
DE ROMEINSE GEMEENSCHAP. IK
DENK DAT JULIE DE JUISTE KEUZE
GEMAAKT HEBBEN, MAAR EEN DING
VERONTRUST ME NU NOG MEER ...

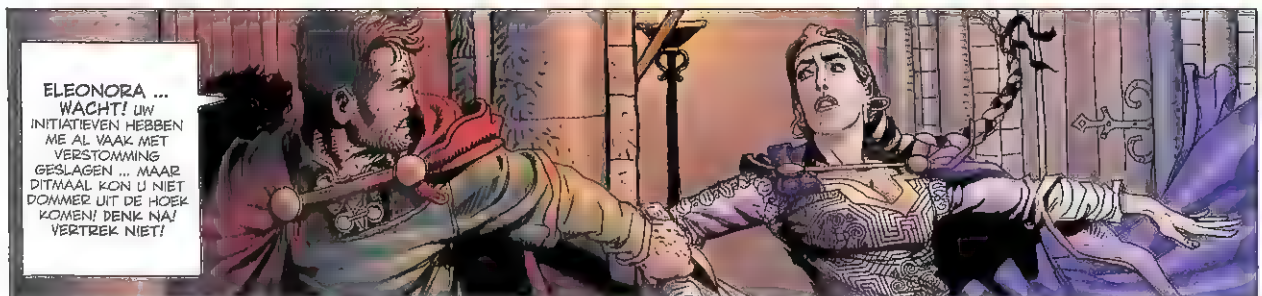

JA, IK WEET HET.
ELEONORA ...
ALTIJD WEER
ELEONORA!

HEB JE AL BEDACHT WAT EEN
ONRUST HAAR AANWEZIGHEID
ZAL VEROOZAKEN? AL DIE
HOFDAMES EN KAMERJUF-
FROUWEN ... MET EEN
LEGER OP OORLOGSPAD?

STEL JE VOOR, ALS HET
EENMAAL DUISTER IS, DE
STIEKEME BLIKKEN, DE VER-
DACHTE BEWEGINGEN TUSSEN
DE TENTEN ... IEDEEREEN
HEEFT HET ER AL OVER!

ELEONORA ...
WACHT! UW
INITIATIEVEN HEBBEN
ME AL VAAK MET
VERSTOMMING
GESLAGEN ... MAAR
DITMAAL KON U NIET
DOMMER UIT DE HOEK
KOMEN! DENK NA!
VERTREK NIET!

ZWIJG! HOE DURF
JE ME ZO TOE
TE SPREKEN?

EN WAAROM ZOU IK ZWIJGEN?
ELEONORA, HOUD OP MET
DIE MASKERADE! U HEBT DE
WAARHEID, NOCH HET RECHT
OF DE REDE IN DACHT ... EN U
VERTREKT NIET TOT MEERDERE
EER EN GLORIE GODS! IK
WEET BETER DAN WIE OOK
WAT ER IN UW HART LEEFT!
IK ZIE SLECHTS VERBORGEN
WOEDE, MAAR TEGEN WIE
OF WAT IS ZE GERICHT?!

MAAK JE GEEN
ZORGEN. ALS IK MIJN
ZONDEN WIL OPBIECH-
TEN, ZAL IK WEL EEN
PRIESTER VINDEN.

SCHEER JE WEG!
JE BRUTALITEIT
GAAT TE VER!

DAAR TWIJFEL IK NIET
AAN ... MAAR ZAL U
OPENHARTIG ZIJN
OF HEM WEER WAT
VOORLIEGEN? GELOOFT
U NU ZELF IN UW
PLOTSE ILLUMINATIE?

NET ZOALS UW NIEUWE WAANZIN,
KONINGIN. EN NIET ZO VER ALS
DE WAARHEID VEREIST! DE WAAR-
HEID DIE WE VAN TIJD TOT TIJD
ONDER OGEN MOETEN ZIEN!

PLAF

WEG HIER! JE
MAAKT MISBRUIK
VAN MIJN GEDULDE!

ALS DAT ZO IS,
VALT ER NIET
VEEL MISBRUIK TE
MAKEN. ADIEU!

JA, EN LATEN WE
HOPE DAT HET
ADIEU DITMAAL
DEFINITIEF IS!

ELEONORA,
EERWAARDE SUGER
EN IK HEBBEN WAT
DINGEN BESPROKEN
EN ZIJN TOT EEN
BESLUIT GEKOMEN.

NEEN
TOCH? WAT
BOEIEND.

WEL ... ZEG
HET DAN,
WAT VOOR
BESLUIT?

DE BIJKOMENDE
PROBLEEMEN DIE JOUW
VERTREK Zouden
OPLEVEREN, KUNNEN WE
MISSEN ALS KIESPIJN!

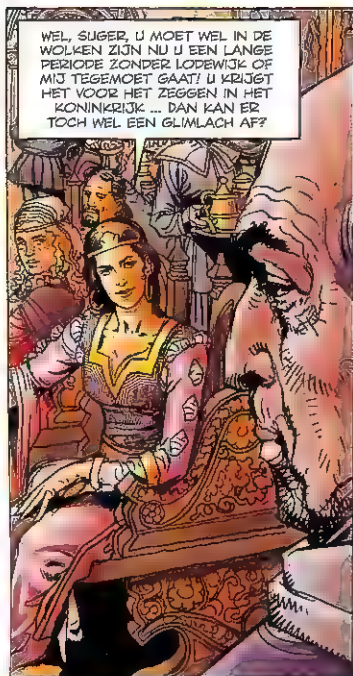
DAN MOETEN JULLIE
AANVAARDEN DAT DE KONINGIN
VAN FRANKRIJK ZAL WEGKWIJEN
ALS EEN ONGELUKKIGE,
WOEDENDE EN VERNEDERDE
VROUW OMDAT JULLIE HAAR
ONDER VAGE VOORWENDSELS
BELETTEN OM GOD TE DIENEN!
IK ZAL MIJN GELOOF AFWALEN!
EEN KONINGIN ZONDER
GOD! BENT U BEREID DAT TE
AANVAARDEN, MAJESTEIT?

VERWACHT MAAR
NIET DAT IK
OPNIEUW NAAR
JE PIJPEN ZAL
DANSEN ...

ZOALS U WENST, MAJESTEIT ...
IK GA OP MIJN EIGEN VERANT-
WOORDELICHHEID IK BELDOEF U
DAT IK ME NIET ZAL BEMOEIEN
MET DE ORGANISATIE VAN UW
EXPEDITIE, MAAR MORGEN BEGIN
IK AAN DE VOORBEREIDING
VAN ONZE LANGE REIS!

KOM AAN TAFEL, ZUSTER,
HET ETEN WORDT KOUDE!

WEL, SUGER, U MOET WEL IN DE
WOLKEN ZIJN NU U EEN LANGE
PERIODE ZONDER LODEWIJK OF
MIJ TEGEMOET GAAT! U KRIJGT
HET VOOR HET ZEGGEN IN HET
KONINKRIJK ... DAN KAN ER
TOCH WEL EEN GLIMLACH AF?

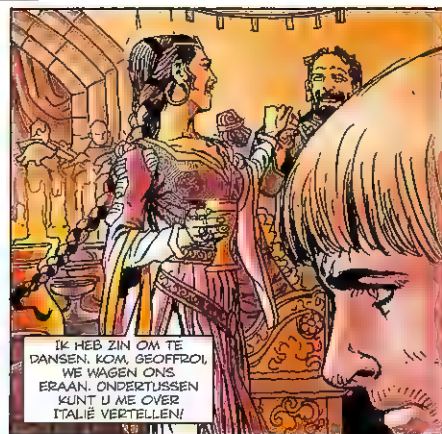

GEOFFROI, NEEM EEN
BEKER WIJN ... DRINKEN
VERZACHT HET GEMOED
EN BRENGT VROLIJKHEID ...
DAT IS EENS WAT ANDERS.

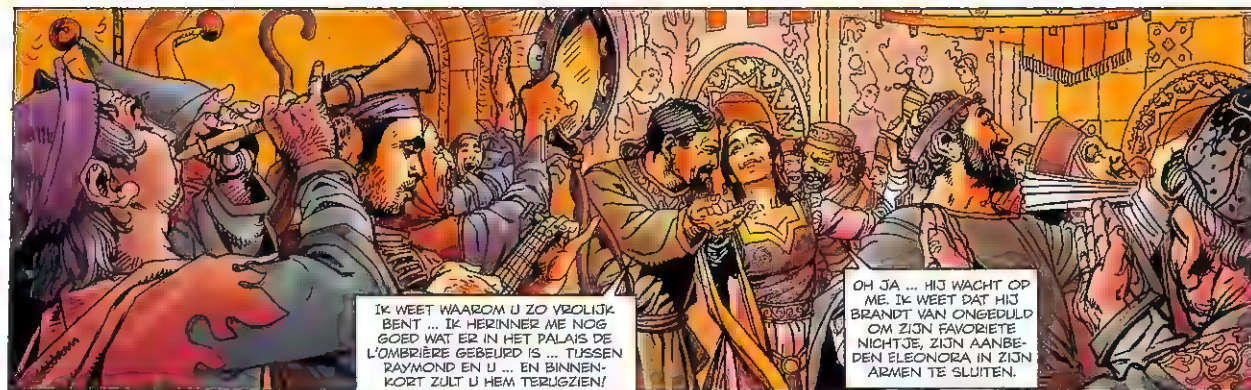

VERTEL EENS,
GEOFFROI, BENT U
AL GOET IN ITALIE
GEWEEST?

JA, MAJESTEIT,
NATUURLIJK ... EEN
FANTASTISCH LAND ...
HIER, DRINK NOG WAT!

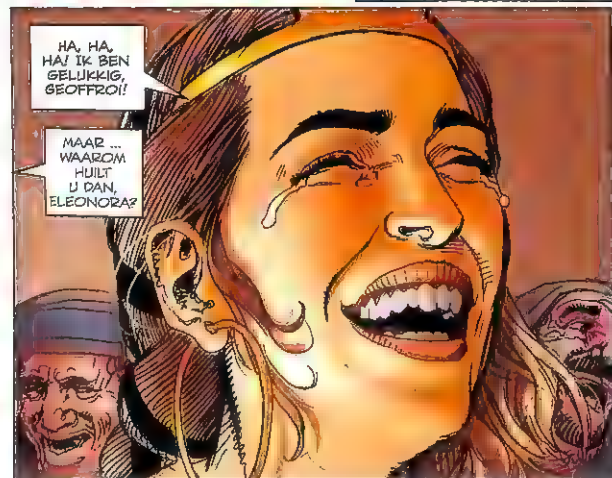

IK HEB ZIN OM TE
DANSEN, KOM, GEOFFROI,
WE WAGEN ONS
ERAAN. ONDERTUSSEN
KUNT U ME OVER
ITALIE VERTELLEN!

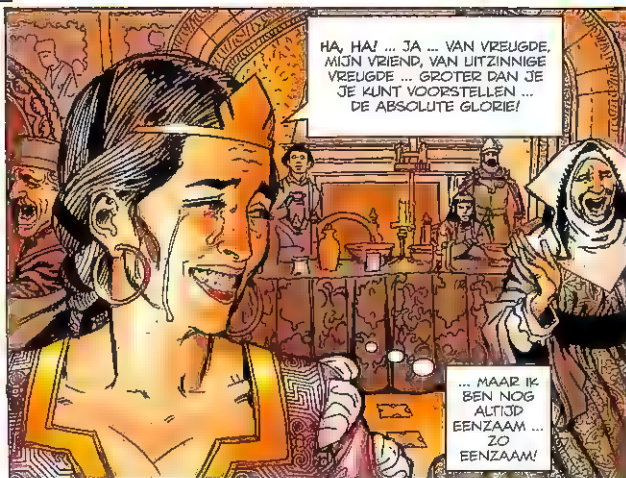
IK WEET WAAROM U ZO VROLIJK
BENT ... IK HERINNER ME NOG
GOED WAT ER IN HET PALAIS DE
L'OMBRIERE GEBEUDD IS ... TUSSEN
RAYMOND EN U ... EN BINNEN-
KORT ZULT U HEM TERUGZIEN!

OH JA ... HIJ WACHT OP
ME. IK WEET DAT HIJ
BRANDT VAN ONGEDULD
OM ZIJN FAVORIETE
NIGHTJE, ZIJN AANBE-
DEN ELEONORA IN ZIJN
ARMEN TE SLUITEN.

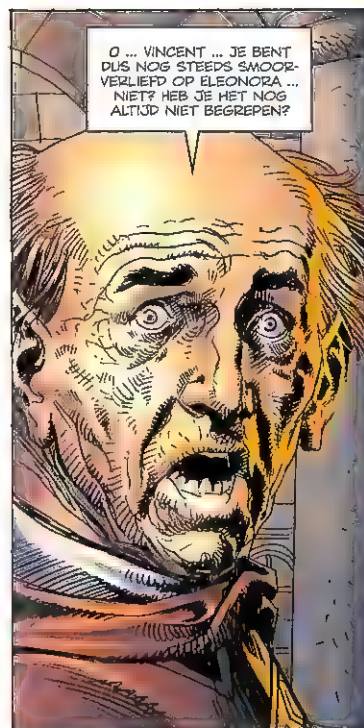
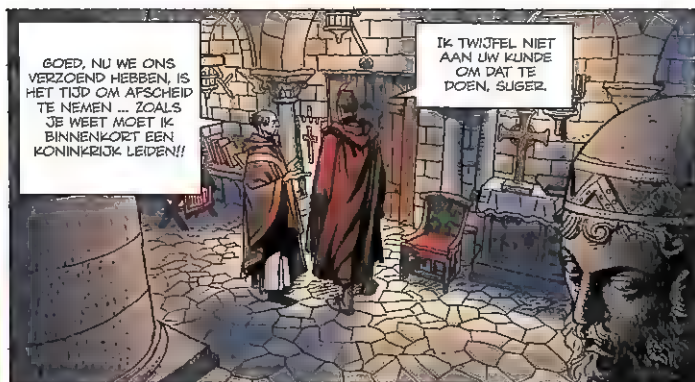
HA, HA,
HA! IK BEN
GELUKKIG,
GEOFFROI!

MAAR ...
WAAROM
HUILT U DAN,
ELEONORA?

HA, HA! ... JA ... VAN VREUGDE,
MIJN VRIEND, VAN UITZINNIGE
VREUGDE ... GROTER DAN JE
JE KUNT VOORSTELLEN ...
DE ABSOLUTE GLORIE!

... MAAR IK
BEN NOG
ALTIJD
EENZAAM ...
ZO
EENZAAM!

WEES VOORZICHTIG,
YSOLINE! JE HEBT NIET
DE PERSOONLIJKE
LAMPETKAN VAN DE
KONINGIN LATEN VALLEN!

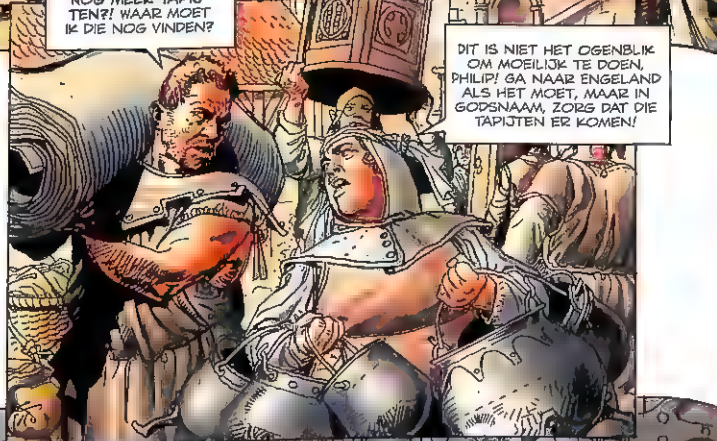
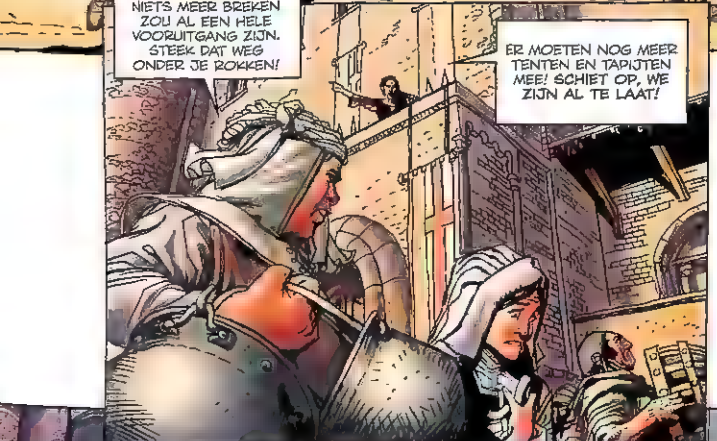
O, LIEVE HEMEL!
MAAR HET IS HIER
ZO'N GEDRANG ...
WAT MOET IK NU
BEGINNEN?

NIETS MEER BREKEN
ZOU AL EEN HELE
VOORUITGANG ZIJN.
STEEL DAT WEG
ONDER JE ROKKEN!

ER MOETEN NOG MEER
TENTEN EN TAPIJTEN
MEE! SCHIET OP, WE
ZIJN AL TE LAAT!

NOG MEER TAPIJ-
TEN?! WAAR MOET
IK DIE NOG VINDEN?

DIT IS NIET HET OGENBLIK
OM MOEILIK TE DOEN,
PHILIP! GA NAAR ENGELAND
ALS HET MOET, MAAR IN
GODSNAAM, ZORG DAT DIE
TAPIJTEN ER KOMEN!

WAT EEN HAAST!
WE HEBBEN
TOCH ALLE TIJD,
ELEONORA ...!

ALLE TIJD? WAT VERTEL JIJ
NOU? WE MOETEN NOG EEN
HELEBOEL BELANGRIJKE
DINGEN VOORBEREIDEN.

TENTEN, HEEL VEEL TENTEN: JE WEEFT
DAT HET SLECHTE WEER ONS ONDERWEG
KAN OPHOUDEN. EN KLEREN, VEEL
KLEREN, ZODAT WE ONS VAAK KUNNEN
VERKLEDEN. BONT OM ONS WARM TE
HOUDEN, MAAR OOK LICHT KLEDIJ
OM DE HITTE TE TROTSEEREN ...

EN WAT NOG ...
RESERVEZADELS EN
-HARNASSEN EN GROTE
WASKOMMEN. EN WE
MOGEN DE JUIWELEN
EN DE BROCHES NIET
VERGETEN EN OOK DE ...
MAAR NATUURLIJK!

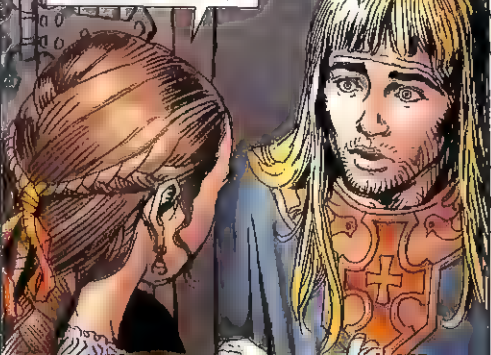

DE VALKEN! IK ZOU MIJN VALKEN
HAAST VERGETEN! ZORG JIJ DAAR
EVEN VOOR EN KOM DAARNA NAAR
DE FONTEIN ... HAAST JE!!

HA, DAAR BEN JE!
MAAR WAT VOER JE
EIGENLIJK UIT? ... HEB JE
NOG NIETS GEPAKT?!

ZO VEEL NUT-
TELOZE DINGEN
VOOR EEN
KRUISTOCHT!

LOOP NAAR DE HEL!
LIEVE HEMEL, WAT WORD
IK MISSIELIJK VAN HEM ...

DEZE REISTAS EN DEZE PELGRIMS-
STAF ZULLEN U VERGEZELLEN-
MAJESTEIT ... U HEBT DE
JUISTE KEUZE GEMAAKT DOOR
EEN ALLIANTIE AAN TE GAAN
MET MANUEL KOMNENOS.

IK BIJF HOPE DAT DE GRIEKEN
OCHT EEN HECHTE GEMEENSCHAP
ZULLEN VORMEN MET ROME, DOE UW
BEST OM DE GESCHILLEN UIT HET
VERLEDEN ACHTER U TE LATEN.

O ALLER-
HEILIGSTE
VADER ... STA
ME TOE U
ERAAN TE
HERINNEREN ...

... DAT MIJN OOM RAYMOND VAN
POITIERS, NADAT HIJ BEZIT NAM
VAN ANTIOCHIE, TROUW GEZWOREN
HEEFT AAN KOMNENOS ... HIJ WAS
ER NIET TOE VERPLICHT, MAAR
HIJ HEEFT HET TOCH GEDAAN ...
DANKZIJ HEM STAAN DE POERTEN
VAN CONSTANTINOPEL NU
WAGENWIJD OPEN VOOR ONS!

GENOEG NU,
ELEONORA.

ALLERHEILIGSTE VADER, IK
ZWEER DAT IK DE GOLF VAN
GEWELD DIE ONS HEILIGE
LAND TE GRONDE RICHT,
EEN HALT ZAL TOEROE-
PEN ... HET BLOEDBAD
MOET STOPPEN ... EN
JA, CONSTANTINOPEL
ZAL GETUIGE ZIJN VAN
DE VREDE DIE TUSSEN
DE GRIEKEN EN ROME
BEWERKSTELLIGD WORDT.

CONSTANTINOPEL.

DE KELTEN KOMEN PAS
OVER DRIE MAANDEN ...
JE HOEFT JE NOG NIET
DRUK TE MAKEN ... WE
HEBBEN NOG ALLE TIJD ...

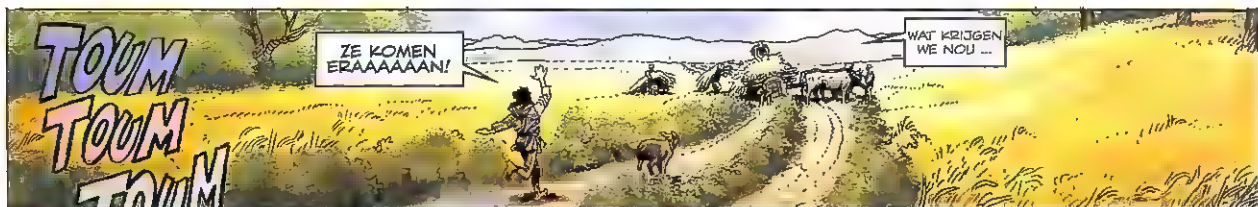
NOEM HEN NIET LANGER KELTEN,
HET ZIJN FRANSEN DIE ZULLEN
KOMEN ... BOVENDIEN HEEFT DE
KEIZER OPGEDRAGEN DAT ALLES
VOORTAAN PERFECT MOET ZIJN!
TEGEN WELKE PRIJS ZOU IK DIT
AAN DE MAN KUNNEN BRENGEN?

PFF! NOEM HEN ZOALS
HET JE BELIEFT, VOOR
MIJ ZIJN EN BLIJVEN HET
BARBAREN ... WIJ ZIJN
DE ERFGENAMEN VAN
DE OUDE BESCHAVING,
VERGEET DAT NIET ...

EENS KIJKEN ... AAN JE OOM
VERKOCHT IK HEM VOOR 3 ...
DUS AAN DE KELTEN ... HMM ...
JA, IK DENK DAT 32 EEN
CORRECTE PRIJS IS ... HA, HA!

JE BENT EEN ECHTE
SCHURK! VERTEL MIJ
EENS HOE JE HET
AANPAKT ... MAAR ...
EN JIJ, WAT HANG JIJ
HIER ROND? ... VOORUIT,
AAN HET WERK!

WE HEBBEN TIJD ZAT,
MIJN VRIEND ... DAT
ZEI JE ZELF NIET ... DE
KELTEN KOMEN PAS
OVER DRIE MAANDEN!

ZE KOMEN
ERAAAAAN!

WAT KRIJGEN
WE NOU ...

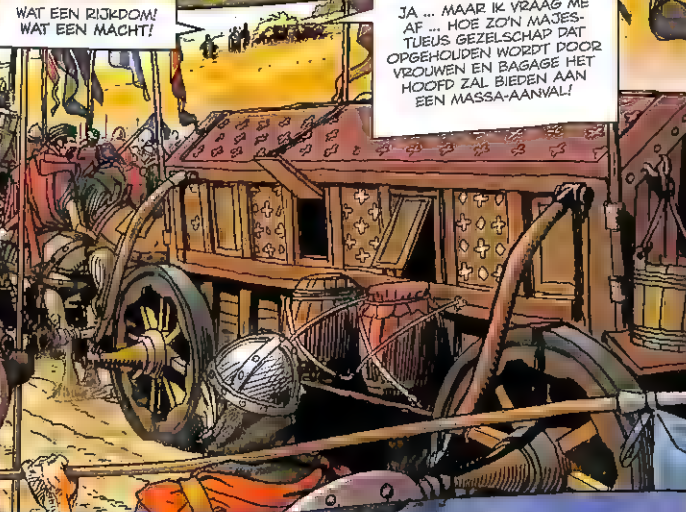

HET ZIJN ER HONDERDEN,
NEEN, DUIZENDEN! ER KOMT
GEEN EINDE IN ZICHT! DE
KONING EN DE KONINGIN
VAN FRANKRIJK ZIJN ERBIJ
EN SOLDATEN, MASSA'S
SOLDATEN! EN RIDDERS ...

RUSTIG MAAR,
KOM EERST
EVEN OP ADEM.

LIEVE HEEMEL, ZO VEEL
KARREN! HET LIJKT WEL
EEN SLAG ZONDER
STAART! HET ZAL
UREN DUREN VOOR DE
COLONNE VOORBIJ IS!

WAT EEN RIJKDOM!
WAT EEN MACHT!

JA ... MAAR IK VRAAG ME
AF ... HOE Z'N MAJES-
TEUS GEZELSCHAP DAT
OPGEHOUDEN WORDT DOOR
VROUWEN EN BAGAGE HET
HOOFD ZAL BIEDEN AAN
EEN MASSA-AANVAL!

DAT VRAAG
IK ME OOK
AF, BESTE
VRIEND.

LAAT ME!
U DOET ME
PIJN ...

HOU JE RUSTIG
ALS JE GEEN
KENNIS WILT
MAKEN MET
MIJN ZWAARD.

VER DITZ GHI M'APPELLA LECHAI
NI DESIRAN D'AMOR DE LONH ...

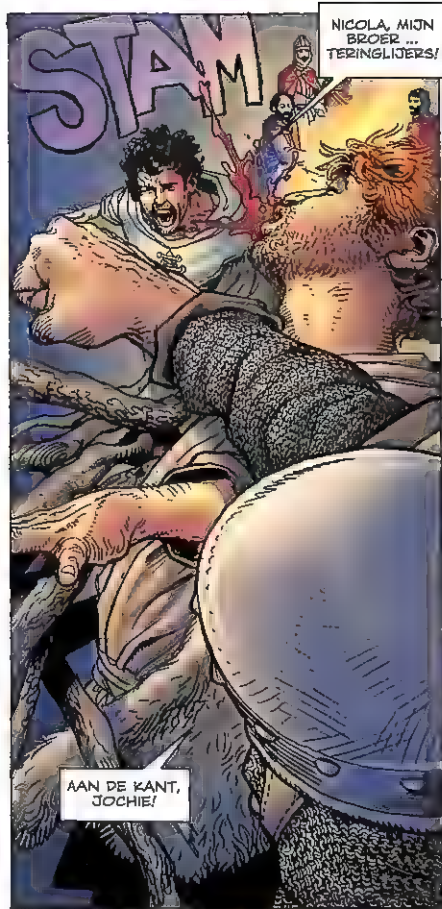
HÉ! U KUNT
TOCH NIET
ZOMAAR ...

AAAAAH!

NEEM HAAR MAAR,
FRANSMAN ... WE HEBBEN
ER TOCH GENOEG VAN!

HA! MAAR IN
ZUL WILLEN WE
DAN WEL ETEN
EN DRINKEN!

NICOLA, MIJN
BROER ...
TERINGLIJERS!

AAN DE KANT,
JOCHE!

ANTWOORD,
FRANSMAN! IK ZAL
JE LEREN HOE ...

IK DENK DAT IK
VAN JOU NIET VEEL
TE LEREN HEB.

CLANC

HA, HA, HA! ZO VEEL
WOEDE VOOR EEN
HOER EN EEN
BEKER WIJN ... KOM,
VRIENDEN, WE GAAN
ERVANDOOR.

IK ZAL ALLEEN VOOR
JOU ZINGEN, MIJN
VRIEND ... WAAR WAS
IK GEBLEVEN? HA JA,
L'AMOR DE LOHN ...

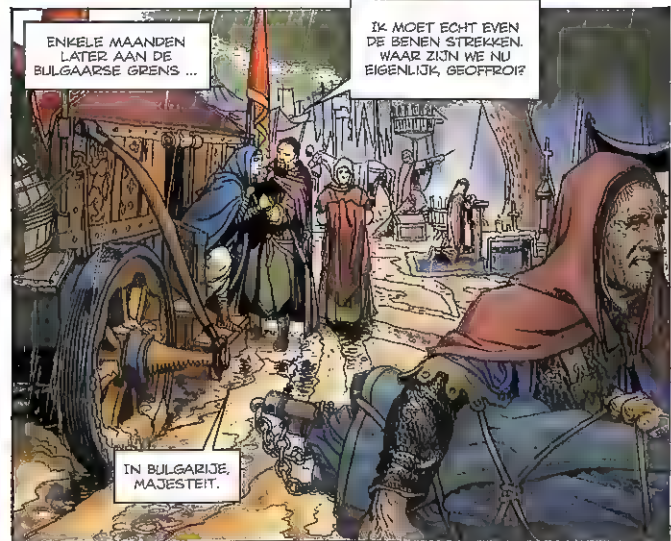
ZAL IK UM
TOEKOMST
VOORSPEL-
LEN, HEER?

OF GAAT U
LIEVER MET ME
NAAR BED?

STA LIEVER
DE TWEE
BROERS
BIJ ...

DE ... DE SMERIGE
ZWIKENEN! ZE
HEBBEN HEN
VERMOORD!!

ENKELE MAANDEN
LATER AAN DE
BULGAARSE GRENZ ...

IK MOET ECHT EVEN
DE BENEN STREKKEN.
WAAR ZIJN WE NU
EIGENLIJK, GEOFFROI?

IN BULGARIJE,
MAJESTEIT.

HIJ WAS HET!
IK HEB HET
GEZIEN!!

RUSTIG MAAR,
JONGENS!

WAT IS
DAAR AAN
DE HAND?

SOMMIGE SOLDATEN
KLAGEN, DE PROVAND
IS BIJNA OP!

JE HEB
HET GEJAT,
SMEERLAP!

EN WAT DAN
NOG? IK HAD
HONGER ...
HONGER
VERDOMME!!

JA, WIJ
HEBBEN
HONG-
ER!

DE SPANNING LOOPT OP! DAT
KAN NIET ANDERS MET ZO VEEL
MONDEN DIE GEVOED MOETEN
WORDEN ... EN ALS HUN MAAG LEEG
IS, LOOPT HET UIT DE HAND!

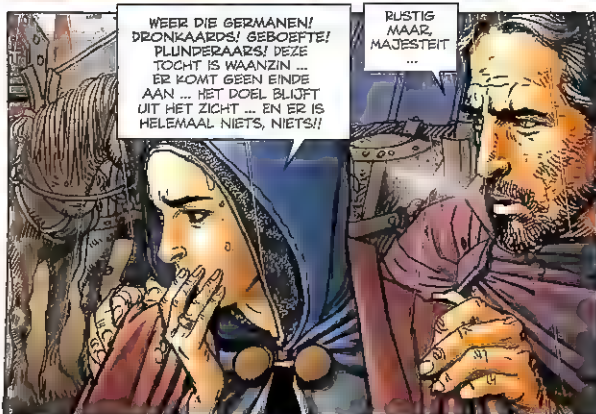
HET IS EEN OORLOG VAN
DE ADEL. ZE REIZEN IN
ZIJDEN TENTEN, HEBBEN
PERSONEEL EN ETEN
ZO VEEL ZE WILLEN ...

... TERWILJ DE SOLDATEN
DIE MOETEN VECHTEN,
HONGER LIJDEN!

DAT ZIJN GEEN
GOEDE VOOR-
TEKENEN VOOR
DE OORLOG!

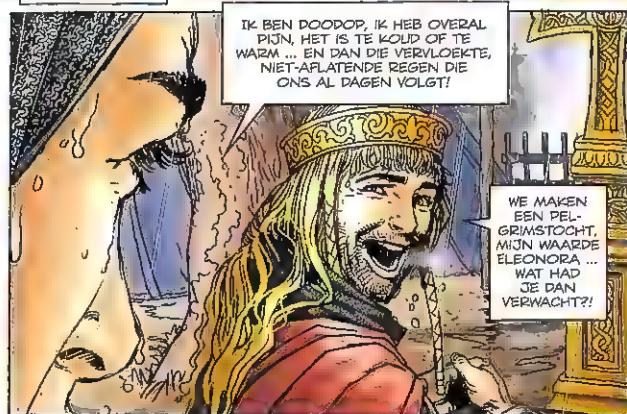
WEL, LODEWIJK,
WAAR WACHT JE
OP OM ETEN
TE KOPEN? WE
KUNNEN NIET
OMKOMEN VAN
DE HONGER!

DAT IS HET
PROBLEEM. DEZE
GEBIEDEN ZIJN
LETTERLIJK
GEPLUNDERD
DOOR DE
GERMANEN DIE
ONS VOORGE-
GAAN ZIJN ...

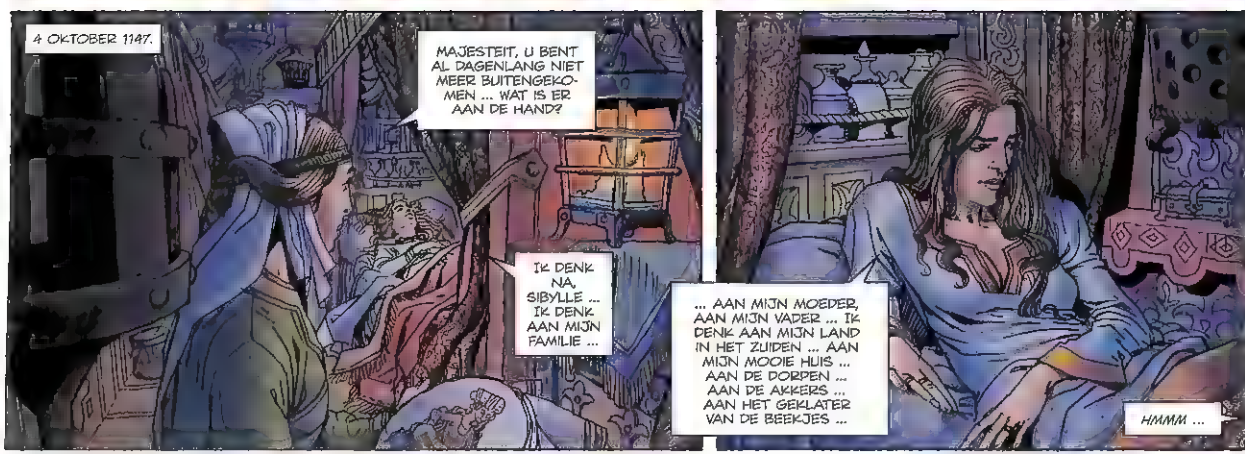
WEER DIE GERMANEN!
DRONKAARDS! GEBOEFTE!
PLUNDERAARS! DEZE
TOECHT IS WAANZIN ...
ER KOMT GEEN EINDE
AAN ... HET DOEL BLIJFT
UIT HET ZICHT ... EN ER IS
HELEMAAL NIETS, NIETS!!

RUSTIG
MAAR,
MAJESTEIT
...

IK BEN DOODOP, IK HEB OVERAL
PIJN, HET IS TE KOUD OF TE
WARM ... EN DAN DIE VERVLOEKTE,
NIET-ARLATENDE REGEN DIE
ONS AL DAGEN VOLGT!

WE MAKEN
EEN PEL-
GRIMSTOCHT,
MIJN WAARDE
ELEONORA ...
WAT HAD
JE DAN
VERWACHT?!

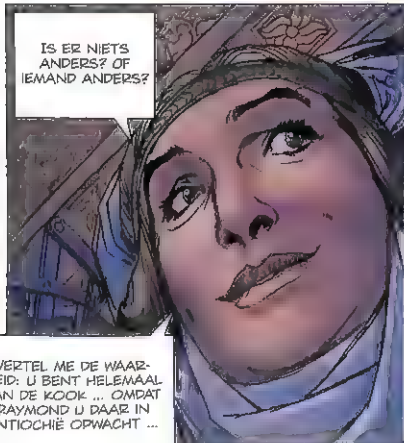
4 OKTOBER 1147.

MAJESTEIT, U BENT
AL DAGENLANG NIET
MEER BUITENGEKO-
MEN ... WAT IS ER
AAN DE HAND?

IK DENK
NA,
SIBYLLE ...
IK DENK
AAN MIJN
FAMILIE ...

... AAN MIJN MOEDER,
AAN MIJN VADER ... IK
DENK AAN MIJN LAND
IN HET ZUIDEN ... AAN
MIJN MOOIE HUIS ...
AAN DE DORPEN ...
AAN DE AKKERS ...
AAN HET GEKLATER
VAN DE BEEKJES ...

HMMM ...

IS ER NIETS
ANDERS? OF
IEMAND ANDERS?

VERTEL ME DE WAAR-
HEID: U BENT HELEMAAL
VAN DE KOOK ... OMDAT
RAYMOND U DAAR IN
ANTIOCHIE OPWACHT ...

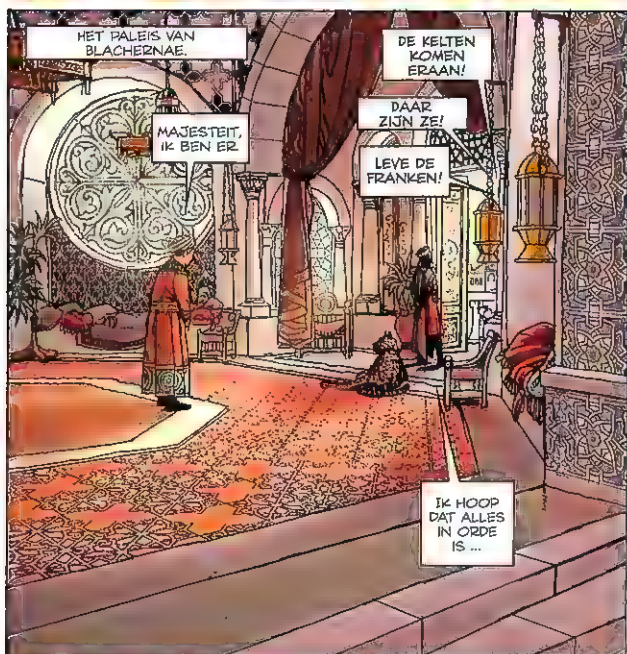
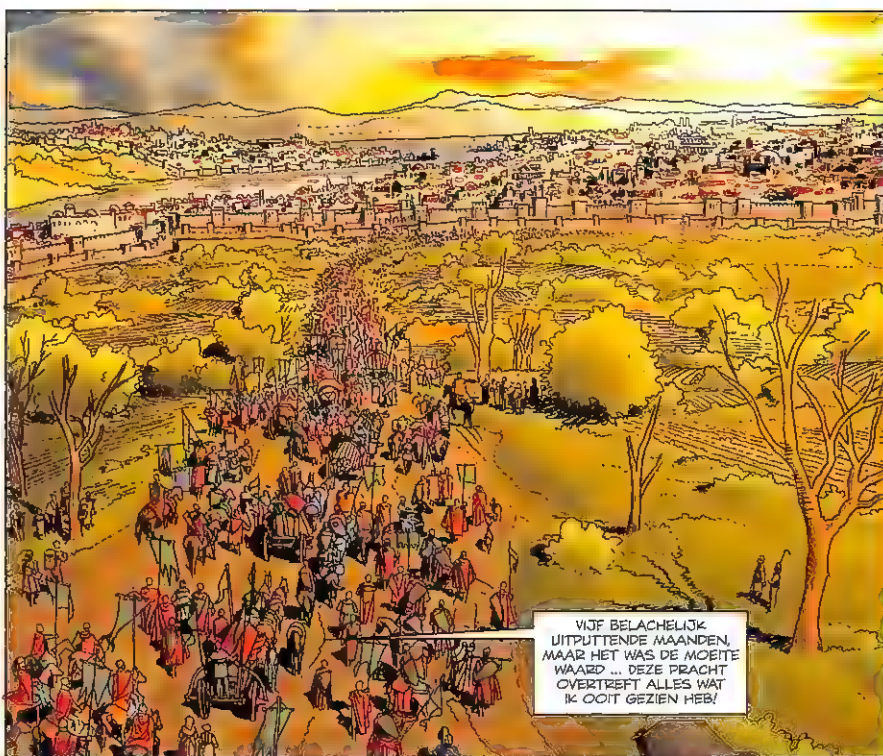
AUW! IK HOOP
DAT ER NIET WEER
WAT GEBROKEN IS.

KONINGIN,
KOM SNEL!

MAAR ENFIN ...
WAT IS ER
NOU ...??

NU WIL IK
DAT U ...

LEVE DE KONING
EN DE KONINGIN
VAN FRANKRIJK!

JULLIE ZIJN
FANTASTISCH!

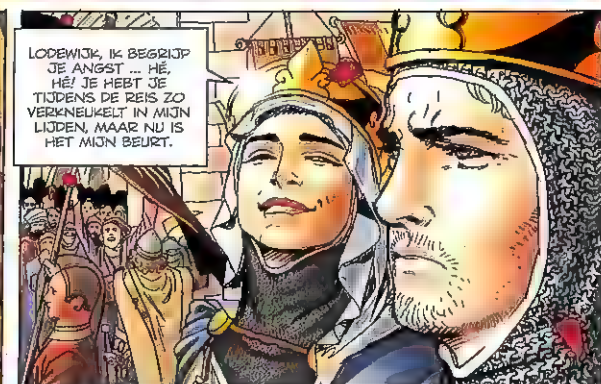
O, DANK U, DANK U!
WAT EEN WARM ONTHAAL ...
RANCON, KIJK NAAR
ONS ESCORTE! WAT EEN
VREEMDE MANNEN ...

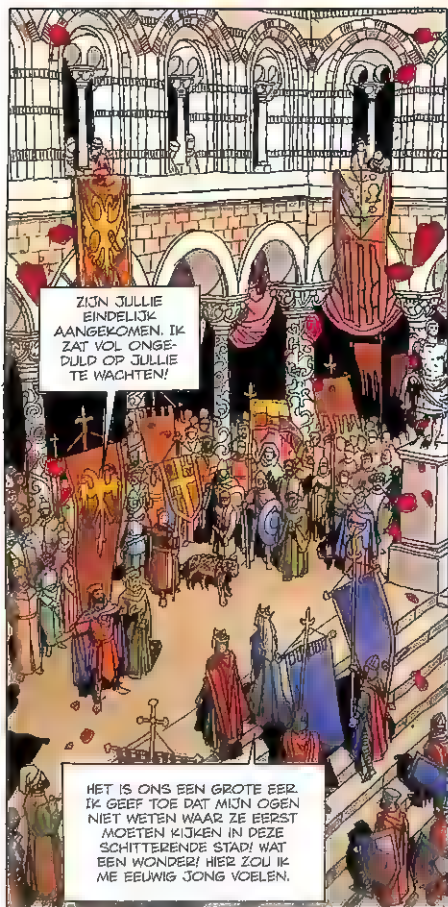
DAT ZIJN EUNUCHEN,
ONTMAND IN HUN
KINDERTIJD ...

ZO VERZEKEREN DE BYZANTIJNSE
KEIZERS ZICH VAN DOORASTENDE
DIENAARS, DIE GEEN GEVAARLIJKE
HUWELIJKEN SUIJTEN ... EN
TROUW ZIJN TOT IN DE DOOD.

TROUW? LIEVE
HEMEL, WAT
VERSCHIKKELIJK!
MAAR ...

LODEWIK, IK BEGRIP
JE ANGST ... HE,
HE! JE HEBT JE
TIJDENS DE REIS ZO
VERKNEUKELT IN MIJN
LIJDEN, MAAR NU IS
HET MIJN BEURT.

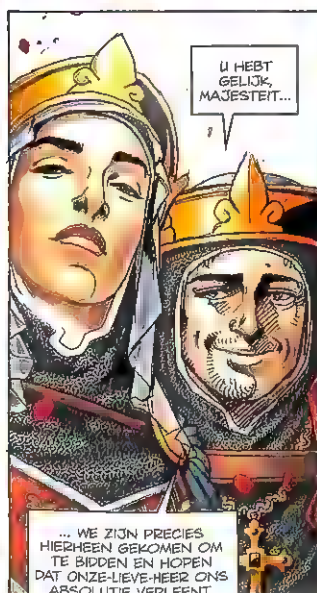

ZIJN JULLIE
EINDELIJK
AANGEKOMEN. IK
ZAT VOL ONGE-
DULD OP JULLIE
TE WACHTEN!

HET IS ONS EEN GROTE EER.
IK GEEF TOE DAT MIJN OGEN
NIET WETEN WAAR ZE EERST
MOETEN KIJKEN IN DEZE
SCHITTERENDE STAD! WAT
EEN WONDER! HIER ZOU IK
ME EEUWIG JONG VOELEN.

HELAAS IS OUD WORDEN ONS ALLER
LOT, MIJN BESTE. WE KUNNEN GOD
ALLEEN MAAR OM VERGEVING VRAGEN
EN HOPE DAT HIJ ONS ZO NAAR
HET EEUWIGE LEVEN LEIDT ...

U HEBT
GELIJK,
MAJESTEIT...

... WE ZIJN PRECIES
HIERHEEN GEKOMEN OM
TE BIDDEN EN HOPE
DAT ONZE-LIEVE-HEER ONS
ABSOLUTIE VERLEENT.

WEL, IK KAN BELOVEN
DAT IEDEREEN TEVREDEN
ZAL ZIJN! ER WORDT
EEN MAJESTUEUZE
CEREMONIE GEHOUDEN
IN DE HAGIA SOPHIA.

EN OM JULLIE KOMST
TE VIEREN WACHT ER
JULLIE EEN AL NET ZO
GRANDIOOS BANKET
IN HET PALEIS.

IK BEGRIJP HET NIET, VRIEND TROUBADOUR, JE SCHRIJFT MAANDEN AAN EEN STUK LIEDEREN VOOR DE KONINGIN, MAAR JE KOMT NIET MEER IN HAAR BLIJRT ...

TJA ... NET DAAROM INSPIREERT ZE ME MEER DAN OOI TE VOREN! ...

MAAR KIK, NU GA IK WEER WAT ROEM OOGSTEN ... KOM JE MEE, RIDDER?

NEEN, IK ZAL GENIETEN VAN DE AFSTAND TUSSEN ONS ... EN VAN DE RUST DIE HIER NEERDAALT, KLETSMAJOR!

... EN IK KAN JE VERZEKEREN DAT IK TIJDENS DE VOORBIJE MAANDEN GENOTEN HEB VAN DE AFSTAND TUSSEN ONS, WANT WEET JE ... IK WIL HAAR ZELFS NIET BEZITTEN, WANT DAN ZOU ALLES VOORBIJ ZIJN ... HAAR NIET TE BEZITTEN IS MIJN GROOTSTE GENOT ... HET IS ONBESCHRIJFELIJK!

WAT EEN INGENIEUS INSTRUMENT, DAT IDEE NEEM IK MEE NAAR HUIS, MAJESTEIT, EN WAT EEN LIEFLIJKE MUZIEK.

MAAR KIK TOCH EENS, ZUS ...

GEBAKKEN KIKKERS EN KAVIAAR, MAJESTEIT!

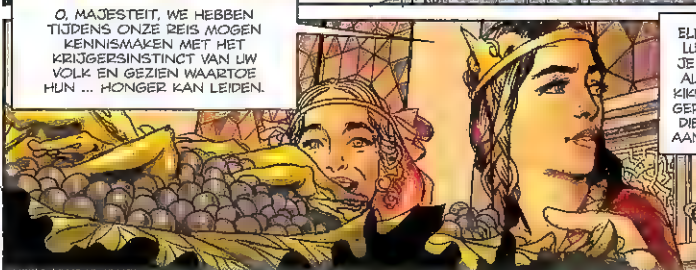

MET PLEZIER, ELEONORA! IK DENK DAT JULLIE ZULLEN TERUGKEREN MET EEN HELE VRACHT NIEUWE IDEEËN ...

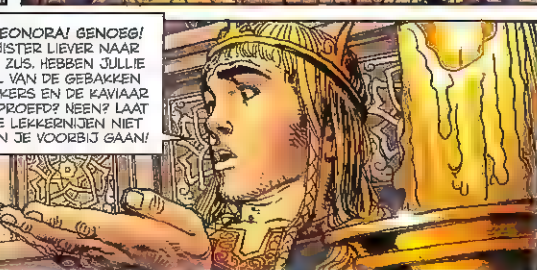
WAT IS MIJN ECHTGENOOT INSCHRIJFELIJK, VINDT U NIET, ELEONORA? NOOI ERDER, HEEFT EEN MAN IN EEN JAAR ZOVEEL HELDENDAEDEN VERRICHT OM ZIJN ECHTGENOTE TE PLEZIEREN EN TE EREN.

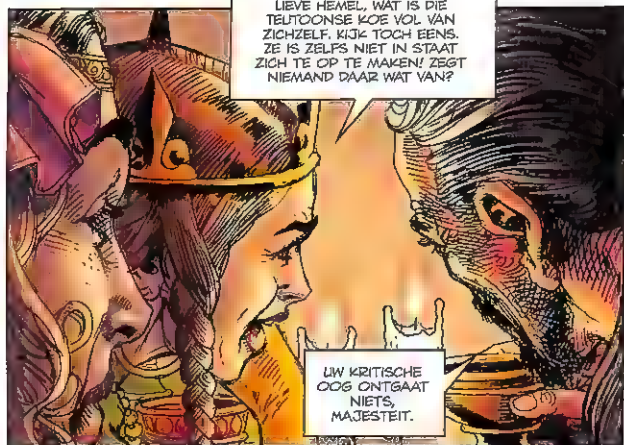
EN GELOOF ME, IK KEN WAT VAN WAPENS! ER BESTAAT GEEN OORLOGS-ZUCHTIGER VOLK DAN HET MIJNE.

O, MAJESTEIT, WE HEBBEN TIJDENS ONZE REIS MOGEN KENNISMAKEN MET HET KRIJGERSINSTINCT VAN UW VOLK EN GEZIEN WAARTOE HUN ... HONGER KAN LEIDEN.

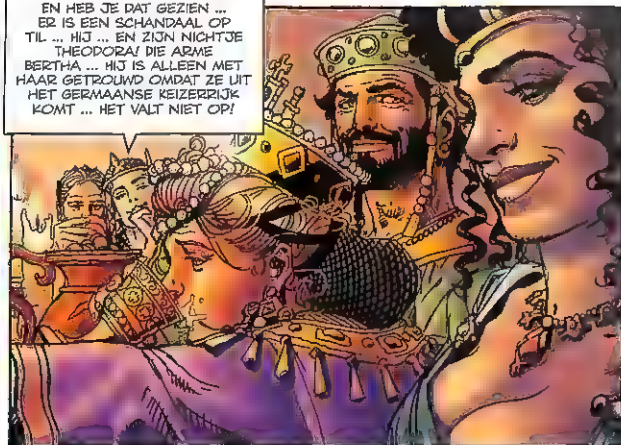

ELEONORA! GENOEG! LUISTER LIEVER NAAR JE ZUS, HEBBEN JULLIE AL VAN DE GEBAKKEN KIKKERS EN DE KAVIAAR GEPROEFD? NEEN? LAAT DIE LEKKERNIEN NIET AAN JE VOORBIJ GAAN!

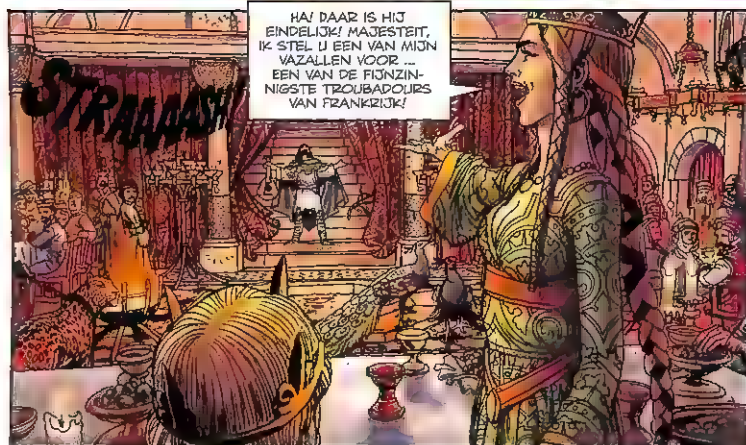

LIEVE HEMEL, WAT IS DIE
TELTOONSE KOE VOL VAN
ZICHZELF. KIKJ TOCH EENS.
ZE IS ZELFS NIET IN STAAT
ZICH TE OP TE MAKEN! ZEGT
NIEMAND DAAR WAT VAN?

UW KRITISCHE
OOG ONTGAAT
NIETS,
MAJESTEIT.

EN HEB JE DAT GEZIEN ...
ER IS EEN SCHANDAAL OP
TIL ... HIJ ... EN ZIJN NICHTJE
THEODORA! DIE ARME
BERTHA ... HIJ IS ALLEEN MET
HAAR GETROUWD OMDAT ZE UIT
HET GERMAANSE KEIZERRIJK
KOMT ... HET VALT NIET OP!

HA! DAAR IS HIJ
EINDELIJK! MAJESTEIT,
IK STEL U EEN VAN MIJN
VAZALLEN VOOR ...
EEN VAN DE FIJNZIN-
NIGSTE TROUBADOURS
VAN FRANKRIJK!

VER DITZ QUI M'APPELLA LECHAI
NI DESIRAN D'AMOR DE LONH ...

CAR NULHS AUTRES JOIS TANT NO'MPLAI
CUM JAUZIMENS D'AMOR DE LONH.

BYZANTIJS
GESPUIS!
HUICHELAARS!
ADDER-
GEBROED!

IK ZOU DE STAD
HET LIEFST IN
BRAND STEKEN!

WAT IS HIER
AAN DE
HAND?

DE MAAT IS VOL!
HEBT U GEZIEN
WELKE BUITENSPOR-
IGE PRIJZEN DIE
BYZANTIJNEN VRAGEN?

JA! ZELFS VOOR
LEVENSMEDELEN!
ZE BUITEN DE
SITUATIE UIT!

ACHTER HUN BELEEFDE
UITERLIJK ... HEBBEN
ZE ALLEEN MAAR
MINACHTING VOOR ONS!

ZE HALEN ONZE
ZAKKEN LEEG ...
EN WE HEBBEN
NOG ALTIJD
HONGER!

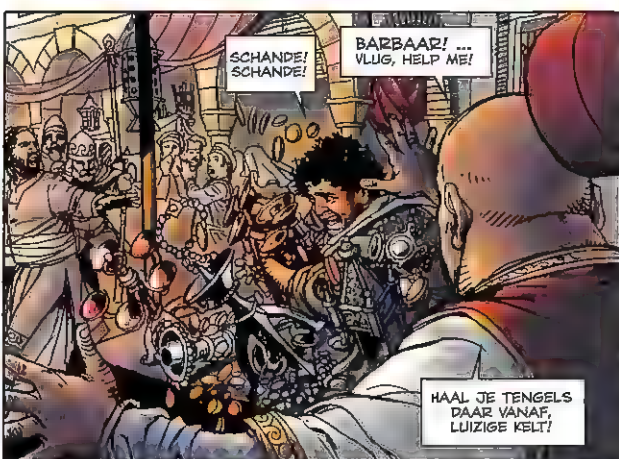
DAT IS TE VEEL! ZO
VEEL GELD HEBBEN
WE NIET! WEES
BARMHARTIG, WIJ
HEBBEN HONGER ...

DE PRIJS IS DE PRIJS,
DAAR WORDT NIET
OVER ONDERHANDELD.
DE GERMANEN WAREN
NIET ZO LASTIG!

IK BEGIN HET OP DE HEUPEN TE KRIJGEN VAN DIE BYZANTIJNEN! MAAR ... ZOU ER WAT ANDERS ACHTER ZITTEN?

SCHANDE! SCHANDE!

SCHANDE! SCHANDE!

BARBAAR! ... VLUG, HELP ME!

HAAL JE TENGELS DAAR VANAF, LUIZIGE Kelt!

FRANÇOIS, WAT KRIJGEN WE NOU?

DIE DIEF ZAL HANGEN!

WAT ZAL IK AAN MIJN OUDERS VERTELLEN ALS IK THUISKOM? ... IK HEB GEEN BLOED OF GEEN SCHAPEN MEER ... IK BEN NOG NOOIT ZO ARM GEWEEST ... IK BEN WANHOPIG, RIDDER VINCENT!

LAAT MIJ, IK BRENG HEM BIJ DE KONING DIE HEM EEN GEPASTE STRAF ZAL OPLEGGEN.

WIL JE ER OOK AAN, VREEMDELING?

STERVEN DOOR TOEDOEN VAN EEN IDIOT ALS JIJ? IK ZOU ME SCHAMEN EN IK HEB MIJN HELE LEVEN ZONDER SCHAAWTE GELEefd.

HIJ HEEFT MEERDERE DINGEN GEBROKEN! WIE ZAL ME VERGOEDEN?

JE KUNT MAAR BETER LUISTEREN, VRIEND, RIDDER VINCENT, MAAKT GEEN GRAPJE!

GOED ... HIJ MAG HEM HEBBEN ... ALS HIJ EERST BETAALT!

IK GA MEE NAAR DE KONING. IK WIL DIE KOP ZIEN ROLLEN!

HIER, SCHAAWTELZE AASSIER!!

WAT?!

MAAR ...?

LACH JE ME UIT? DIE SCHAMELE CENTEN DEKKEN DE SCHADE NIET!

NEEN ... DAT KAN NIET ...

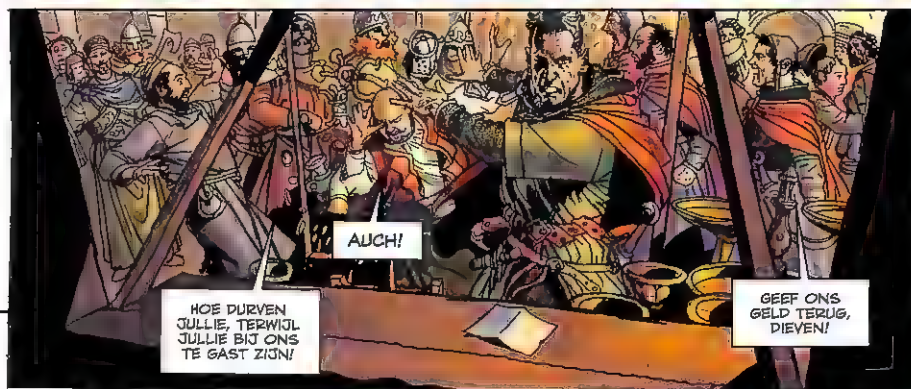
HEB JE ME GEHOORD,
KELT IK WIL TEN
MINSTE HET
DRIEDUBBELE!

MAAK GEEN
MISBRUIK VAN
MIJN GEDULD!

HÉ! LAAT HEM
ONMIDDEL-
LIJK LOS!

SCHOFTEN!

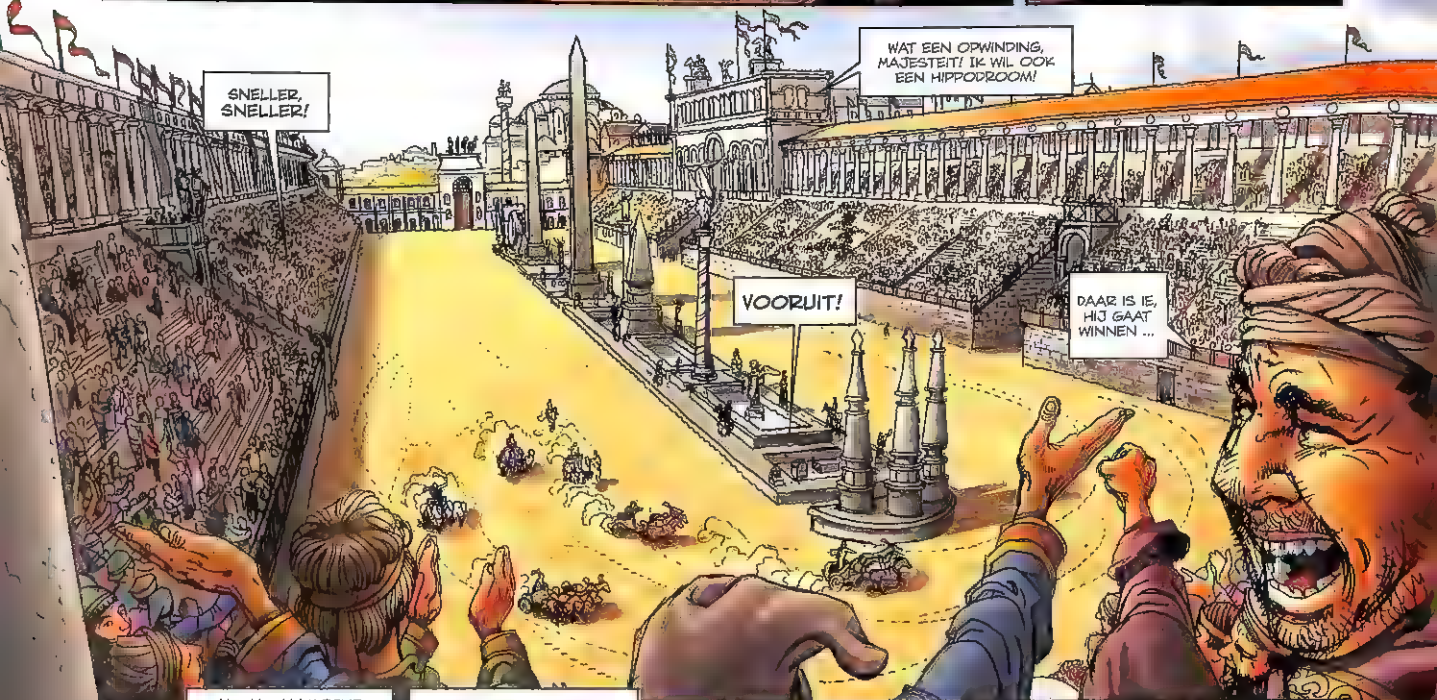
AUCH!

HOE PURVEN
JULLIE, TERWIJL
JULLIE BIJ ONS
TE GAST ZIJN!

GEEF ONS
GELD TERUG,
DIEVEN!

GOED, IK GEEF JULLIE
NOG EEN KANS OM
HET OP TE LOSSEN ...

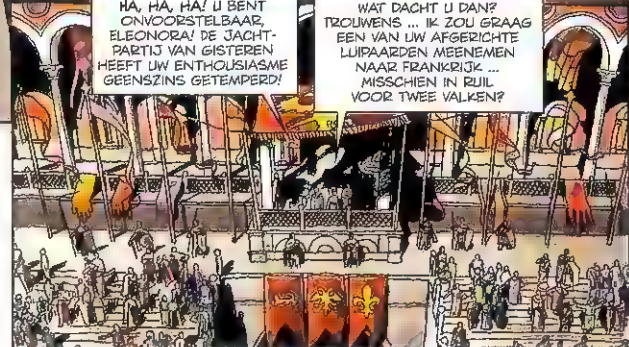

SNELLER,
SNELLER!

WAT EEN OPWINDING,
MAJESTEIT! IK WIL OOK
EEN HIPPODROOM!

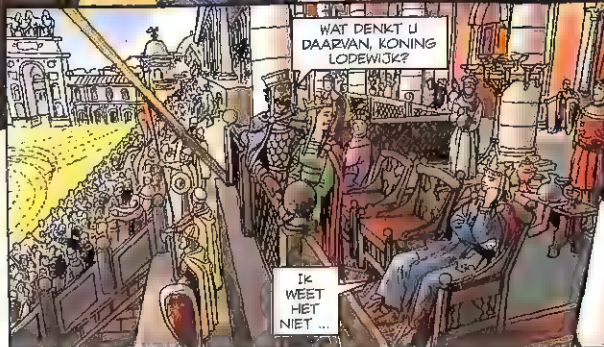
VOORUIT!

DAAR IS IE,
HIJ GAAT
WINNEN ...

HA, HA, HA! U BENT
ONVOORSTELBAAR,
ELEONORA! DE JACHT-
PARTIJ VAN GISTEREN
HEEFT UW ENTHOUSIASME
GEENSZINS GETEMPERD!

WAT DACHT U DAN?
TROUWENS ... IK ZOU GRAAG
EEN VAN UW AFGERICHTE
LUIPAARDEN MEENEMEN
NAAR FRANKRIJK ...
MISSCHIEN IN RUIL
VOOR TWEE VALKEN?

WAT DENKT U
DAARVAN, KONING
LODEWIK?

IK
WEET
HET
NIET ...

NEEM DIE
JONGEN
MEE.

WEL, WAT EEN VERRASSING ...
IK ZIET DAT ONZE TROUWE
ITALIAANSE RIDDER OOK
AAN HET ANDERE EINDE VAN
DE WERELD VOOR PROBLE-
MEN BLIJFT ZORGEN!

WAAR BRENGEN
JULLIE HEM HEEN?
FRANÇOIS ...

VINCENT, BESEF JE
WEL IN WAT VOOR EEN
BENARDE POSITIE JE
ONS GEPLAATST HEBT
BIJ ONZE GASTHEER?!

WE DACHTEN
TROUWENS
DAT JE
TERUG
NAAR ITALIE
WAS.

IK ... IK
KON HET
NIET.

MAAR, MAJESTEIT, U
KENT ME. U WEEET DAT
U OP MIJN LOYALITEIT
KUNT REKENEN. IK
ZOU NOOIT IETS
DOEN DAT U SCHADE
BEROKENT!

IK MOET U ECHTER
ZEGGEN DAT IK
ERG VERONTSTU-
TENDE DINGEN
GEHOORD HEB ...

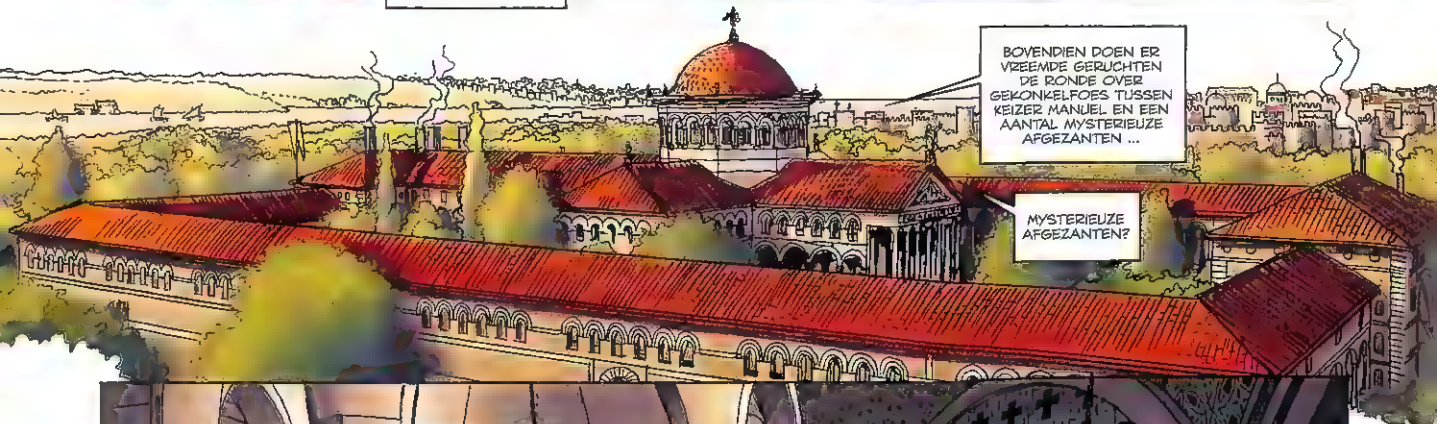
DE BYZANTIJNEN
DOEN VREEMD ...
U MOET HET
VERTREK
BESPEIDIGEN ...

... OF IK
VREES DAT
ER EEN
GROTE RAAMP
AANKOMT!

WAT VERTEL JE
ME NOU? MAAR ...
PRAAT NIET ZO LUID.
HAMM ... EERST
MOETEN WE JE
VRIJ KRIJGEN. DAN
KUNNEN WE ALLES
RUSTIG BESPREKEN IN
MIJN VERTREKKEN.

JE SLAGT ER TELKENS
WEER IN OM ME TE
VERRASSEN ... KOM
VANNACHT NAAR ME TOE.
IK ZORG ERVOOR DAT JE
VRIJE DOORGANG KRIJGT.

BOVENDIEN DOEN ER
VREEMDE GERUCHTEN
DE RONDE OVER
GEKONKELFOES TUSSEN
KEIZER MANUEL EN EEN
AANTAL MYSTERIEUZE
AFGEZANTEN ...

MYSTERIEUZE
AFGEZANTEN?

BLIJKBAAR
ZIJN HET
TURKEN.

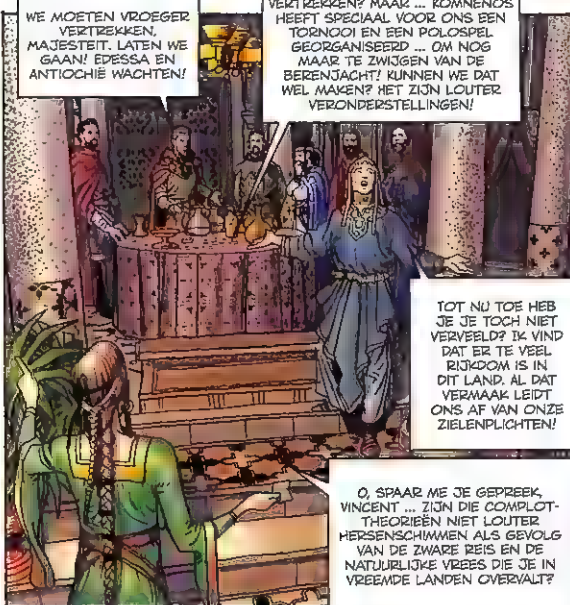
TURKEN
!?!?

HMM ... EERLIJK GEZEGD VALT
MIJN VERBLIJF ME ZWAAR.
DE VERFIJNDHEDEN VAN DE
BYZANTIJNSE ETIQUETTE
WERKEN ME OP DE ZENUWEN!

KOMNENOS IS ERG GASTVRIJ, MAAR NU JE HET EROVER HEBT ... MISSCHIEEN ZIT ER WEL IRONIE ... OM NIET TE ZEGGEN BEDROEG ACHTER DIE OBSESSIEVE BELEEFDEHEID!

WE Zouden TENMINSTE MOETEN WETEN HOE HET ZIT. WAT KUNNEN WE DOEN, MAJESTEIT?

WE MOETEN VROEGER VERTREKKEN, MAJESTEIT. LATEN WE GAAN! EDESSA EN ANTIOCHIE WACHTEN!

VERTREKKEN? MAAR ... KOMNENOS HEEFT SPECIAAL VOOR ONS EEN TORNOOI EN EEN POLOSPEL GEORGANISEERD ... OM NOG MAAR TE ZWIJGEN VAN DE BERENJAGT? KUNNEN WE DAT WEL MAKEN? HET ZIJN LOUTER VERONDERSTELLINGEN!

TOT NU TOE HEB JE JE TOCH NIET VERVEELD? IK VIND DAT ER TE VEEL RIJKDOM IS IN DIT LAND, AL DAT VERMAAK LEIDT ONS AF VAN ONZE ZIELENPLICHTEN!

O, SPAAR ME JE GEDEEKE, VINCENT ... ZIJN DIE COMPLET-THEORIEËN NIET LOUTER HERSCHENSWIMMEN ALS GEVOLG VAN DE ZWARE REIS EN DE NATUURLIJKE VREES DIE JE IN VREEMDE LANDEN OVERVALT?

NEEN, MIJN INSTINCT ZEGT ME DAT WE DEZE GOUDEN STAD MOETEN VERLATEN, ANDERS EINDIGEN WE ALS VOER VOOR DE VISSEN!

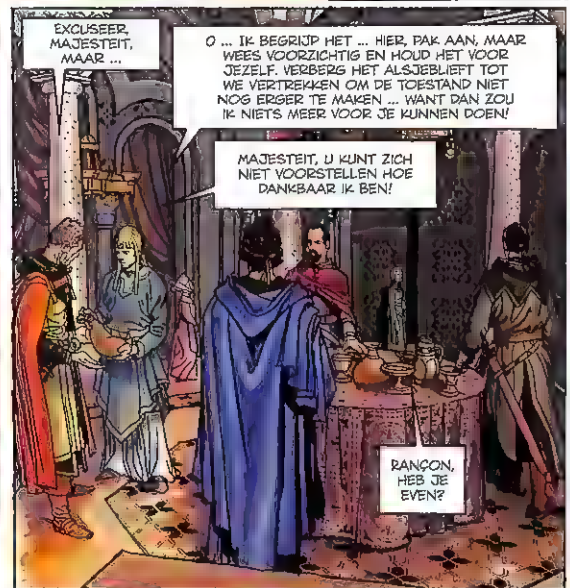
GOD, WAT BIEDT ZWAKTE TOCH EEN TRIESTE AANBLIK! EEN BARSTJE EN HET HELE KASTEEL STORT IN ELKAAR!

MAAR ELEONORA, WAS JE ER NIET OP UIT OM JE OOM EINDELIJK TERUG TE ZIEN? NU KOMT JE KANS!

JA, JE HEBT GELIJK, LODEWIJK! IK BRAND VAN VERLANGEN OM MIJN GELIEFDE OOM RAYMOND TE OMHELZEN.

GOED, LATEN WE DAN BEGINNEN MET DE VOORBEREIDING VAN HET VERTREK. IK BEDENK WEL WAT OM AAN KOMNENOS TE ZEGGEN, WANT HET LIGT GEVOELIG ...

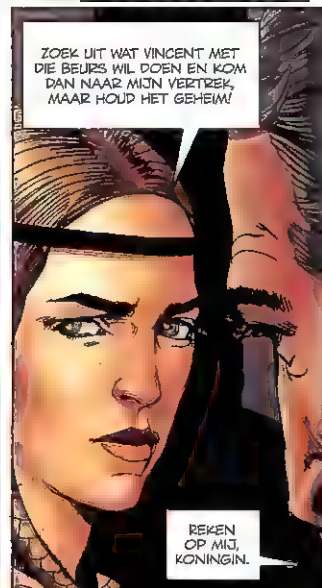

EXCUSEER MAJESTEIT, MAAR ...

O ... IK BEGRIP HET ... HIER, PAK AAN, MAAR WEEES VOORZICHTIG EN HOUD HET VOOR JEZELF. VERBERG HET ALSJEBLIEFT TOT WE VERTREKKEN OM DE TOESTAND NIET NOG ERGER TE MAKEN ... WANT DAN ZOU IK NIETS MEER VOOR JE KUNNEN DOEN!

MAJESTEIT, U KUNT ZICH NIET VOORSTELLEN HOE DANKBAAR IK BEN!

RANCON, HEB JE EVEN?

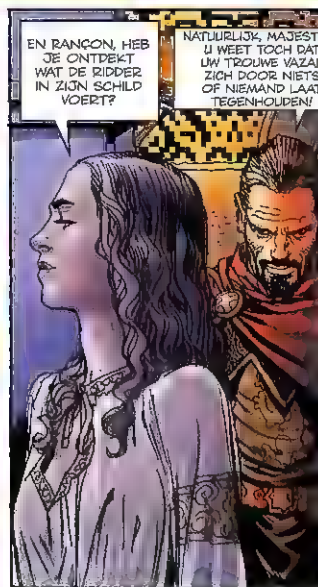
ZOEK UIT WAT VINCENT MET DIE BEURS WIL DOEN EN KOM DAN NAAR MIJN VERTREK, MAAR HOUD HET GEHEIM!

REKEN OP MIJ, KONINGIN.

VER DITZ QUI M'APPELLA LECHAI NI DESIRAN D'AMOR DE LONH ...

TOC TOC

EN RANCON, HEB JE ONTDEKT WAT DIE RIDDER IN ZIJN SCHILD VOERT?

NATUURLIJK, MAJESTEIT. U WEEET TOCH DAT UW TROUWE VAZAL ZICH DOOR NIETS OF NIEMAND LAAT TEGENHOUDEN!

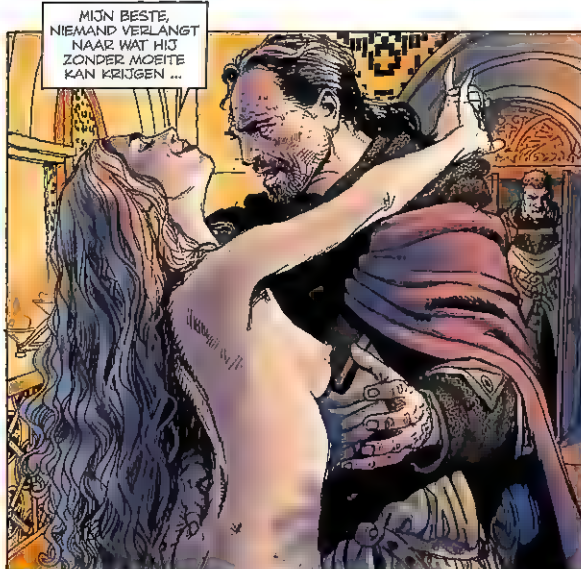
IK DENK DAT ONZE ITALIAANSE VRIEND TOT OVER ZIJN OZEN VERLIEFD IS OP EEN SLAVIN, OOK EEN ITALIAANSE, DIE HET BEZIT VAN EEN BYZANTIJNSE GOUDSMID. OM HAAR VRIJHEID AF TE KOPEN, HEEFT HIJ DE KONING EEN AANZIENLIJKE SOM GEVRAAGD EN DIE ONWIDDELIJK GEKREGEN. DAN ...

BEDANKT, IK WEEET GENOEG ...

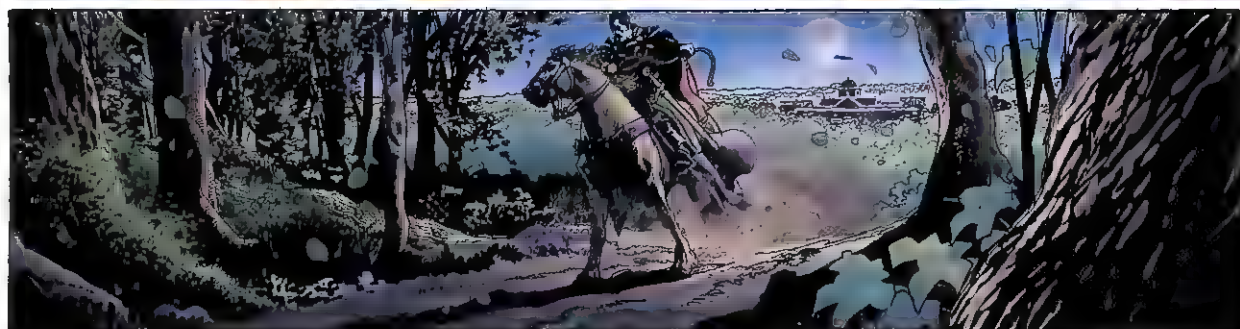
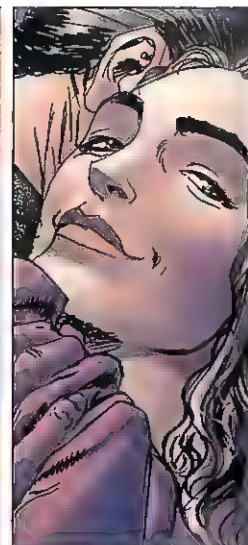

ZULLEN WE NU DAN
OVERGAAN TOT DE
LEUKERE DINGEN ...
WAT DENK JE?

O, MAJESTEIT,
U MOEST EENS
WETEN HOE
LANG IK HIER AL
VAN DROOM ...

MIJN BESTE,
NIEMAND VERLANGT
NAAR WAT HIJ
ZONDER MOEITE
KAN KRIJGEN ...

WAT IS ER GEBEURD,
VINCENT? JE GEZICHT
STAAT OP ONWEER ...!

MIJN VADER! HET IS EEN
DROOM OM U HIER TERUG
TE ZIEN ... MAAK ME ALSTU
BLIEFT NIET WAKKER!

MAAR ...
IS DAT JE
DOCHTER
?!

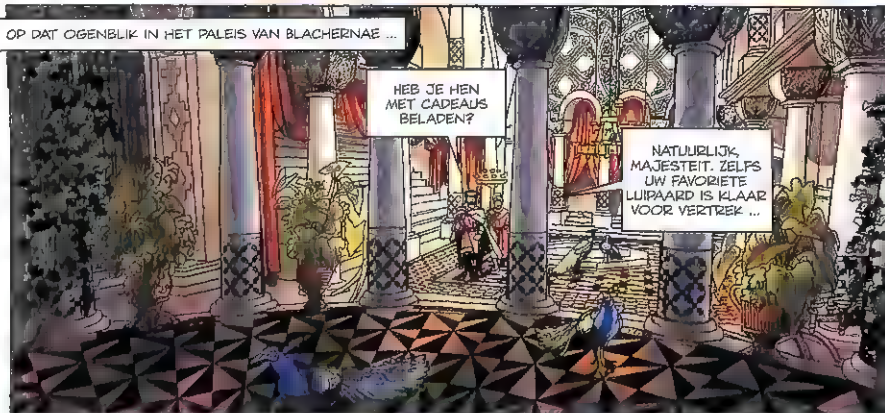

JIJ ... JIJ! JA,
JAIPPE ... IK KON
MIJN OGEN NIET
GELOVEN TOEN IK
HAAR TERUGVOND! IK
ZAL JE BIJ GELEGEN-
HEID DE BEWOGEN
FAMILIEGESCHIEDENIS
UIT DE DOEKEN
DOEN ... WANT NU
KOMT HET VERLEDEN
TERUG TOT LEVEN!

MIJN DOCHTER!
GELUKKIG HEEFT
HET LEVEN SOMS DE
MOOISTE VERRAS-
SINGEN IN PETTO!

IK BEN HIER
TEGELIJKER-
TIJD IN DE
HEL EN IN HET
PARADIJS!

OP DAT OGENBLIK IN HET PALEIS VAN BLACHERNAE ...

HEB JE HEN
MET CADEAUS
BELADEN?

NATUURLIJK,
MAJESTEIT. ZELFS
UW FAVORIETE
LUIPAARD IS KLAAR
VOOR VERTREK ...

MIJN FAVORIETE
LUIPAARD? JE
HEBT HEN TOCH
NIET DIE ENE
GEGEVEN WAAR IK
NU AAN DENK?

INDERDAAD,
MAJESTEIT.
DIE IS HET.

HA, HA, HA!
IK HOOP DAT
HIJ GENOEG
GEGETEN HEEFT!

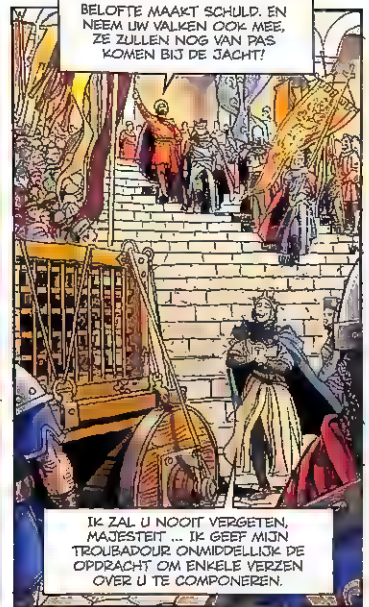
NATUURLIJK,
MAJESTEIT. ZIJN
LAATSTE MAAL
DATEERT VAN
BERGISTEREN!

WAT JAMMER DAT
JULLIE AL ZO GALW
VERTREKKEN. IK
WOU NOG ZO VEEL
LATEN ZIEN!

KEIZER MANUEL, WE HEBBEN
FANTASTISCHE DAGEN ACHTER
DE RUG, MAAR DE WEG IS
NOG LANG ... EN HET HEILIGE
LAND WACHT OP ONS.

O LIEVE
HEMEL!
SCHENKT U
HEM ECHT
WEG?!

BELOFTE MAAKT SCHULD. EN
NEEM UW VALKEN OOK MEE,
ZE ZULLEN NOG VAN PAS
KOMEN BIJ DE JACHT!

IK ZAL U NOOIT VERGETEN,
MAJESTEIT ... IK GEEF MIJN
TROUBADOUR ONMIDDELIJK DE
OPDRACHT OM ENKELE VERZEN
OVER U TE COMPOSEREN.

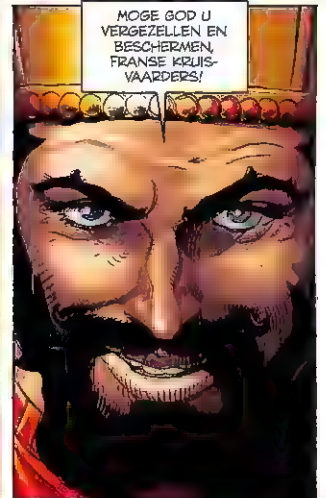
DAT IS NOG NIET DE LAATSTE
AANGENAME VERRASSING,
LODEWIJK. IK MOET U VERTEL-
LEN DAT MIJN SCHOONBROER
KOENRAAD IN ANATOLIË NIET
EEN KLINKENDE OVERWINNING
OP DE TURKEN BEHAALD HEEFT!

ECHT WAAR?
GOD ZIJ
GEZEGEND!

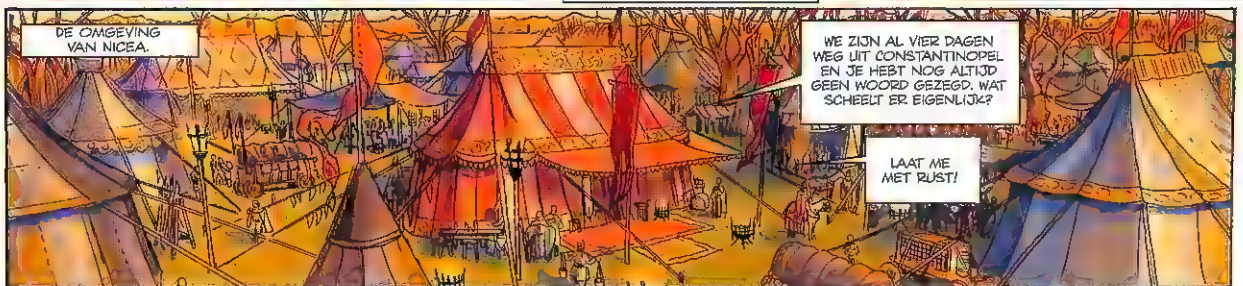

IK HEB HET VANNACHT
VERNOMEN ... EN DE VIJAND
HEEFT ZEKER VEERTIEN-
DUIZEND MANSCHAPPEN
VERLOREN! HET IS BIJNA
NIET TE GELOVEN!

IN DIE OMSTANDIGHEDEN KUNNEN
WE GERUST VERTREKKEN ... DE
REIS ZAL ZONDER GROTE PRO-
BLEMEN VERLOPEN ... BEDANKT
VOOR DAT UITSTEKENDE NIEUWS.

MOGE GOD U
VERGEZELLEN EN
BESCHERMEN,
FRANSE KRUIS-
VAARDERS!

DE OMGEVING
VAN NICEA.

WE ZIJN AL VIER DAGEN
WEG UIT CONSTANTINOPEL
EN JE HEBT NOG ALTIJD
GEEN WOORD GEZEGD. WAT
SCHELT ER EIGENLIJK?

LAAT ME
MET RUST!

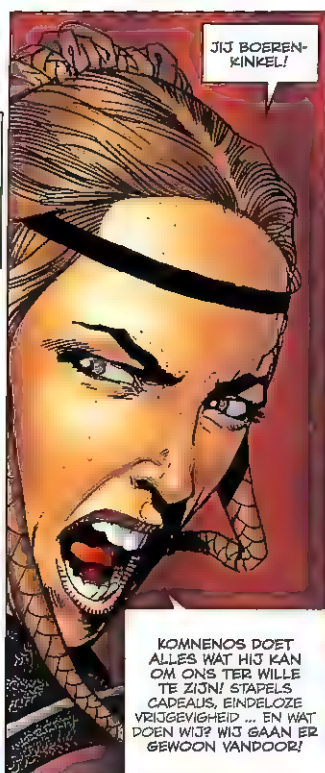
KOMAN, ZEG
WAT, ELEONORA.
HEB IK NIET ALLE
BEGRIIP AAN DE
DAG GELEGD?

PIFFF ... WIE MIJN STILTE
NIET DOORGRONDT,
ZAL MIJN WOORDEN
NOG VEEL MINDER
BEGRIJPEN!

IK WEEET WEL WAAROM JE ZO SLECHTGEHUMEURD BENT ... JE WOU IN CONSTANTINOPEL BLIJVEN, NIET?

DANK JE GOD, JE HEBT NIET EEN MIRAKEL VERRICHT ... HOE ONGELOOFLIJK HET OOK KLINKT, MIJN ECHTGENOOT HEEFT NIET WAT VAN ZIJN VROU BEGREPEN!

JIJ BOERENKINKEL!

KOMMENOS DOET ALLES WAT HIJ KAN OM ONS TER WILLE TE ZIJN! STAPELS CADEAUS, EINDELOZE VRIJGEVIGHEID ... EN WAT DOEN WIJ? WIJ GAAN ER GEWOON VANDOOR!

IK BEN MISSCHIEN EEN BOERENKINKEL, MAAR WAT BEN JIJ EIGENLIJK? EEN VALSE, NAEVE DICHTERES MET EEN OBSESSIE VOOR DROMEN DIE NOOIT DE REALITEIT ONDER OGEN WIL ZIEN!

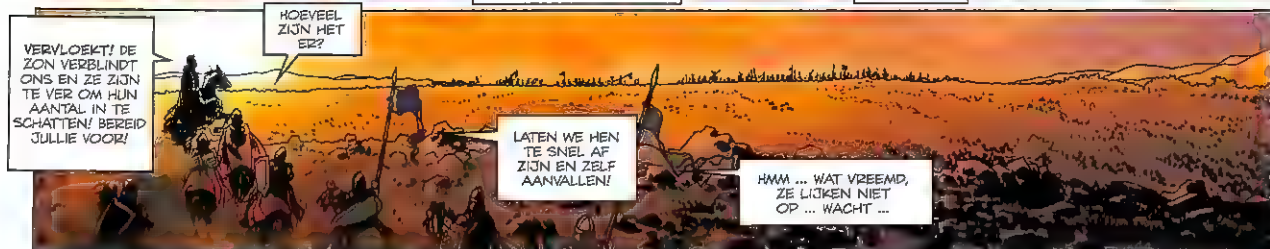
GENOEG! ZIJN ALLE GEBEDEN, NOVENEN EN HEILIGEN IN HET PARADIJS UITGEPUT? HEB JE NU BESLOTEN MIJ HET LEVEN ZUUR TE MAKEN?!

MAJESTEIT, KOM GAUW!

ER IS BEWEGING AAN DE HORIZON GESIGNALEERD. MISSCHIEN ZIJN HET TURKEN!

ONZE MANSCHAPPEN HERBEN HUN STELLINGEN AL INGENOMEN.

VERVLOEKT! DE ZON VERBLINDT ONS EN ZE ZIJN TE VER OM HUN AANTAL IN TE SCHATTEN! BEREID JULLIE VOOR!

HOEVEEL ZIJN HET ER?

LATEN WE HEN TE SNEL AF ZIJN EN ZELF AANVALLEN!

HMM ... WAT VREEMD, ZE LIJKEN NIET OP ... WACHT ...

HET ZIJN GEEN TURKEN ... MAAR KRUISVAARDERS! DE GERMANEN!

MEIN GOTT, IK KAN HET NIET GELOVEN!

OOOOHH!

HA, HA, HA! WAT EEN GRAP! ZIE JE MIJN SOLDATEN! ZIEN ZE ERUIT ALSOF ZE IN EEN OVERWINNINGSROES VERTOEVEN?!

VEERTIEN-DUIZEND? HEEFT HIJ DAT GEZEGD?

VERTEL WAT ER GEBEURD IS.

VOOR WE DE LANGE TOCHT DOOR DE WOESTIJN VAN ANTIOCHIË AANNAFTEN, VERZEKERDEN ONZE BYZANTIJNSE GIDSSEN ONS DAT PROVIANDE VOOR ACHT DAGEN RIJK VOLDOENDE ZOU ZIJN ... WE ZIJN DUS IN STILTE 'S NACHTS OP PAD GEGAAN ... ZONDER TE WETEN WAT ER ONS TE WACHTEN STOND ...

HET WAREN UITPUTTENDE MARSEN ... EN IN WERKELIJKHEID DUURDE HET DRIE WEKEN VOOR WE HET NOORDEN VAN SYRIË BEZEIKTEN ... DRIE WEKEN! ...

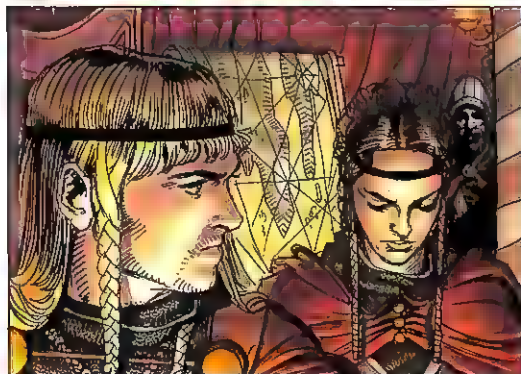
O GOD ... DE BYZANTIJNEN HEBBEN JULIE BEDROGEN! TWEE WEKEN ZONDER LEVENSMIDDELEN IN DE WOESTIJN ...

TWEE WEKEN VAN HONGER EN ANGST ... ONDER EEN REGEN VAN TURKSE PIJLEN!

DAN IS HET DUS WAAR DAT KOMNENOS DE BONDGENOOT VAN DE TURKEN IS!

HA, HA, HA! IK WED DAT HIJ JULIE OVERLADEN HEEFT MET GESCHENKEN EN EER, NIET? EN TERWIJL HIJ JULIE RIJKHARTIG TOELACHT, ONDERHANDELDE HIJ STIEKEM MET DE TURKEN!

WAT EEN ELLENDE ... VAN MIJN TROEPEN BLIJFT HAAST NIETS MEER OVER. MIJN KLUISCHACHT EINDIET IN MISLUKKING. WE ZIJN OP DE TERUGWEG. WE GAAN NAAR HUIS ...

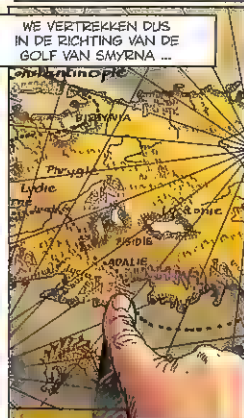
HIER IS MIJN PLAN OM HET LOT VAN DE GERMAANSE KEIZER TE ONTLOPEN. KIK, IK HEB HET TRAJECT AANGEDUID.

MAAR SIRE, DAT IS EEN GROTE OMWEG DIE ONS MEERDERE DAGREIZEN ZAL KOSTEN!

HET IS MISSCHIEEN EEN LANGERE WEG, MAAR WEL EEN VEILIGERE, MIJN BESTE RANCON. UW INTUÏTIE HEEFT HET BIJ HET RECHTE EIND. MAJESTEIT! ZO VERMIDDEN WE DE WOESTIJNEN DIE TIJDENS VORIGE EXPEDITIES ZO VAAK NOODLOTTIG BLEKEN.

BEDANKT, VINCENT. VAN JOU VERWACHTTE IK GROTER INZICHT IN OORLOGSTACTIEK, RANCON.

WE VERTREKKEN DUS IN DE RICHTING VAN DE GOLF VAN SMYRNA ...

...VANDAAR TREKKEN WE DOOR NAAR EFFEZE, LADIKIEIA EN ZO NAAR DE HAVEN VAN ATTALIA.

BEGRIJP JE NU WAAROM WE NIET DOOR DE WOESTIJN REIZEN, RANCON?

WEL ... MAAR NATUURLIJK ... WANT ... DE WOESTIJN IS TE HEET EN TE DROOG ... JA, IK BEGRIJP HET ...

INDERDAAD, RANCON, MAAR TOCH IS ER NOG EEN PROBLEEM, MAJESTEIT. DE KLOVEN VAN PISIDIE KUNT U ZICH VOORSTELLEN DAT WE MET AL ONZE BAGAGE, DE VROUWEN EN ALLES WAT WE MEEZEULEN DOOR DIE SMALLE RAVIJNEN MOETEN?

JA, MAAR IK KAN HET ME NIET VERZORLOVEN OM MIJN TROEPEN OVER EEN TE BREDE FRONTLINE TE SPREIDEN. DAT WERDT HET ZWAKE PUNT. WE MOETEN DUS ZO DICHT MOGELIJK BIJ ELKAAR BLIJVEN. IK VERTROUW DE VOORHOEDE TOE AAN ...

HHMM ... IK VORM MET MIJN TROEPEN DE ACHTERHOEDE ... OK, JIJ KRIJGT DE VOORHOEDE.

MAAR NIET ZONDER HET GEZELSCHAP VAN VINCENT ... IK WEET ZEKER DAT HIJ JULIE NOG VAN DIENST ZAL ZIJN!

ZOALS JE WILT!

AAN MIJN VAZAL RANCON. NATUURLIJK! IN TEGENSTELLING TOT WAT HIJ LAAT UITSCHIJNEN, IS RANCON EEN HANDIGE EN GEWIEKSTE KRIJGER!

WE HOEVEN WELISWAAR NIET DOOR DE WOESTIJN ... MAAR NU HEEFT DE WINTER ONS INGEHAALD!

DRIEKONINGEN, 1148, DE KLOVEN VAN RISIDIE, NIET VER VAN MONT CADMUS.

WEL, BEN JE NIET BIJ JE MOOIE ITALIAANSE SLAVIN? ACH JA, JE MOET NATUURLIJK IN MIJN BUURT BLIJVEN OM TE SPIONEREN, NIET?

ZE IS MIJN SLAVIN NIET EN IK WEET ZEKER DAT ZE IN DE BUURT VAN DE KONING VEILIGER IS DAN HIER BIJ JOU!

ZULKE BRUTALITEIT STEL IK NIET OP PRIJS!

NOG IEMAND DIE NIET VAN DE WAARHEID HOUDT.

HEB JE 'T BEGREPEN? BRUTALITEIT WORDT HIER NIET GEAPPRECEERD ... VIELN HEBBEN DAT AL AAN DEN LIJVE MOGEN ONDERVINDEN!

OM TE BEGINNEN DIE VAN MAJESTEITS-SCHENNIS EN TROUWENS, IK BEN JE GEEN UITLEG VERSCHULDIGD. ONTHOUD GEWOON WAT IK JE GEZEGD HEB!

MAJESTEIT!

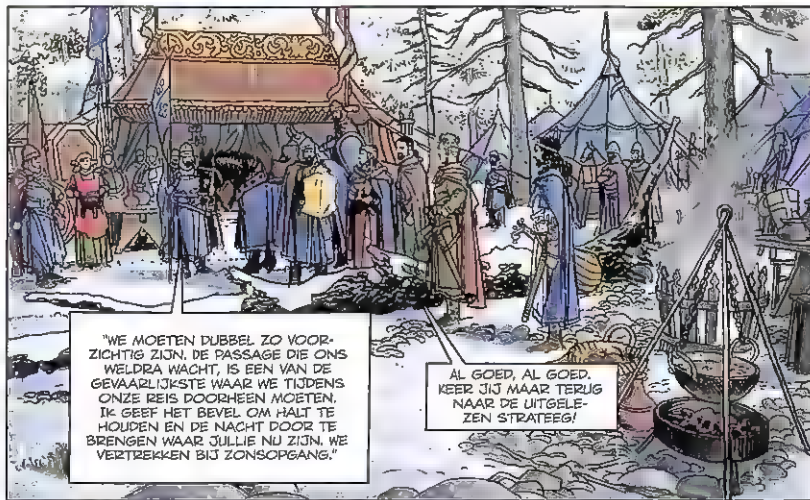
... IK BRENG DE NIEUWE ORDERS VAN DE KONING.

ALWEER! PFF ... STRAKS GA IK DE TIJD TOEN HIJ HELE DAGEN ZAT TE BIDDEN NOG MISSEN ...

VERLAAG JE NIET OM DIE ELLENDING VAN ANTWOORD TE DIENEN, RANCON. BRENG ME LIEVER EEN BEKER WIJN!

U BLIJFT ME BEHANDELEN ALS EEN MISDADIGER, MAAR IK WEET NOG ALTIJD NIET WELKE MISDAAD IK BEGAAN HEB?

GOED, LAAT DIE NIEUWE ORDERS MAAR HOREN ... KOM HIER, RANCON!

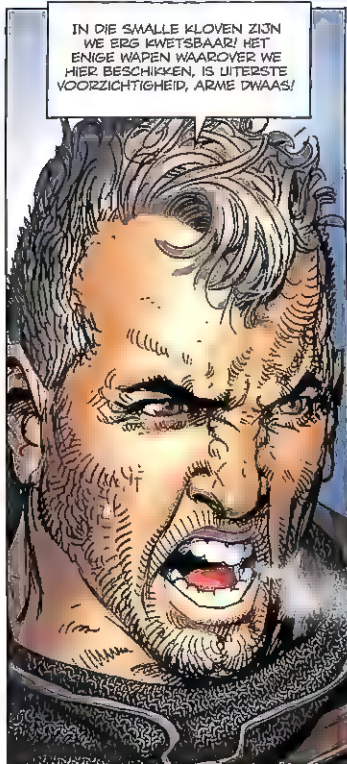
"WE MOETEN DUBBEL ZO VOOR-
ZICHTIG ZIJN. DE PASSAGE DIE ONS
WELDRA IN VAARTE WACHT, IS EEN VAN DE
GEVAARLIJKSTE WAAR WE TIJDENS
ONZE REIS DOORHEEN MOETEN.
IK GEEF HET BEVEL OM HALT TE
HOUDEN EN DE NACHT DOOR TE
BRENGEN WAAR JULIE NU ZIJN. WE
VERTREKKEN BIJ ZONSOPGANG."

AL GOED, AL GOED.
KEER JIJ MAAR TERUG
NAAR DE UITGELE-
ZEN STRATEEG!

PFF! MAJESTEIT, EERST HEBBEN WE HET
TRAJECT MET MEERDERE WEKEN VERLENGD.
NU HOUDEN WE HALT IN NAAM VAN WEEFT
IK VEEL. WELK SCHRIKBEELD, ZO RAKEN
WE NOOIT OP ONZE BESTEMMING.

HEB JE HET
NIET GOED
BEGREPEN?!

IN DE SMAALLE KLOVEN ZIJN
WE ERG KWETSBAAR! HET
ENIGE WAPEN WAAROM WE
HIER BESCHIKKEN, IS UITERSTE
VOORZICHTIGHEID, ARME DWAAS!

WAT EEN MASSA
ONGELOVIGEN ...
EN WAT ZEULEN ZE
ALLEMAAL MEEF?
ONVOORSTELBAAR!
DIE HONDEN HEBBEN
ZELF VROUWEN BIJ!

VROUWEN?? MAAR ... ZIJN
ZE OP HUN KOP GEVAL-
LEN? WE HOEVEN GEWOON
HET JULIESTE GEENLIJK AF
TE WACHTEN ... EN VROEG
OF LAAT KOMT DAT! EN ...
WAT DOEN ZE DAAR?

EEN DWAAS, IK?
JIJ ELLENDE-
LING, IK ZAL
JE EVEN EEN
LESJE LEREN!!!

AAAUW!!!

KIJK, RANCON, JE BENT NIET
ZO'N MANNETJESPUTTER
ALS JE ZELF DENKT ... WIE
OVER ZICHZELF OORDELT
IS VAAK TE RUIMHARTIG ...
HER ... WIL JE JE GEZICHT
SCHOONMAKEN?

NIET NODIG?
OOK GOED!

ARME STAKKER ...
NIETS IS ERGER
GEKREND DAN
ZIJN TROTS ...

GENOEG NU! IK BEN
DEGENE DIE DE ORDERS
GEEFT. RANCON, KOM
ONMIDDELIJK HIER!!

GA JE WASSEN EN ZEG DE SOLDATEN DAT ZE ZICH MOETEN KLAARMAKEN WE VERTREKKEN!

WAT ... NU AL?

NEEN, NEEN EN NEEN! WE ZIJDEN HET CONTACT MET DE HOOFDMACHT VERLIEZEN!

MAJESTEIT, DAT IS PRECIJS WAAR DE TURKEN OP WACHTEN: DAT WE EEN ZWARE FOET MAKEN. KOM ALSTUBLIEFT TERUG OP UW BESLISSING! DE VOLGENDE DAGERAAD IS NIET VER MEER ...

MIJN VADER WERD DE LEEUW GENOEMD! HIJ VOCHT ALS EEN DUIVEL, LACHTE ALS EEN GEK EN WAS DOL OP VROUWEN ... BANG WAS HIJ ECHTER NOOIT!

EN IK OOK NIET! VANDAAG EEN NEDERLAAG, MORGEN EEN OVERWINNING! ALS WE HAAR VECHELEN! IK ZAL NIET MEER TOESTAAN DAT EEN MET MIJN VOLK, MIJN BLOED, MIJN ZUIDEN GELACHEN WORDT ... EN LUISTER, VINCENT, LUISTER ... ALS IK WAT ZEG, WIL IK DAT IEDEREEN GEHOORZAAMT!!!

DE KONINGIN ZAL ME LATEN ONTHOOPEN VOOR MIJN VERRAAD, MAAR MIJN INSTINCT ZEGT ME DAT IK BIJ JOU VEILIGER BEN! WACHT OP MIJ!

VERVLOEKT, TROUBADOUR, WE MOETEN DE KONING WAARSCHUWEN! GOD ... MARIA VERTOEF ZIJN GEZEL SCHAAP ... IK WIL HAAR GEEN TWEEDE KEER VERLIEZEN!

HA, HA! DAAR IS DE VERGISSING DIE IK VOORSPELDE! DE VOORHOEDE HEEFT ZICH LOSGEMAAKT ... HET ZIJN ECHTE DWAZEN! BOGEN EN PIJLEN IN DE AANSLAG!

SNEL EN WEES VOORZICHTIG, ER IS EEN AANVAL OP TI!

EEN AANVAL?

O GOD! AAAHH!

IK BEN GEWOND!

DOOD AAN DE ONGELOVIGEN!!! AAAAAHHH!!!

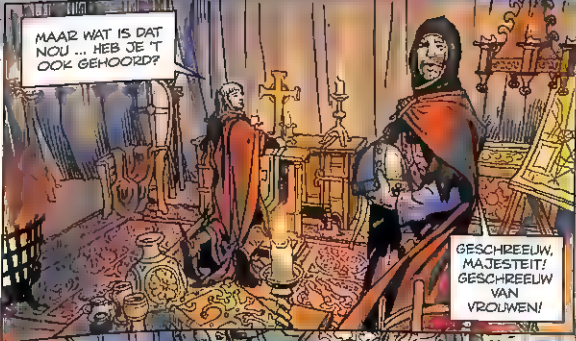

MIJN INSTINCT IS GEEN STUIVER WAARD!

MARIA!
WAAR IS
MARIA?!

MARIAAAAA!!!

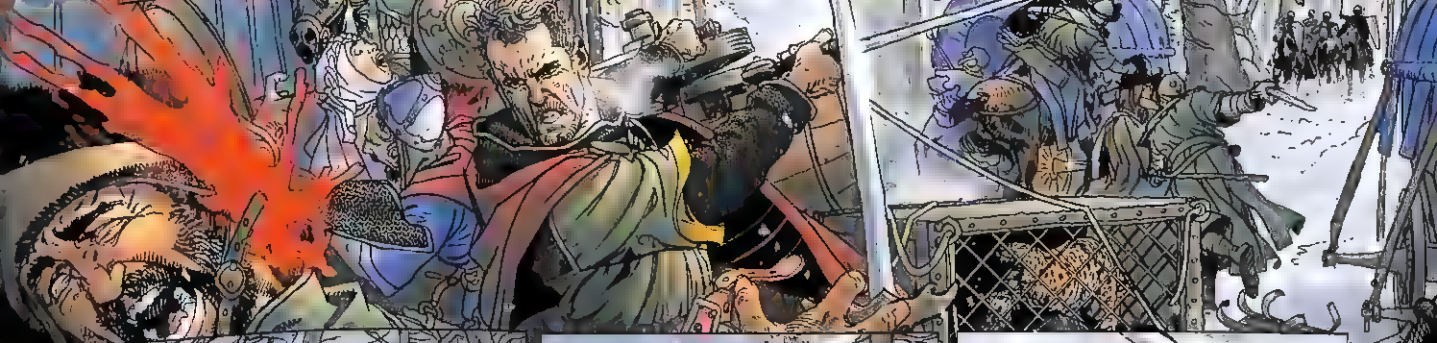
MAAR WAT IS DAT
NOU ... HEB JE 'T
OOK GEHOORD?

GESCHREEUW,
MAJESTEIT!
GESCHREEUW
VAN
VROUWEN!

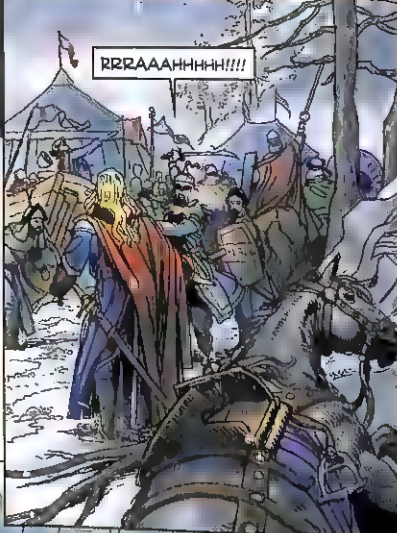
MAJESTEIT, DE TURKEN
VALLEN ONS AAN!
ZE MOORDEN ZELFS
DE VROUWEN UIT!

ALLEN TE PAARD,
HOREN JULLIE ME?
TEN STRIJDE!!!

DOOD
AAN DE
TURKEN!

AAUWH!

RRRAAAHHHH!!!!

AAAAHH!

WE HAKKEN HEM IN MOOTJES!

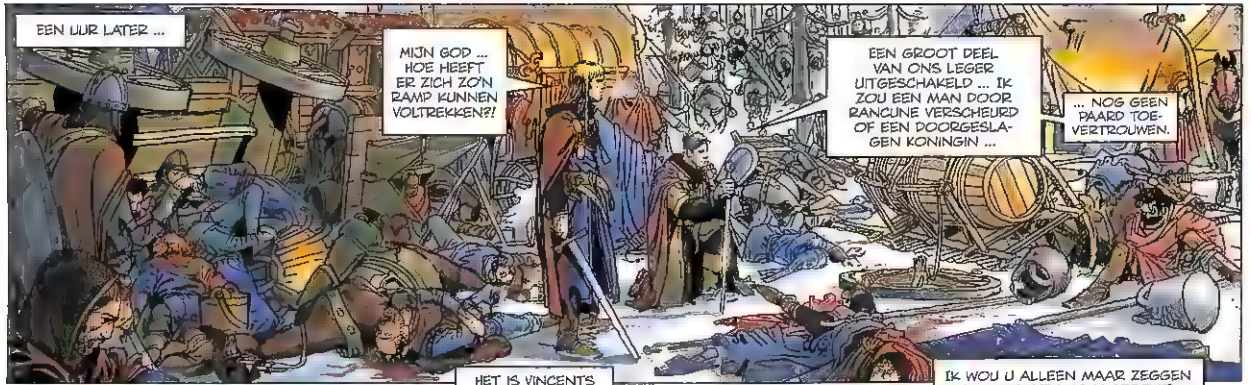
AAAAHHH!

CRAG

WACHT TOT IK JE TE PAKKEN KRIJG, ELLENDELING!

VERGEET DIE GEWONE SOLDAAT, WE GAAN OP ZOEK NAAR DE KONING!

EEN UUR LATER ...

MIJN GOD... HOE HEEFT ER ZICH ZON RAMP KUNNEN VOLTREKKEN?!

EEN GROOT DEEL VAN ONS LEGER UITGESCHAKELD ... IK ZOU EEN MAN DOOR RANCUNE VERSCHIED OF EEN DOORGESLAGEN KONINGIN ...

... NOS GEEN RAAD TOE VERTROUWEN.

MAJESTEIT, IK VERTREK.

ZE Zouden hier al moeten zijn. we hebben gehoord ...

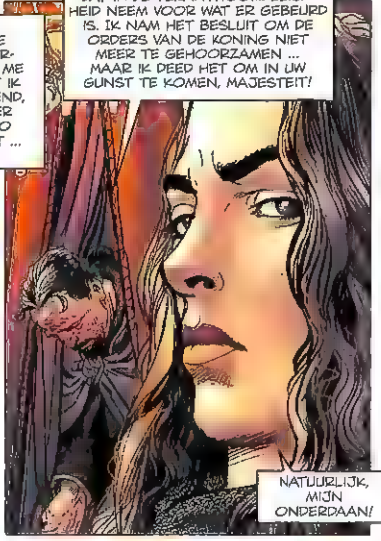
NIET'S HEBBEN WE GEHOORD! LODIEWIK MOET EEN ANDERE, NOG LANGERE ROUTE GENOMEN HEBBEN!

HET IS VINCENT'S SCHULD ... HIJ HEEFT ALARM GESLAGEN, WAARDOOR ZE VERTRE ...

IK VIND DAT JE JE VRIJHEIDEN VERZOOFT WAARVAN IK ME NIET HERINNER DAT IK JE ZE HEB TOEGEKEND, RANCUN! GA LIEVER NA WAAROM ER ZO GETREUZELD WORDT ...

IK ZAL ME WEL MET VINCENT BEZIGHOUDEN.

IK WOU U ALLEEN MAAR ZEGGEN DAT IK DE VERANTWOORDELIJKHEID NEEM VOOR WAT ER GEBEURD IS. IK NAM HET BESLUIT OM DE ORDERS VAN DE KONING NIET MEER TE GEHOORZAMEN ... MAAR IK DEED HET OM IN UW GUNST TE KOMEN, MAJESTEIT!

NATUURLIJK, MIJN ONDERDAAN!

ADELAIDE, MIJN MOEDER, HAD GELIJK: ZUIDERLINGEN ZIJN ONBESUID. ZE KUNNEN ZICH NIET AAN ORDERS HOUDEN.

MAJESTEIT, IK HEB GEZIEN MET HOVEEL MOED U DE STRID AANGING ... IK HEB ER GEEN WOORDEN VOOR, MAAR ...

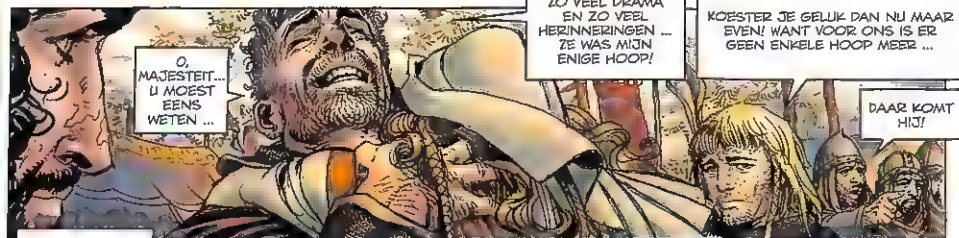
VAAAAADER!

VADER, VADER!
IK DACHT DAT
JE NIET MEER
LEEFDE!

RIDDER, HIER
IS UW SCHAT!

MAAR ... ZOU DIE
SLAVIN DAN? IS
DAT UW DOCHTER?
MAAR HOE ...

O, MAJESTEIT...
U MOEST
EENS
WETEN ...

ZO VEEL DRAMA
EN ZO VEEL
HERINNERINGEN ...
ZE WAS MIJN
ENIGE HOOP!

KOESTER JE GELUK DAN NU MAAR
EVEN! WANT VOOR ONS IS ER
GEEN ENKELE HOOP MEER ...

DAAR KOMT
HIJ!

DURFT HIJ ZICH
HIER NOG
VERTONEN?

DEWAH!
ZUIDERLINGEN!

MAJESTEIT,
LAAT ME ...

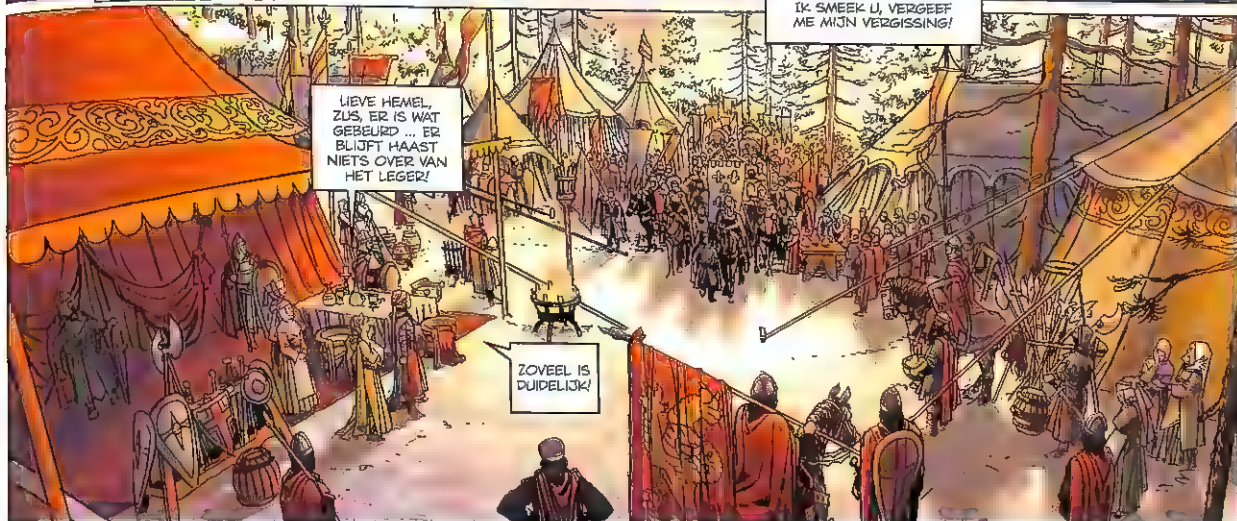

IK HAD JE EEN
EENVOUDIG BEVEL
GEGEVEN!

IK HOOP VOOR JOU
DAT ELEONORA IN
GOEDE GEZONDHEID IS!

MAJESTEIT ...
JA, NATUURLIJK ...
DE KONINGIN WACHT
MET ONGEDULD OP U ...
IK SNAEK U, VERGEEF
ME MIJN VERGISSING!

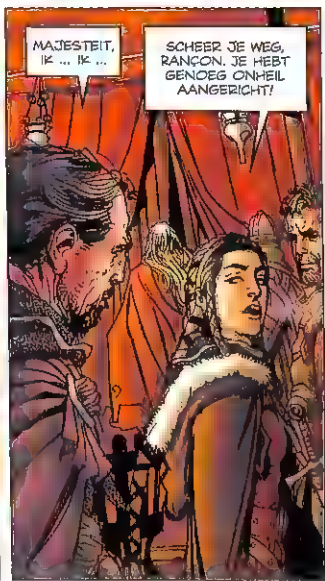
LIEVE HEMEL,
ZUS, ER IS WAT
GEBEURD ... ER
BLIJFT HAAST
NIETS OVER VAN
HET LEGER!

ZOVEEL IS
DUIDELIJK!

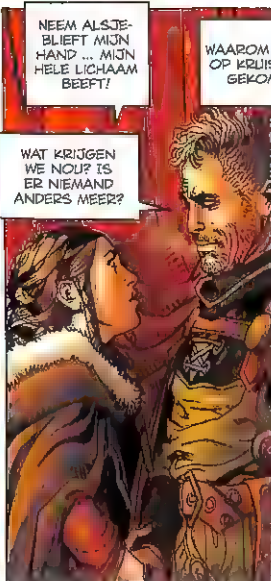
LODEWIJK, IK WAS
DOODONGERUST. BEN
JE GEWOND? KOM, IK
ZAL JE VERZORGEN.

RANCON IS JE
VAZAL. IK LEE
ZIJN LOT IN JOUW
HANDEN. IK WIL HEM
NOOIT MEER ZIEN.

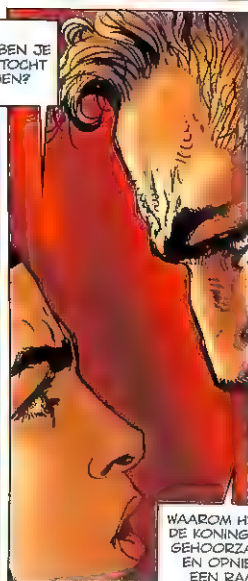
MAJESTEIT,
IK ... IK ...

SCHER JE WEG,
RANCON. JE HEBT
GENOEG ONWIL
AANGERICHT!

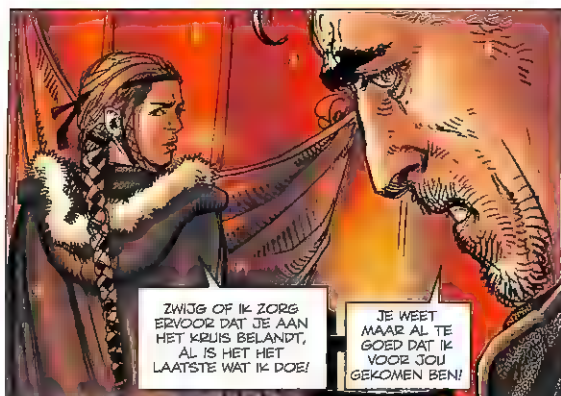
NEEM ALSJE-
BLIFT MIJN
HAND ... MIJN
HELE LICHAAM
BEEFT!

WAT KRIJGEN
WE NOU? IS
ER NIEMAND
ANDERS MEER?

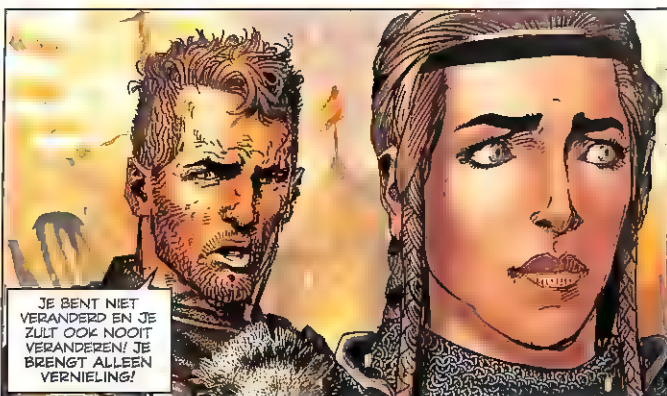
WAAROM BEN JE
OP KRUISTOCHT
GEKOMEN?

WAAROM HEB JE
DE KONING NIET
GEGEHOORZAAMD
EN OPNIEUW
EEN RAMP
VEROORZAAGT?

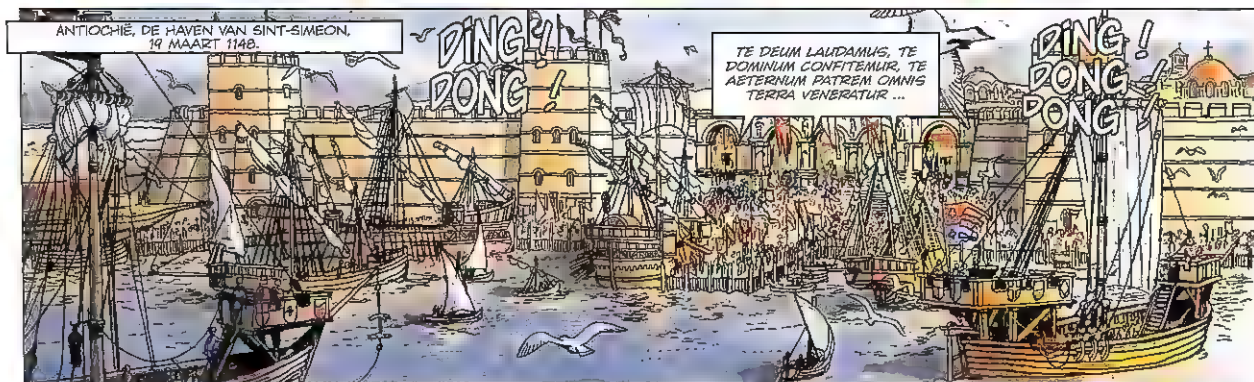

ZWIG OF IK ZORG
ERVOOR DAT JE AAN
HET KLUIS BELANDT,
AL IS HET HET
LAATSTE WAT IK DOE!

JE WEET
MAAR AL TE
GOED DAT IK
VOOR JOU
GEKOMEN BEN!

JE BENT NIET
VERANDERD EN JE
ZULT OOK NOOIT
VERANDEREN! JE
BRENGT ALLEEN
VERNIELING!

ANTIOCHIE, DE HAVEN VAN SINT-SIMEON.
19 MAART 1148.

DING!
DONG!

TE DEUM LAUDAMUS, TE
DOMINUM CONFITEMUR, TE
AETERNUM PATREM OMNIS
TERRA VENERATUR ...

DING!
DONG
DONG

WAT EEN EMOTIONELE
ONTVANGST, LODEWIJK! ...
EN BIJNA AL DIE HENSEN
KOMEN UIT MIJN GELIEFDE
ZUIDEN! O GOD ... DAAR
IS MIJN DIERBARE OOM
RAYMOND EINDELIJK!
RAYMOND, RAYMOND!

KONINGIN,
MAJESTEIT ...
WELKOM IN
ANTIOCHIE.

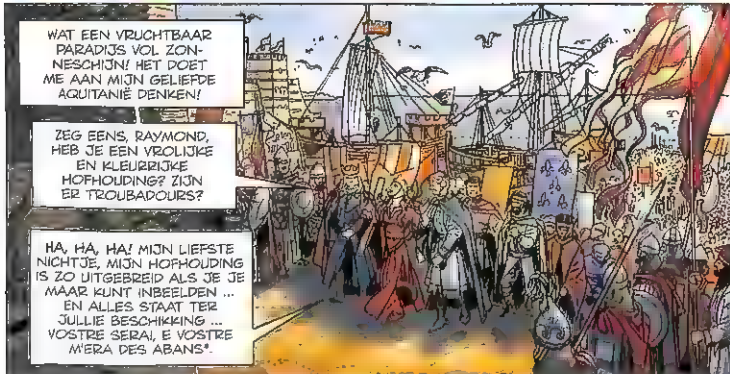
RAYMOND!
IK HEB
JE ZO
GEMIST!!!

ELEONORA!

WEES ALS JE BLIJFT
INSCHIKKELIJK, LODEWIJK!
IK HEB ER NET EEN
VERMOELENDE REIS VAN
TIEN MAANDEN OPZIT-
TEN OM DIT OGENBLIK
TE KUNNEN BELEVEN!

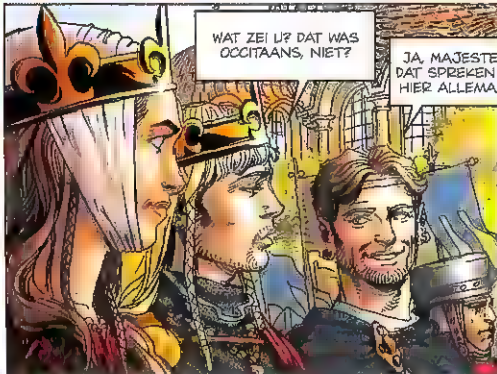
JA! U MOET WEL DOODOP
ZIJN ... UW KAMER IN HET
PALEIS IS KLAAR, KOM.

WAT EEN VRUCHTBAAAR
PARADIJS VOL ZON-
NEN! MIJN HET DOET
ME AAN MIJN GELIEFDE
AQUITAINE DENKEN!

ZEG EENS, RAYMOND,
HEB JE EEN VROLIJKE
EN KLEURRIJKE
HOFGELDING? ZIJN
ER TROUBADOURS?

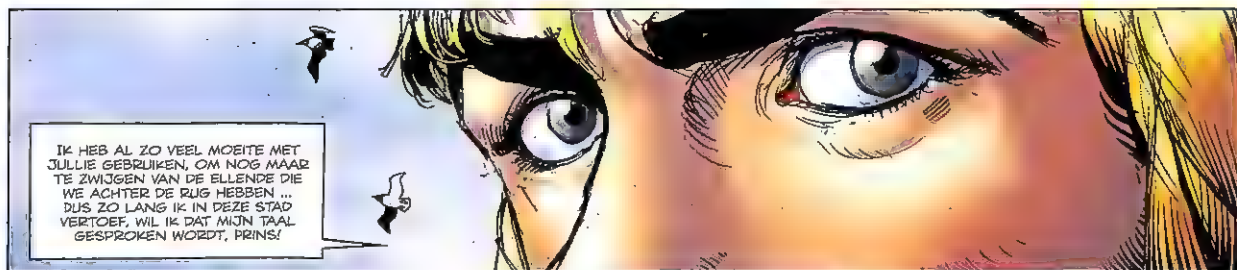
HA, HA, HA! MIJN LIEFSTE
NIECHTJE, MIJN HOFGELDING
IS ZO UITGEBREID ALS JE JE
MAAR KUNT INBEELDEN ...
EN ALLES STAAT TER
JULIE BESCHIKING
VOSTRE SERAI, E VOSTRE
MERA DES ABANS!

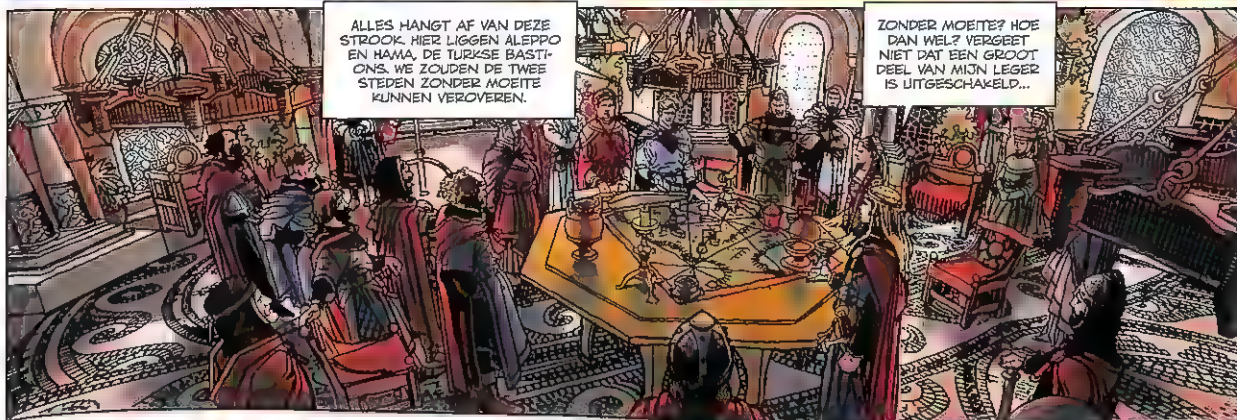
WAT ZEI U? DAT WAS
OCCITAANS, NIET?

JA, MAJESTEIT.
DAT SPREKEN WE
HIER ALLEMAAL.

* IK BEN VAN U, ZOALS IK DAT DESTIJD AL WAS.

IK HEB AL ZO VEEL MOEITE MET JULLIE GEBRUIKEN, OM NOG MAAR TE ZWIJGEN VAN DE ELLENDE DIE WE ACHTER DE RUG HEBBEN ... DUS, ZO LANG IK IN DEZE STAD VERTOEF, WIL IK DAT MIJN TAAL GESPROKEN WORDT, PRINS!

ALLES HANGT AF VAN DEZE STROOK. HIER LIGGEN ALEPPO EN HAMA, DE TURKSE BASTIONS. WE Zouden DE TWEE STEDEN ZONDER MOEITE KUNNEN VEROVEREN.

ZONDER MOEITE? HOE DAN WEL? VERGEET NIET DAT EEN GROOT DEEL VAN MIJN LEGER IS UITGESCHAKELD...

WE MAKEN GEBRUIK VAN DE ANGST DIE WE DE TURKEN INBOEZEMEN WANNEER HET LEGER VAN DE DUITSE KEIZER EN HET UWE TEGELIJKERTIJD AANVALLEN, MAJESTEIT.

KOENRAAD? JULLIE WETEN DUS NIET DAT HIJ VERNERD EN VERSLAGEN TERUGGEKEERD IS NAAR ZIJN LAND NA HET LAAGHARTIGE VERRAAD VAN KOMNENOS?

O, NEEN MAJESTEIT! KEIZER KOENRAAD ONDERBRUK ZIJN KRUISTOCHT WELIS WAAR, MAAR SINDS HIJ ZIJN TROEPEN TERUG OP STERKTE HEEFT, REIST HIJ OP NIEUW IN DE RICHTING VAN HET HEILIGE LAND!

WAT?! EN WAAROM HEEFT NIEMAND ME DAT VERTELD?!

IK WEET HET ZELF PAS SINDS VANNACHT EN ...

MAAR ENFIN, LODEWIK, WAT KRIJGEN WE NOU? DAT IS TOCH FANTASTISCH NIEUWS!

MAJESTEIT, VERGEEF ME, DE VOORBIJE MAANDEN WAREN LUTERST VERMOEIJEND, IK BESEF HET WEL ... MISSCHIEN KUNT U BEST EERST WAT RUST NEMEN ... WE HERNEMEN DE RAAD WANNEER DE ANDERE KRUISVAARDERS AANKOMEN.

WE Zouden OOK ONS LEVEN LANG KUNNEN UITRUSTEN, NIET?

MAAR IK BEN NOG ALTIJD EVEN VASTBERADEN, IK BEN HIER VOOR EEN PELGRIMSTOCHT!

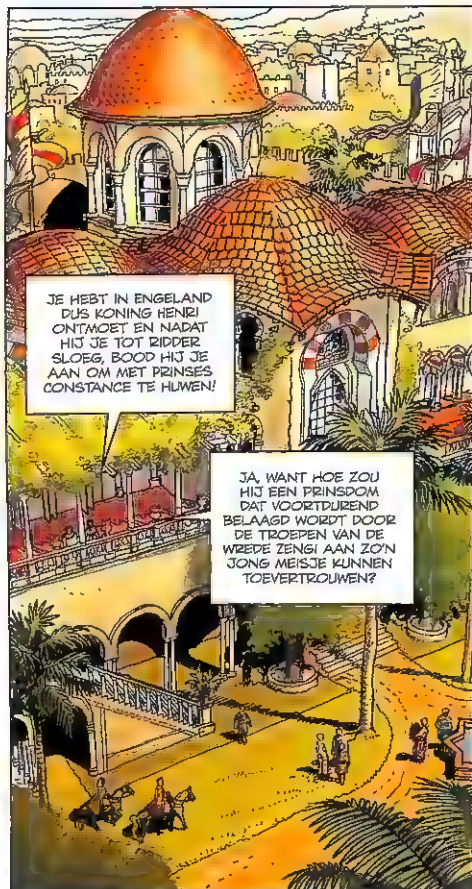

DAAR BENT U WEER, RIDDER VINCENT! IK BEN BENIUWD WELKE ROL U DITMAAL GESPEELD HEBT IN ANTIOCHIE ... BOODSCHAPPER? KRUISVAARDER? AANBIDDER? OF EEN BEETJE VAN ALLES?

HUMOR IS NIET IN ALLE OMSTANDIGHEDEN EEN KWALITEIT, PRINS ... DAT IS ALLES WAT IK TE ZEGGEN HEB.

HA, HA! RUSTIG MAAR, RIDDER, U VERGEET DAT IK DE ZOON BEN VAN WILLEM IX VAN AQUITANIË, EEN VOOZAAANSTAANDE TROUBADOUR ... EN DAT IK NIETS LIEVER DOE DAN SLECHTE HERINNERINGEN OMZETTEN IN MEESLEPENDE VERHALEN!

JE HEBT IN ENGELAND
DUS KONING HENRI
ONTMOET EN NADAT
HIJ JE TOT RIDDER
SLOEG, BOOD HIJ JE
AAN OM MET PRINSES
CONSTANCE TE HUWEN!

JA, WANT HOE ZOU
HIJ EEN PRINSDOM
DAT VOORTDUREND
BELAAGD WORDT DOOR
DE TROEPEN VAN DE
WREDE ZENGI AAN Z'N
JONGE MEISJE KUNNEN
TOEVERTROUWEN?

EN ZO HEB IK OOK MIJN
BRONNEN IN ENGELAND ...
MAAR NEEM VAN MIJ AAN DAT
HET NIET WAKKELIJK WAS OM
HET PARADIJS DAT JE NU AAN-
SCHOUWT IN BEZIT TE NEMEN.

TROUWENS, IK
HEB JE JONGE
VROUW NOG
NIET GEZIEN.

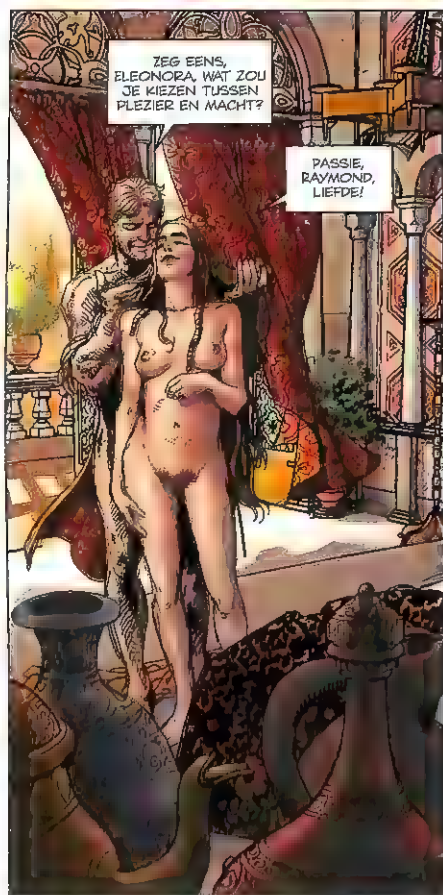
IK KEN JE DOOR EN
DOOR, ELEONORA!
IK HEB HAAR NAAR
HAAR MOEDER IN EEN
PROVINCIESTADJE
GEZONDEN ...

JE JALOEZIE ZOU
HAAR HET LEVEN
ZUIR GEMAAKT
HEBBEN!

DE WAARHEID, MIJN
WAARDE OOM, IS DAT EEN
ZONDEBOEK BIJNA NIET
ZO VEEL WAARD IS ALS
EEN GOEDE OPLOSSING.

IK WEEET NIET WAT
JE BEDOELT ...
WAT IS ER MET
JE GEBEURD,
ELEONORA?

IK HAD NOOD AAN
JE AGRESSIEVE
KARAKTER, AAN JE
OGEN VOL VERACH-
TING ... ZULLEN WE
IN JE KAMER VERDER
RUZIEN, ZOALS IN DE
GOEDE, OUDE TIJD?

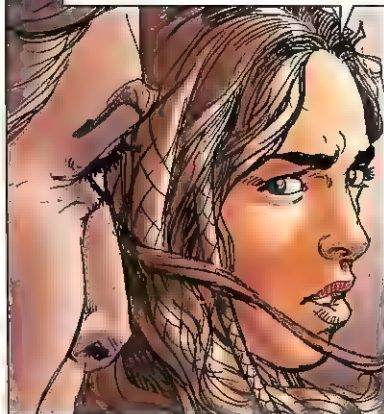
ZEG EENS,
ELEONORA, WAT ZOU
JE KIEZEN TUSSEN
PLEZIER EN MACHT?

PASSIE,
RAYMOND,
LIEFDE!

DAT IS EEN VRIJHEID DIE
JE JE NIET MEER KUNT
VEROORLOVEN, LIEFSTE ...
DE TIJD LEENT ZICH NIET
VOOR ZULKE GEVAAR-
LIJKE BESLISSINGEN!

HELAAS WEEET
IK DAT MAAR
AL TE GOED!

TOT NU TOE HEB IK MIJN EIGEN WETTEN
NAGELEED, OOK AL HEEFT HET ME VEEL
HARTZEER OPGELEVERD EN OOK AL
HEB IK FOUTEN GEMAAKT! DAT HET ME
ALLEMAAL TE VEEL WORDT, SCHRIJF IK TOE
AAN DE MANNEN DIE ME OMINGEN. IK
AANVAARD NIET DAT JE NU EEN VADER-
ROL OPEIST. GOD WEEET HOE VAAK IK JE
RAAD GEVRAAGD HEB IN MIJN BRIEVEN.
EN HOE VAAK HEB JE ZE BEANTWOORD?

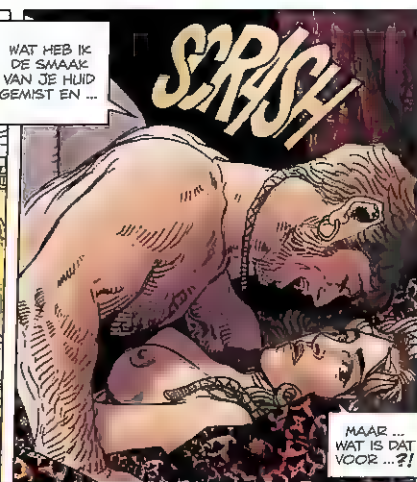

IK WOU VERDWINEN OM VRIJHEID TE
VINDEN ... MAAR NU BESEF IK DAT DE
GROOTSTE GEVANGENIS IN MEZELF ZIT.

MIJN LIEFSTE
ELEONORA ... HET IS
NOOIT TE LAAT OM TE
WORDEN WIE JE WILT
ZIJN! TROUWENS ...
NU DENK IK WEER AAN
ENGELAND ... MAAR
MISSCHIEF MOETEN
WE HET DAAR NU NIET
OVER HEBBEN ...

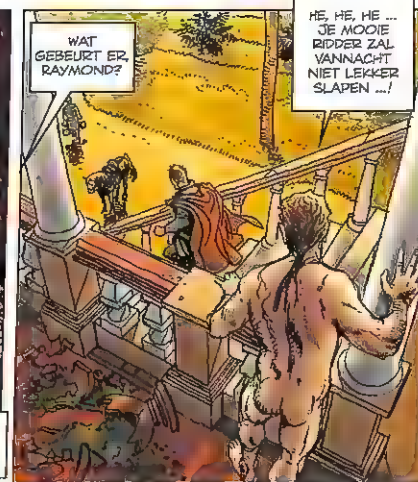
JE HAD GELIJK ...
HET IS FANTASTISCH
BEKVECHTEN MET
JOU, ELEONORA!

WAT HEB IK
DE SMAAK
VAN JE HUID
GEMIST EN ...

SPASH

MAAR ...
WAT IS DAT
VOOR ...?!

WAT
GEBEURT ER
RAYMOND?

HE, HE, HE ...
JE MOOIE
RIDDER ZAL
VANNACHT
NIET LEKKER
SLAPEN ...!

VINCENT?
HEEFT ...
HEEFT
HIJ ONS
GEZIEN?

JA, DAT KAN NIET
ANDERS ... DENK JE
DAT HIJ HET AAN
DE KONING ZAL
OVERBRIEVEN?

NIET OPNIEUW!
IK KAN NIET
MEER! DIE
VROUW DRIJFT
ME TOT
WAANZIN! ...

NEEN, RUSTIG MAAR
RAYMOND. HIJ ZAL ZIJN
TRANEN LATEN DROGEN
DOOR ZIJN JONGE
ITALIAANSE SLAVIN.

KRUISVAARDERS, MAG
IK U VERZOeken DE
DEUREN TE SLUITEN ...
DE RAADZIT-
TING BEGINT.

MAJESTEIT, IK HOOP
DAT U ER NA ENKELE
DAGEN VAN RUST WEER
BOVENOP BENT ... HOE
VOELT U ZICH NU?

MIJN BESTE PRINS, IK
HEB ME NOG NOOIT
ZO GOED GEVOELD.

DAN KUNNEN
WE ONMID-
DELIJK TER
ZAKE KOMEN.

ZOALS U WEEET, ZIJN
ALLE RIDDERS VAN
ANTIOCHIE NAAR
HIER GEKOMEN. WE
MOETEN HET BESTE
PLAN UITSTIPPEN OM
EDESSA TE HEROVE-
REN ... WAT STELT U
VOOR MAJESTEIT?

EDESSA? IK WIL ALLEEN
NAAR JERUZALEM. DAAROM
BEN IK GEKOMEN. VOOR
EEN PELGRIMSTOCHT! HOE
VAAK MOET IK DAT NOG
HERHALEN, RAYMOND?

WAT KRIJGEN WE NOU,
LODEWIJK? HET IS ONZE
PLICHT HET HEILIGE LAND
TE VERDEDIGEN. BEN JE DAT
MISSCHIEN VERGETEN?!

KONINGIN MELISENDE VAN
JERUZALEM HEEFT MIJ OM
VERSTERKING GEVRAAGD ...
EN JIJ, MIJN BESTE, KOMT
MET ME MEE. IK STA BOM!

WAT? MAAR WAT ALS DE TURKEN ERIN SLAGEN
DE DYNASTIE IN DAMASCUS OMVER TE WERPEN
EN ZOWEL DAMASCUS ALS ALEPPO, DE
POORTEN TOT SYRIË, IN HANDEN KRIJGEN?

JE KOPPIGHEID IS
EEN ZWAKTEBOD!
GOEIE GOD, WIL
JE NU WEL EENS
REAGEREN!

MAAK JE KLAAR
VOOR ONS
VERTREK NAAR
JERUZALEM!

LUISTER GOED,
GEVOELLOZE
MONNIK! ALS JE
NIET INSTEMT MET
DE KRUISTOCHT,
BLIJF IK MET
MIJN VAZALLEN
IN ANTIOCHIE!

JE BENT MIJN
ECHTGENOTE, IK
BEN JE KONING EN
JE KOMT MET ME
MEET! HET IS MIJN
RECHT, DWING ME
NIET OM GEWELD
TE GEBRUIKEN!

KOM NU!

JE RECHT?! DAT STAAT NOG TE
BEZIEN, IN DE OGEN VAN DE KERK
IS JE RECHT ALS ECHTGENOOT
NET ZO ONBESTAAND ALS ONS
HUWELIJK! IK HEB ER GENOEG
VAN, IK VERDRAAG JE NIET MEER.
IK WIL EEN OFFICIËLE SCHEIDING!

LATER ...

ALLES KOMT IN EEN
STROOMVERSNELLING, IK
KAN NIET MEER, RAYMOND,
MIJN GEDULD IS OP ...

DE SCHEIDING ...
GEVOELLOZE
MONNIK ...
JE BENT TE
VER GEGAAN,
ELEONORA!

HA, HA, HA!
MAAR HET IS
DE WAARHEID!

AAARGHL!

H... HOE ...?
MAAR ...!

AAAH!
VERVLOEKT!
HOE DUIZEN
JULLIE ...?

WIE ZIJN JULLIE?
WAT MOETEN
JULLIE? JULLIE ZIJN
DOOR DE KONING
GEZONDEN, NIET?

N... NEEN! HIJ KAN
TOCH NIET ... HIJ
MAG NIET ...

DENK AAN WAT IK JE ZEIL ER IS
EEN ANDERE WEG, EEN ANDERE
TOEKOMST! DENK AAN WAT IK
JE VERTELDE OVER ENGELAND ...
ZE ZULLEN ZIEN MET WIE
ZE TE MAKEN HEBBEN!

ADIEU, MIJN
MOOIE
LELIE ...

VLUCHT,
ELEONORA,
VLUUCHT!

ELEONORA,
VERBERG
U, SNEL!

AAAAH!
NNNEEEEN!

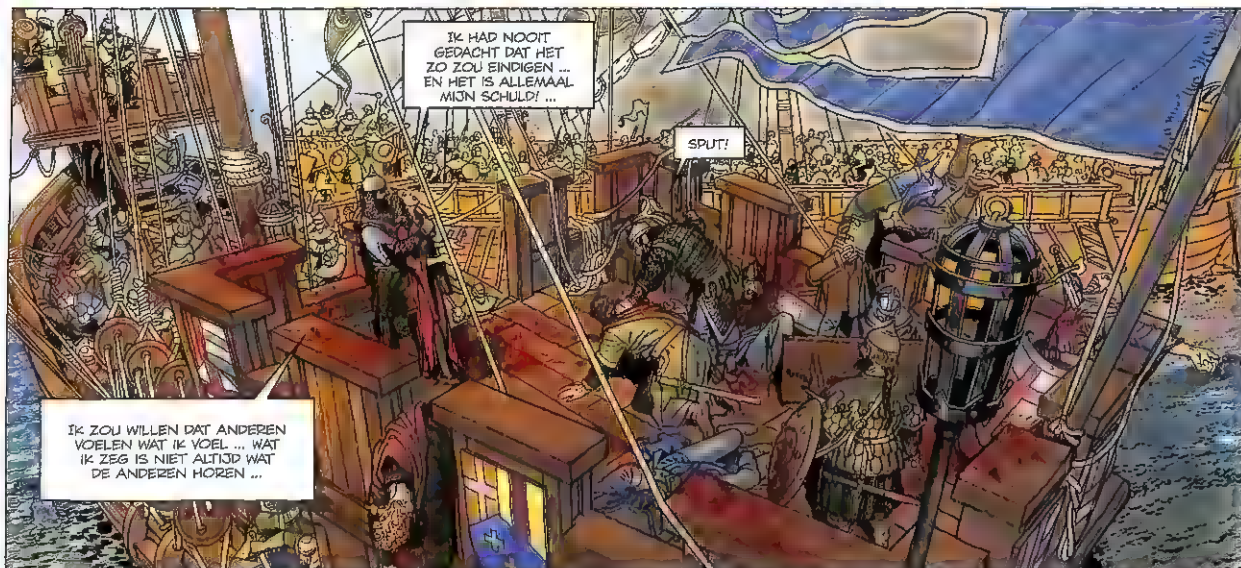
O GOD,
VINCENT ...
AAAAH!

WEES WIJS, WE
ZIJN BIJNA
KLAAR!

VINCENT, IK SMEEK
JE, LATEN WE ONS
OVERGEVEN ...

LUISTER NAAR
HAAR, ONGE-
LOVIGE ... HET
IS ALLEMAAL
VOORBIJ ...

IK HAD NOOIT
GEDACHT DAT HET
ZO ZOU EINDIGEN ...
EN HET IS ALLEMAAL
MIJN SCHULD! ...

SPUT!

IK ZOU WILLEN DAT ANDEREN
VOELEN WAT IK VOEL ... WAT
IK ZEG IS NIET ALTIJD WAT
DE ANDEREN HOREN ...

IK MAAK ME
TELKENS WEER
DE ILLUSIE DAT
IEDEREEN ME
BEGRIJPT ...

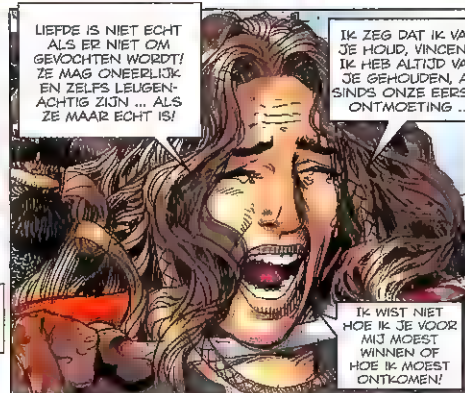
IK HEB JE LIEFDE IN MIJN
HART GEKOESTERD, WANT
JIJ, EN JIJ ALLEEN, BENT
DEGENE DIE IK ALTIJD
LIEFHAD, OOK AL LEEK
HET SOMS ANDERS.

VERGEEF ME,
VINCENT!

HA, HA,
HA! HET IS
TIJD OM TE
STERVEN!

ELEONORA ...
WAT PROBEER
JE ME TE
ZEGGEN?

LIEFDE IS NIET ECHT
ALS ER NIET OM
GEVOCHTEN WORDT!
ZE MAG ONEERLIJK
EN ZELFS LEUGEN-
ACHTIG ZIJN ... ALS
ZE MAAR ECHT IS!

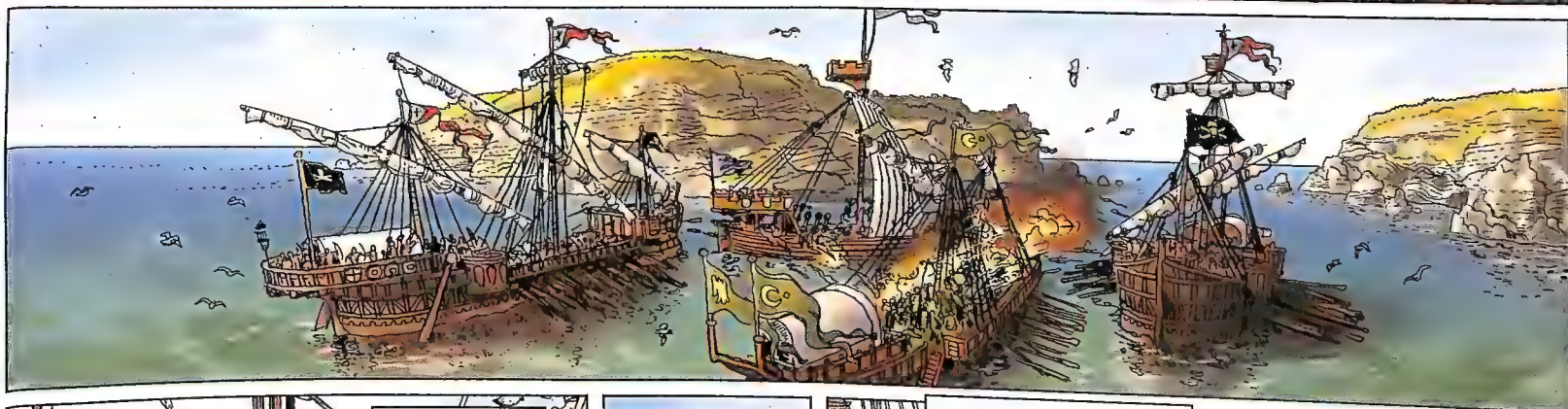
IK ZEG DAT IK VAN
JE HOUD, VINCENT!
IK HEB ALTIJD VAN
JE GEHOUDEN, AL
SINDS ONZE EERSTE
ONTMOETING ...

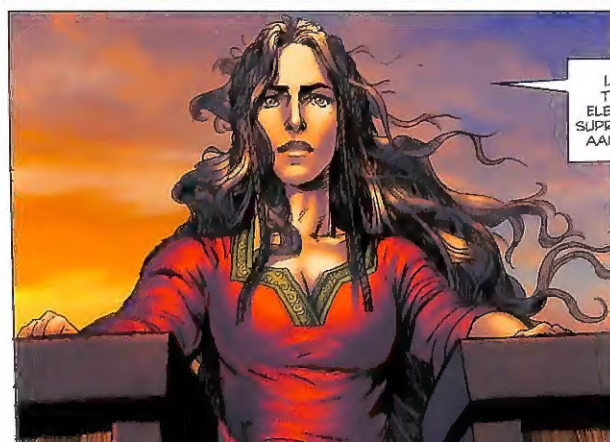
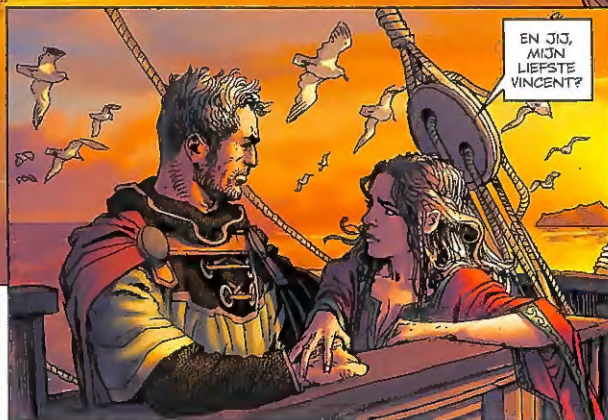
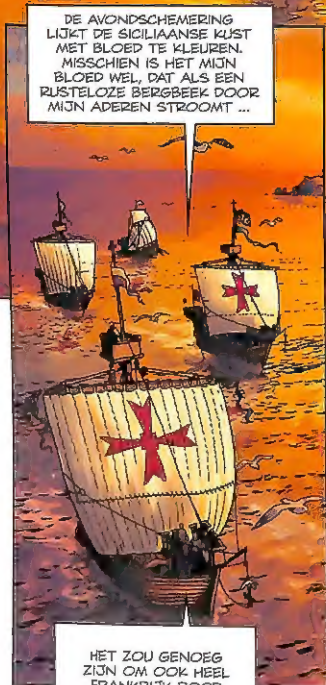
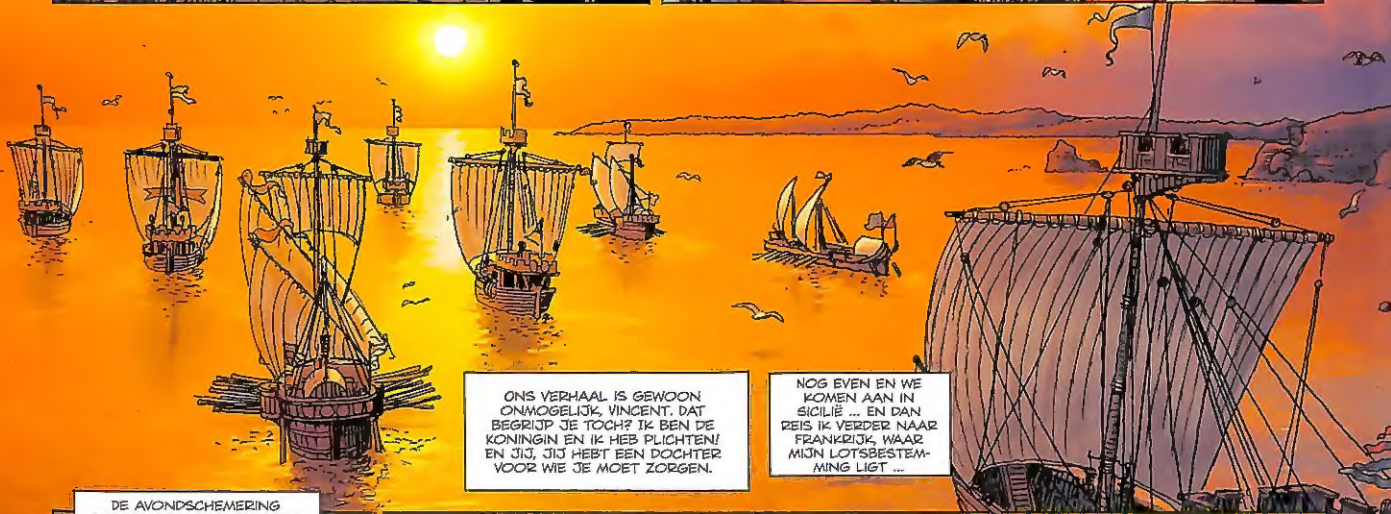
IK WIST NIET
HOE IK JE VOOR
MIJ MOEST
WINNEN OF
HOE IK MOEST
ONTKOMEN!

SICILIAANSE
ZEILEN ...
HET ZIJN ER
ZEKER VIJF ...

WE WORDEN
AANGEVALLEN!

WORDT VERVOLGD ...

AMBITIEUS, HANDIGE STRATEGEN,
KONINGINNEN, BURGERSVROUWEN OF VOLKSVROUWEN,
ZE DEINZEN VOOR NIETS TERUG OM HUN DORST
NAAR MACHT TE LESSEN... ZIJ ZIJN

BLOEDKONINGINNEN

ELEONORA DE ZWARTE LEGENDE

Of het nu gaat om haar « rechten » te laten gelden op Toulouse of om zich te wreken op de beledigingen van de graaf van Champagne, Alienor gaat voor niets of niemand achteruit om haar doel te bereiken...

Ook al moet ze de paus uitdagen en een excommunicatie ondergaan! In 1142 rukt Lodewijk VII, onder invloed van zijn echtgenote, op tegen de graaf van Champagne en begaat het onherstelbare. Vitry-en-Perthois wordt in brand gestoken en vrouwen en kinderen die in de kerk waren gevlucht, worden levend verbrand.

Alienor bouwt verder aan haar ongelooflijk lot.

9 789088 106033

Daedalus
gevederde kwaliteit